

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

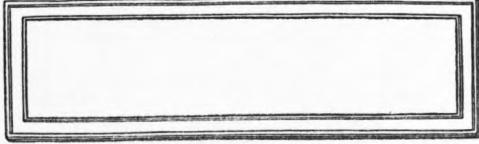
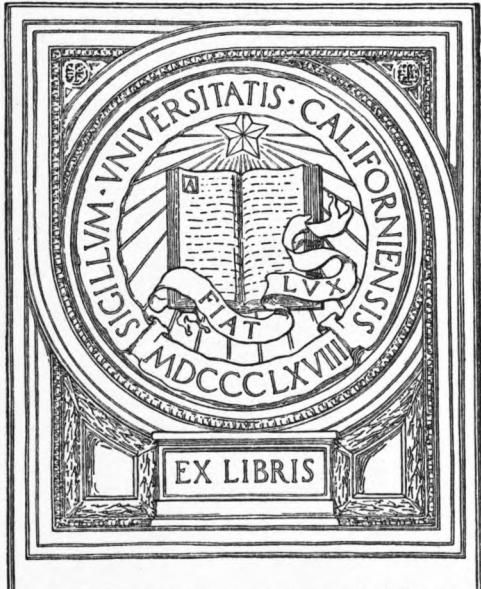
Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

• FROM THE LIBRARY OF •
• OTTO BREMER •

1913
M. Hoffmann

Bewernadeln.

Ein socht Struž plattdütsche Gedichte

von

August Seemann.

In den USA, San Francisco

WILHELM RÖWER
CALIFORNIA

Berlin 1913.

Verlag von W. Röwer.

BREMER

THE BREMER
ALMANAC

PT4849
S44B4

Bewernadeln.¹⁾

Taur Döp.

Ein Seel, dei emert²⁾ lis', wiwagt un wibbelt
As Bewernadeln buten in den Gorn — — —

Maleins, dunn stünn sei vull von Angst un Bang,
Bon Twisel, Wirnis, Sorg' un Simmeliern,
Bög' as en Bom sit, krümm sit as ein Worm,
Wenn dor dei Storm mit eisch un brummig Stimm
Dörch hogen Holt un wide Wischen schreg',
Wenn Dunners grummelten, mit fürig Teifen
Gott finen Willen in dei Bulken schrew.
Wenn flætig, lætig³⁾ Wiwer süngr un Lockten,
Wenn 't wille, uphizt Leben mit sin Tasen,
Mit Not un Glend, Haß un Reid un Lüst
Mi an dei Kehl ransohr, tau Kled mi wull — — —

Hüt stah ic as bei klore Harmstdag dor,
Dei mi jo uck maleins an 't Leben höhr,
Un mi mitgew 'nen schönen Badenpenning,⁴⁾
Ein still un irnst Gemäut, dat ruhig trög
Up 't Sommerdriben führt, dat vussbladen
Mit Bieren lang jüst üm dei Ecken jagt
Un still in sit nu wunschlos riinnerlicht
In klore Winterdag', dei œwern Aukn⁵⁾
Al rannerlamen, Rip un Snej int Hoor.
Weit jo, ein Gott, dei hægt un höllt dor alls,

¹⁾ Bittergras. ²⁾ leben. ³⁾ veränderlich. ⁴⁾ Patengeschent. ⁵⁾ Horizont.

HO VILAU ADMIRALITÄD

4

Spelt mit dei Minschen sine bunten Spille,
Mag hei nu selig Wisheit, mollig Warmnis
Un läuhlen Trost ehr in dei Harten geiten,
Mag hei in Bisternis un wirren Wahñ,
In wäust un will Geneiten, waltig Lengen
Ehr Lif un Seel langsam termaddeln laten — — — — —

Grundut genahmen is 't jo nich tau schön
Un iherlich, dat hei in son wichtig Sak'en
In 'n Schelm sik winnt, up irgend eine Ort
Uns nich bikannt gift, wat wi Irdenlöpers
In sine Weltenwahnung vörstelln selen.
Wurher, wurhen, wurans uns' Reis' denn geiht,
Wat ut den ganzen Welt- un Wesenkram
Mal ruterbräudn un ruterprötteln¹⁾ fall,
Dat wi uns heten bornah richten kunnen.
Man wat nich is, is nich — — 't is jo sin Sak,
Wenn hei nich seggn will, nur dei Kurs langlöppt,
Ik lat dorüm kein grise Hoor mi wassen
Un harm un beddeln stünn ni in min Lex.
Ik lat em Gott un 'n gauden Mann woll sin.
Hei drift un dreicht jo Millionen Sünn'n
Un ward sin Dingen woll daun bi 't Weltregiern.
Is jo sit öllers her al sine Arbeit — — — — —

So mag hei mi deun weigen as sin Kind,
Wat kamen deit, ik holl dor ruhig still,
Wenn mi sin Hand un Aden æwerstrakt.
Un blot min Seel weiht lis', wiwagt un wibbelt
As Bewernadeln buten in den Gorn.

¹⁾ drueheln.

I. Hus un Heimat.

¶

Slap in . . .

Slap in, min hartlein Häuhning!
Wat mak deem uns' lütt Hauhn?
Dat kröp al lang tau Wimen
Un lett sin Knaaken rauhn.
Tau Nestling flög dat Düwing,
Nah Süden seil dei Kraun. — —
Slap in, min hartlein Häuhning,
Di fall kein Minsch wat daun.

Slap in, min hartlein Musching!
Wat mak denn uns' lütt Katt? —
Dei led' sik achtern Aben
Un puht sik schier un glatt.¹⁾
Un' Kinding kriggt Besäuking,
Lütt Engels, dei sünd dat. — —
Slap in, min hartlein Musching,
Du büst ik schier un glatt.

Slap in, min hartlein Husching!²⁾
Wat mak denn uns' lütt Brun?
Dei löt dor œwre Wischen
Un sprüng dor œvern Tun.

¹⁾ Wenn die Räze sich ruht, gibt es Besuch. ²⁾ Fohlen.

Un hædelt hen nah Slapstäd
 Un deit sik gor nich gru'n. — —
 Slap in, min hartleiw Hüsching,
 Krup unner Deck un Dun.

Slap in, min hartleiw Kälwing,
 Wat mäk uns' Sugeltitt?
 Söp ut dat ganze Emmer,
 Sin Snuting is noch witt.
 Nu mäkt dat tau dei Ogings,
 Dat Kinding, dat mäkt mit. — —
 Slap woll, min hartleiw Kälwing,
 Min lütt leiw Sugeltitt!

Dei leddig Weig'.

Nu weig' ik di nich mihr, min lütt leiw Kind,
 Nu springn din gressen Ogings nich mihr aper,
 Du güngst för ümmer jo, för ewig slapan,
 Un büst nu, wur dei lütten Engels fünd.

Din Weig' in'e Ec, dei kickt so still mi an
 Un hett dei Welen dörch dor swunkt un knarrt.
 Nu steiht sei leddig, leddig as min Hart,
 Un nüms uns wedder fülln un trösten kann.

Glasskopp, deist in ein anner Weig' nu rauhn,
 Dor hinn'n, un kolt singt dor dei Winterwind.
 Kann di nich weigen mihr, min lütt leiw Kind,
 Nu möt uns' Herrgott dat woll füllen daun.

Verstummt.

As ein lütt Fahlen up dei maigräun Bei
Is min leiw Jung hier alldag' rümmer sprungen,
Hett kreikt un kakekt, gruwelgrint¹⁾ un sungen,
Bei 's Abends em bei Nacht dat Òg tausei.

Weer woll ein smude Wigelin, up dei
Un' Herrgotts Hänn'n upspelten so gelungen,
So schön, dat alle Ògen an em hungen,
Dat all uns' Harten hadde doran ehr Freu.

Un nu — wur hei so kolt un stis dorliggt!
Gott höll den Aden lisen an, den Vagen,
Dei solang øwer sine Seel langleep,

Dei Saiten street, in alle Lagen greep. —
Nu weit hei woll kein Lieder mihr un Sagen
Un sett' em af un geiht — dei Fidel swiggt.

Quellborn.

Un as bei Sommer kem, bei dusle Hitt,
Dunn güng ant Mager dat bei groten Bälen,
Dei füß in Sus' un Brus' voræwerbreken,
Dei mölen ein nah't anner tau ehr Lidd.

Blot du, lütt Born, di nehm dat gor nich mit,
Dei mi hett börnt dörch all min Johr un Welen
Möst doch vull innerliche Kraft woll stelen;
Du spennst din Water furt in einen Ritt.

¹⁾ lächeln.

Dei ji grot Wef'wart malen, Weltenwiwer,
Mit Sid' un Canft uppuzt jug smucken Liwer,
As Not kem — hui! — wur flög' dei bunte Flubber!

Dunn riſt ji af, dor all min Kraft un Geld.
Jug Leiw un Lust, dei spör up 'n annern Held.
Blot dine Leiw flütt ümmer nah, min Mudder!

Dei Born.

Gesichter gahn unner — — dei Born wider quellt
Von Lippen tau Lippen dörch Tit un dörch Welt. — — —

Dat Leben, dat smeet mi in Wessel un Wörp,
Un as ik kam trög — is denn dat noch min Dörp?

Dei roden Steindäker, so brassig upkraſt,
Un faugt ward un muert, wur kleint wör un paſt.¹⁾

Nu meiden²⁾ Maschinen, wur Seißen mal fügn,
Nu füsen Radföhreß, wur Sharpen lang güngn.

Nu kümmt dat in Blusen un buntbläumig West,
Nu glummen Steinkahlen, wur Knurrn bluck un Knäſt.

Nu söchst up dei Dischen nah Großbrot un Sped,
Nu backt sei ut Fimmehl Gelick un Gelecf. —

Doch hür — achtern Tun — dor in'n Schummern — sünd
Küß — —

Burjung' steiht bi Burdirn, dat's noch so as süß. — — —

Gesichter gahn unner — — dei Born wider quellt
Von Lippen tau Lippen dörch Tit un dörch Welt.

¹⁾ Mit Lehmküten, Razen, aufmauern. ²⁾ mähen.

Holl fast.

Wenn dei ist weg sünd, denn „Gun Nacht!“
 Denn, Heimat, pack man in:
 Groffbrot un Bodder von den Disch
 Un Leiw un Tru u'n Sinn.

Dei gaben Knaken un sunnet Blaut
 Un Rægen¹⁾ un fastet Fleisch,
 Dat du bei Seiz int Kurn regierst,
 Den Plaugstart dörch den Dreisig.

Dei wisen Hart un Brüggen trecht,
 Dat du nich kümmt ut Fohr,
 Nich jede Mod' un Loun nahlöppst
 Un deist, wat recht un wohr.

Groffbrot un Bodder up den Disch
 Un Leiw un Tru in 'n Sinn!
 Wenn dei ist weg sünd, denn „Gun Nacht!“
 Denn, Heimat, pack man in!

Blif tau Hus!

Wat steiht son Fragen in din Gesicht,
 Wat achtern Barg woll achter liggt.
 Ach, du lütt lustig Springintfeld,
 Wat wist du in dei wide Welt.
 Allæwerall deisüwig Sak'en:
 Feller, Dörper, Raken un Malen,
 Storm un Rægen, Frost un Sweiten.
 Keiner weit, wat em wör heiten.

¹⁾ Rogen, Markt.

Einer argert dor den annern,
 Bet bei Dod deit af mit wannern.
 Finnt di dor un finnt di hier — —
 Blif man in din still Quartier!

Abendlüdden.

Ji sitt an'n Scheidelgraben,
 In'n Westen steiht dei Sünn.
 Dei Nebel stiggt nah haben
 Mattkolt ut Grauw un Grünn.

Dei letzten Hawerhocken,
 Dei bröchten dei Burn hüt rin.
 Von'n Karktorm heiern dei Klocken
 Un lüdden den Abend in.

Wur fröhlich hemm'n s' rinsungen
 In min leim Sinnertit,
 Tau Köst un Hochlit klungen,
 Nu liggt dat all so wit!

Nu makt ehr Schall so trurig,
 Weikmäudig Hart un Sinn:
 Min Jögd¹⁾ güng' lis' un lurig — —
 Nu lüdden s' den Abend in.

¹⁾ Jugend.

Oll Mann seggt!

Nu ward dat still un stiller
 Um mi in Hus un Hof.
 Dei Wind weiht æwer dei Stoppeln,
 Bonne Linnen föllt dat Lof,
 Un dei mit mi hier singen
 Un sprüngrn dei Straten lang,
 Min Frünn un Spelkamraden,
 Güngn all den legten Gang.
 Un wank ik lang den Karkhof,
 Denn blänkern ehr Krüze all,
 Denn is mi, as wenn s' winken,
 Dat ik uck kamen fall.

Un ward uck still un stiller
 Mi nu in Bregen un Hart.
 All, wat dat Blaut ded' hitten,
 All, wat dei Seel hett narrt:
 Dei Welt ehr bunten Biller
 Un krusen Gedanken dortau,
 Dei löpen ut dei Macht sik
 Un güngn still taur Rauh.
 Un sik ik 's Abends in'n Hegen,
 Denn blänkern dei Stirnings all,
 Denn is mi, as wenn s' winken,
 Dat ik nu kamen fall.

Bra&.

Ein Hiz un Hegen hüt in allen Kanten,
 Dei künstlich Dünger drift in'n förmlich Wut
 Nt Minschen, Beih un Acker allens rut.
 Rah buten grot, nah binn'n vermükert Tanten.

Geihst dörch bei Feller — all vull nüglich Planten:
 Käntüffel, Klewer, Kurn un Räubenkrut.
 Doch einerlei un sur führt allens ut,
 Grisgragen as bei willen Gäuſ' un Ganten.

Blot dor bei Brak — fil — ded' noch Schönheit arben,
 Dor ehr bei nödig Rauh un Rast wör geben,
 Dor strahlen Blaumen noch in allen Farben.

So möt uns' Seel uſ manchedörch mal drömen,
 Wenn sei den grisen Teppich von uns' Leben
 Mit bunte Franzen heten fall bisömen.

Bur.

Wat il bün, dat bün is ganz,
 Bur woll Dag un Nachten,
 Help mit, dat bei olle Welt
 Widerſleuf¹⁾ so fachten.

Dags dau il mit Lüd' un Beih
 Nah den Felli rutſtreben,
 Bläug un egg un sei un meih,
 Dat dat Brot deit geben.

'S Nachts ward nahst bi min leiw Fru
 Dei Fohr wider mſten.
 Sorg denn, dat uſ kamen wed,
 Dei dat Brot daun eten.

¹⁾ Langsam vorwärtsbewegen.

Kultur.

Din Hus un Hof, dei sünd heil gaut in'n Sann'n,
All dei Gebüden frisch un schir uptredt.
Vird, Käuh un Swin dorin as licht un lecht.
Sneiwitt dei Melk in Satten un in Kann'n.

Un up dat Feld, ob gaudn Boddn or Sann'n,
Dei Halm fast untre Dhr tausamenbrecht,
Dat hei den Neid von alle Dörplüd' weckt
Un hei din Düchdigkeit vertellt in'n Lann'n.

Un du -- fühlst ut scharnellig un wandschaben,¹⁾
Schüffst rüm mit duften Nacken, platte Fäut
Un schimpfst un schellst för dull in Schün un Raben.

Lettst lopen dine Driv as'n Rüdenmeut,
Steihst as ein Knecht dor in din grot Wollhaben.
Den Hof hest in Kultur — di sülfst nich'n Deut.²⁾

As dei Bur dei Seiß an'n Nagel häng.

Du min leiw Seiß, nu's her din Tit!
Du dedst nu hüt den letzten Bit.
Un smecht hei di uck noch so gaut,
So gaut as eis,³⁾
Is doch din lezt, du truget Blaut,
Du min leiw Seiß.

Du hest mi ümmer iherlich deint,
Wörst gor an Nahwers noch utleihnt.

¹⁾ schlecht und schief. ²⁾ Pfifferling. ³⁾ einst.

Hest slawt un schafft von Dagsbeginn
Bet jinken Nacht.
Hest nie in dinen Immensinn
An Ultrauhn dacht.

Wur stur stünnt, drögst du bunte Bänn,
Mit dei di smüdt haddn lewe Hänn'n,
Wenn wi taun Anhau rutergüngn
Nah Rogg un Weit,
Un Knechts un Mätens lustig sündn
Manch ollet Leid.¹⁾

Wur bligt din Snid' — kein Schramm un Schort.
Wur weerst du hungrig, hadd 'l di hoort.²⁾
Wat flögst un freest för degt un dull
Bon Slag tau Slag
Un flögst dei Jacken stramm di vull
Den langen Dag.

Un hülpst mi füllen Schün un Fack
Un führest mi Drüttels in den Sack:
Faßt nich mihr in dei nige Welt,
Du oll gaud' Huut.
Dei Fortschritt hett din Dagen tellt
Un drängt di rut.

Maschinien kemen rin int Land,
Dei malt dor alls mit eigen Hand,
Dei meihn un binn'n tau gliter Tit
Woll Halm un Krut,
Weck Sorten gor sünd al so wit
Un bösch't uß ut.

Doch will 'l di stöten nich in'n Dod,
Sast bi mi hemm'n dat Gnadenbrot

¹⁾ Lied. ²⁾ anschärfen.

An'n Ballen saßt du ruhig hingn
Up kühle Hill —
Dor kann bei Rust in'n Slap di bringn,
So Gott dat will.

Blinn'n Schultenmudder.

Tauirst weer s' heil un deil taunicht,
As Gott ehr nahmen dat Ogenlicht.
Gewiß, dei Wirtschaft güng tau Grunn'n
Un Hus un Hof lem vör dei Hunn,
Wenn sei nich mihr stünn an dei Sprüz. —

Hüt sitt sei in ehr dreistückt Müz,
Swart Jack un eigenmalten Rock,
Dei bewrig Hand up'n eiken Stoc,
Dei Lis taudrögt as utpreßt Baben.
In'n LehNSTauhl 's Winters achtern Aben,
Un 's Sommers vör dei Dör up 'n Tritt,
Un horlt up jeden Schall un Schritt,
Wat dor woll gahn un kamen mag,
Un ward nich mäud' den leiw langn Dag.
Deit mit den Burn herümmerwanken
Dörcb Wisch un Feld dei Slag entlanken,
Un mit dei Husfru bottern un fürn,
Mit't Mäten Pann un Kettel schürn,
Mit'n Grotknecht Fauderlurn immeten,
Un Käuh un Bird inschüddn dat Freten.
Weit, weider Slag möt taumezt warden,
Wenn Arwien tau leggen un Runkelkarn,
Un in dei Braukwisch Dorf tau steken,
Kantüffel tau hüpen un Flasch tau bréken,
Sluchenn'n willn sitten; un Gau'seier hiden,

Wenn't Tit is, dei Ausledder¹⁾ tau fliesen,
 Dat Middageten an't Für tau setten,
 Grot Wäsch tau hollen, tau rullen un plätten,
 Wenn Külen un Gössel möten tau Stall.
 Sei sorgt dorför, bidenkt dat all.
 Sei is bei irst un is bei lekt,
 Un wenn s' uck nie nich hißt un hezt,
 Un wenn s' uck kum mal seggt ein Wurt,
 Sei drift doch lis' bei Wirtschaft furt,
 Dei s' hier anstött un dor anregt,
 As weer ehr Dg' noch allerwëgt
 Un paß noch hüt up Herr un Knecht.
 Un segent alls — un so is't recht.
 Süht mihr as dei, vel mihere, vel —
 Dei kilt mit Dgen — — sei mit bei Seel.

Laterning, Laterning . . .

Dei Nacht kümmt rup un breid't ehr waltig Riesenhand
 Ganz langsam ut un leggt sei lisen øwer't Land.
 Un wen bei Dag noch nich mök altau matt un mör,
 Genütt bei Luft un kilt noch 'n heten ut bei Dör.
 Un füh! — wat's dat? — füh dor, un dor, dor blückt dat up,
 So rasch vörjohrs anne Böm upbreken Knupp an Knupp.
 Un Kinner tuscheln, un as'n langn un glänig Spenn
 Treckt längs bei Straten eine Schauw dörch'n Abend hen.
 Un an bei Spiz — fühst dor bei moje Dirn, wur s' lacht,
 Bon all bei annern steckt sei af, so smuck is s' tacht
 Den Schult sin Fiken, un so lustig as ein Zimm,
 Un hür mal, wur sei singt mit frische, helle Stimm:

¹⁾ Leitern am Genterwagen.

„*Vaterning, Vaterning,
Sünning, Man un Sternig,
Puuß ut din Lich, puuß ut din Lich,
Oewerst min Vaterning nich . . .*“

Un wedder breid't bei Nacht ehr waltig Riesenhand
Ganz langsam ut un leggt sei lisen ewer't Land.
Un wedder tüht bei Görenreig bei Dörpstrat lang.
Dor sitt ein junge Burstu mit ehrn Kirl uppe Bank.
Un up ehr Armen ampelt ein lütt lustig Dirn.
Un „Aning ud!“ sei polt un grippit mit'e Hand inne Fim.
„Ra, denn man tau!“ — un halt ein Körbs ut 'e Kælen rut
Un snitt dor 'n Deckel af un holst sei ut, rein ut,
Un malt dor Ogen rin un'n Mund un'n ganz Gesicht,
Un steckt up'n Bodden fast ein hundet Dannbomlicht
Un mit ehr Lütt up'n Arm geiht s' mit dei Görn in'n Schritt.
Un an bei Stimn kennst Schulten Fil, denn hell singt s' mit:

„*Vaterning, Vaterning,
Sünning, Man un Sternig,
Puuß ut din Lich, puuß ut din Lich,
Oewerst min Vaterning nich . . .*“

Un wedder breid't bei Nacht ehr waltig Riesenhand
Ganz langsam ut un leggt sei lisen ewer't Land.
Ud up bei olle Fru dor up den Süll inne Ed.
So krümming sitt s', as stünn s' ehr Læwdag unnre Leid.
Rich doch, is Schulten Fil! — O Gott, wur lem bei run.
Jeja, ehr Mann blew sæbenzig jo in Frankriß dunn;
Ehr Wirthschaft güng torügg, ehr Anning stürw ehr nahst.
Dunn klappit s' tausamen, wirrig wör s' un ganz verbaßt,
Un wüß von nix mihr wat, un lacht nich mihr un weint,
Is al up Irden langsam hier verbomt, versteint — — —
Dor warb't lebennig — Singsang — Gören kamen ran —
Dei Ölfsch springt up, tredt mit as'n Kind un stimmt mit an:

„Laterning, Laterning,
Sünning, Man un Sternig,
Puuß ut din Lich, puuß ut din Lich,
Üwerst min Laterning nich . . .“

König Bull.

Dei hirb'hunn'n rut, dei Pittchen von dei Nagels,
Dei Stallbörn apen, dei Halskeden raf:
Hei, wur sei ruter ut dat Hofdur scheesen,
Dei Räuh un Kalwer; nu dei Dörpstrat lang.
Böran dei Bull — ein Pracht- un Boskirl is't,
Binah ganz swart, blot hinn'n poor witte Plackens
Un up dei Knei uck weck un vör den Kopp 'n Bliz.
Dei Schust von 'n Hals bet hinn'n nah'n Start hentau
So boltengrab', as hadd s' dei Discher huwelt.
Dat Fell so glatt, dat 'n sik in speigeln können,
Un Busk un Lanken gaut mit Fett utsplüster.
Blot's Og wat trüm — na ja, dei lange Winter
Un dei oll stidig Lust hadd hei in'n Magen.
Doch, Gott sei Dank, vörbi! — Hei smitt den Kopp
Bit in den Nacken un hal't ornlich Lust
Un süggt sik vull bet in dat drüdde Hart.
Noch eins — noch eins — un steiht un kickt sik üm
Nah all sin Volk, an hunnert Höwt woll stark,
Un all von sine Klür!¹⁾) — Un höhrt den Kopp
Noch höger, höger — hölt un jucht un lummelt,
Dat dor dei Lust ornlich dat Bewern kriggt,
As blös' dei Trumpet hei tau Sieg un Dank.
Zawoll, tünn hei, hadd jo sin Slacht gewunnen,
Sin Farw un Raß regier. —

¹⁾ Farbe.

Den Dunner doch,

Wat hadd hei hier för dämlich Klaatschen¹⁾ funnen,
 Wat weer't för'n püfig, mülig Ort dat west.
 Rot, gel un wittbunt as dei Bagelunen,²⁾
 Un ahn föß Weten drögstahn ded' dat leine.
 Un denn tau Bein, as güngens sei up Stöder.
 Reim ut'n Schick!

Dat weer doch 'n anner Slag

Dor hinn'n in Angeln up dei fetten Marschen,
 Wur ein'n dat Gras bet an den Bul rangüng,
 Wur Dag un Nacht ein ruffen kunn för dull
 Un kum tau seihn weer, dat ein biwest weer.
 Ja, weer ein schöne Tit west, sine Skinnerjohren.
 Man nahsten hadd't em in dei Finstern hagelt,
 Un wat hei sit uck strümt und steil makt hadd,
 Sei kregen üm bei Hürn em doch den Halster.
 Un'n annern Dag, dor suß bei Dog denn af
 Un hadd em affett' in diff' öde Gegend,
 Wur wider nix as Rogg un Tüffel wüssen,
 Un hen un wenn mal 'n Slag Dann'nklewer manl.
 Dat weer ein Ding west, rein taun Wann'n rupkrupen.
 Hei wir dei irsten Dag' jo denn uck wræglich
 Un mudsch un bucksch west, as ein wesen kunn.
 Man ball, dor slög dei Langwil den Verdrüß,
 Dunn haddn dei schweiwen Klaatschen em naug argert,
 Dei dor krummbeinig üm em rümmerstünnen
 Un schrollten, as wenn s' all dei Lungssük hadden.
 Dunn steg' dat in em hoch, as fühst mi woll,
 Dunn woll hei wisen, wat för'n Kirl hei weer
 Un leisten kunn un willens weer tau leisten.
 Un hadd sit int Geschirr dunn rinnerleggt,
 Dunn vör fis Jöhr.

Nu weer hei Herr un Meister,

Nu flöt un schöt sin Blaut dörch't ganze Dörp,

¹⁾ Kühe. ²⁾ Rapaunen.

Nu drögen alle Ställ bei preußschen Farben,
 Un jeder kenn em hier, un gor bei Kinner,
 Dei reepen: „Hoi, makt Platz, dor kümmt uns' Buß!“
 Wat wull hei mihr? Weer hei in Angeln bleben
 Mank all sin Bräuders un sin leiwen Beters,
 Dei haddn em dor wurmæglich unnerkregen,
 Dat hei mitlopen mügt hadd as Truus Söß,
 As't föste Rad — un hier, hier weer hei König. —
 Un freut sik eins, un in sin Hart kümmt hoch
 Son Wollgefühl un Kraft, un hei will wisen,
 Dat hei uch wirt weer all des' Ihr un Achtung,
 Dat hei uch wider wull dat Zepter führen,
 Dat em von't Amt un'n Schulten tauwist' weer.
 Un fängt nu an — as wenn em binn'n wat stött —
 Un sleit hinn'nut un richt sik vörn in't Enn'n
 Un lihrt den Start pil in dei Lust as'n Bom
 Un fuchtel mit dei Hürn rüm as'n Fechter
 Mit sinen Degen, snüfft un prust' un blös't,
 Un is so dazig as son Kind anne Bost,
 Dat Litt kreg un sik nudelsatt hett sagen.
 Un dreicht sik links un rechts, as wull hei danzen,
 Dat all bei Lüd' ümher dat Stillstahn kriegen
 Un sit dat Spillwart anseihn miteinanner.
 „Wat fehlt den Lümmel, sik, wur hei sik hett,
 As hadd't in'n Kopp hei 's Winters ewer kregen!“
 Un dei oll Köster, dei vont Beieren kümmt
 Un hen nahr Schaul will, un den grad dörch'n Brüggen
 Dei biblische Geschicht schütt, dei ran wier,
 Dei denkt bi sik: „Fürst so as König David,
 Dor all bei Zimbeln un dei Harfen flüngeln,
 Un hei vör alle Lüd' bei Lad' vörandanz
 In'h linnen Bisrod, sinen Gott tau ihen.“

Dei Grotknecht an't Danzen.

Ja, wenn bi uns dat Drnbier is, dat ward mal degern firt,
Den halben Dag, dei heile Nacht ward dörcherlumpt un swirt.
Al Middags gift dat Häuhnerupp un dicken Ris mit Plummen,
Taun Kaffee dei Muslanten kamt, denn ward bei Baß di
brummen.

Il will jo nix dorgegen seggn, veracht kein gaude Köst,
Sei höllt jo Lif un Seel tausam, doch't Danzen is min Best.

Un wenn bei Sal denn losgahn deit, dat wascht mi af kein
Ratt,

Möt il irst haln bei gnädig Fru. Ein swor Geschicht is dat.
Sei is so rank un slank in'n Lim, flüggt as son Fedder rüm,
Un dorbi dreggt s' son fin fid' Blus', sat ehr ganzen sachten üm.
Son halben Meter blif il af un stür — un wi hemm'n Glück,
Wi stöten nich an un falln nich hen — ein jeder danzt för sit.

Nahdem kümmt denn Mamselling ran, dei is heil dic^k un rund
Un weggt woll so in'n Öwerslag gaut ehr tweihunnert Bund.
Il holl mi an ehr Arms blot wiß, as hüng il an poor Poehl,
Un fleig un su^f mit ehr rundrum, as Rauden an dei Mehl.
Sei dreicht sit as son Lüffelsack, as weer 's utgatn mit Bli,
Un bringt mi richtig hen tau Platz — ja, sei hett danzt mit mi.

Haloh, nu spud il in dei Hänn! Nu sünd bei Pflichten ut.
Nu blift uns' Poppen an dat Spill, nu kumm man her,
leim Brut!

Nu kumm man her, lütt Stubendirn! Nu Jungens, makt
man Platz!

Süß gift dat Lübdürn in dei Sid von mi un minen Schätz.
Run mit dei Jack, dat bi dei Hitt ein sit kann wenn'n un
föhren.

Muslanten, so, nu raatscht man los. Nu kam il un min
Dirn!

Sei danzt mit mi un il mit ehr, ein Hart woll un ein Seel.
Sei is min lustig Rundherüm, sei is min lütt Juwel.
Wat rissig man, un kwig doch, hei, wat dor künnt, dat gelt.
Schottisch, Walzer, Polka, Kegel gor—juchhe, wat kost dei Welt?
Dei Krüz un Duer, linkrum un rechtsch, schändör as'n
wöhlig Bird. —
Ja, wenn bi uns dat Drnbier is, dat ward di degern firt.

Dat Best.

Min Peiter Unkel, Schult in'n Dörp,
Ei weih maleins! Dei hett in'n Stall
Söß grote Mährn, vier bläßt, zwei brun,
Un all lik kregel un lik krall.
Un Sünndagsmorrs, so hen tau teihn,
Denn treck ik mi dor ein von rut.
Un hopp! um rupp! as hest woll seihn,
Scheef' ik hen ewer Gras un Krut.
In'n Hurrik swinnen Busch un Bom,
Dei Wallach kümmt langsam in Hitt.
Man il, ik holl em fast in'n Tom,
Dat mürrsch dei Tähn knurrt up bei Bitt.
Seitt stramm em in dei Sid den Faut:
O ja, min Unkeln sin Wallach is gaut.

Min Peiter Unkel, Schult in'n Dörp,
Ei weih, dei hett ein grotes Hus.
Un heff 'k dat Middag nahst taur Bost,
Denn giff dat irst son lütten Drus'.
Dörch Stuw un Kamer un Schündel still
As 'n Ratt dei Ledder rup tau Böhn,
Dewer Balk un Sleit weg nah dei Hill:
Dat is wat för uns' Badders Sähn.
Achter Rogg un Weiten, Hawer un Gast

Bussel if mi rin in't rüfig Heu.
 Dei Sünnshin plinkert dörch dei Fast,
 Unn'n günst in'n Drom ein von dei Käuh.
 Wur sit dat weik un schön dor rauht! —
 O ja, min Unkeln sin Heu is gaut!

Min Peiter Unkel, Schult in'n Dörp,
 Gi weih, bei hett einen groten Gorn.
 Un makst sik dat nah Kaffeetit,
 Bün 'l rin, ihr ein sik't deit verwöhren.
 Un denn tau Bom! Huk in dei Léhn:
 Grafensteiner, Sünnshiben, Hasenköpp,
 All her mit juch! Wur manscht dei Tähn!
 Dat' man so gnurrscht! Wur smecht dat säut!
 Un nu bei Tasch noch proppning vull.
 Un denn runtutscht mal bannig flink.
 Willt ji dor larmen nich so dull
 Pluto un Wasser, Hahn un Lünl,
 Dat mi kein hürt un kümmt up'n Haut. —
 O ja, min Unkeln sin Appel sünd gaut.

Min Peiter Unkel, Schult in'n Dörp,
 Pst! Dei hett ein lütt Dirn, man ein.
 Schad! Doch dat redt sik wedder hen,
 Des' ein is dorför extra fein.
 Un ward dat nahsten schummern woll,
 Wirtschaft't Madamm rüm in dei Kæf
 Un führt bei Ställ noch nah bei Oll,
 Denn wutsch if runner nah bei Bæl.
 Na, büst al dor? — Süh, so is't recht,
 Min Anning, du min Dirn, min Lütt!
 Un sacht den Kopp nah hinn'n sei leggt
 Un still sei mi ehr Münning bütt — —
 Rotböst krüppt haben jüst in't Nest: —
 Peiter Unkel, din Anning is doch dat Best!

Wat, Kör'l?

Wat, Kör'l, weern wi nich lustig Jungens dunntaumalen,
 As wi noch fri reminten¹⁾ rüm in Feld un Gorn,
 Up Brink un Grabenburd noch kunnen rümmerwalen,
 Uns Nester söchten, satt uns drünken ut den Born.
 Wur wi kein Angst nich haddn vör Adder un Dualbügen,²⁾
 Wur wi uns fühlten as ein König up den Thron.
 Un kreg' uns manchmal uch ein Hoshund bi dei Bügen,
 Tellt Badder uns uch oft mit'n Reitstock ut den Lohn:
 Wat, Kör'l, wi weerent dunn doch hellischen grote Kirls?

Doch nahst, as wi mank tage Bäuler müßten austen,
 As man up Schaulen uns bröch nah dei grote Stadt,
 Dat w' lihrten, wur dat Gras wast un dei Flöh daun hausten,
 Un Röck un Büx dörchschürten un noch anners wat,
 Wur uns bei Grimm pack, wenn vört Finster Swälken flogen
 Un wi nich rutkunn'n, güng' dat Hart uch dull taur Kühr,
 Un von dei Welt wohrschgugten blot dat Witt inne Ogen,
 Stein düsig wörn von dat, wat wir un wat nich wir:
 Wat, Kör'l, dunn wören wi doch bannig lütte Kirls?

Un hüt, — hüt sitt wi in dei Lauw von willen Win un Fleber,
 Un vör uns in dei Gläs', dor schint dat rot un hell.
 Un üm den grisen Kopp strickt moy Septemberweber,
 Ein Kohlmeis' pipt in'n Appelbom so frisch un grell.
 Sing' lustig! Un uns' Seel, dei wannert rup in'n Hében,
 As ut uns' sorte Pipen jüst stiggt hoch dei Köl,
 Un freut sit dor an all dat warme, vulle Lében
 Un baufstabiert dor rüm in't grote Weltenbol:
 Wat, Kör'l, nu sünd wi heil, ja heil vernünftig Kirls?

1) toben, umherlaufen. 2) Kröte.

Achter unsen Gorn . . .

Achter unsen Gorn int Dannenslag
 Slög' dei Drauzel, swarte Drauzel,
 Woll den ganzen Dag.
 Süng' so schön un bunt un moy,
 Dat dat Hart mi hüpp vör Freu, — —
 Slög' dei Drauzel, swarte Drauzel,
 Achter int Dannenslag.

Achter unsen Gorn int Dannenslag
 Sprüng' dei Brus'born, ruschen Brus'born
 Woll den ganzen Dag.
 Plappert lustig, dei Pläterbüß,
 Dat ik ünimertau henhür'n müss — —
 Sprüng' dei Brus'born, ruschen Brus'born
 Achter int Dannenslag.

Achter unsen Gorn int Dannenslag
 Slickt bei Jäger, junge Jäger,
 Nu den ganzen Dag.
 Fläu't ball lisen dor un hier —
 Hür nich Born un Drauzel mihr — —
 Slickt bei Jäger, junge Jäger,
 Achter int Dannenslag.

Dirnsdanz.

Ringel, ringel, reiher — —
 Wer schenkt mi einen Dreier?
 Denn til ik all bei Kirls mi an
 Un köp mi dorvon einen Mann,
 Tau gahn, tau stahn, tau ridein,

So as if em mag lidēn,
Recht stur un glatt un glau — —
Ringel, ringel, rauh!

Ringel, ringel, rutschen — —
Denn stigt wi in dei Rutschen,
Jehann hett al dei Schimmels vör.
Dei Lüd', dei gapt ut Döns un Dör.
Denn snacken dei Uunkels un Tanten,
Denn snatern dei Gäus' un Ganten,
Denn pužt sik Mies un Mau — —
Ringel, ringel, rauh!

Ringel, ringel, reister —
Denn jagen wi nah'n Preister.
Dei gift uns denn dor still tausam
In Gottes un in Jesu Nam,
Dat wi uns nie daun scheiden,
In Freuden nich un Leiden,
Bet mal dei Dod snitt tau — —
Ringel, ringel, rauh!

Ringel, ringel, ranten,
Denn blasen dei Muslanten,
Dei Geig' viglint, dei Bass möt brumm'n,
Denn gift dat dickeñ Ris un Plumm'n,
Denn ward dei helle Lust regiern,
Denn möt dei Brut den Kranz verliern
Un'n Gleier uđ dortau — —
Ringel, ringel, rauh!

Ringel, ringel, rauh — —
Denn malt dei Dör wi tau — —
Denn gurrt dei Düffert un dei Dum,
Hei krieggt den Haut, il krieg' dei Huw — —

Man wer, wer dreggt dei Bügen?
 Dat weiten bei Dualldügen¹⁾ — — —
 — — — — — — — — — — — — — — — —
 Iſt trugt mi dat woll tau — —
 Ringel, ringel, rauh!

Braken.

Dei Harwsthunn²⁾ bléken den ganzen Dag
 Un fréten dat brune Fläss.
 Dei Wiwer blaſſen mit tau Strid',
 Ehr Mund is gaut bi Käſs.

Sei snatern hen un snacken her
 Un weit' völ oll Kamelln,
 Am leiwsten øwerſt daun ſ' von di,
 Bon di, min Jung', vertelln.

Dat du bei strammste Burjung büſt
 Un fo völ Brutschafteſt heſt;
 Un daun, as wüſtſten ſei, dat du
 Lezt Nacht büſt bi mi weſt.

Un rastern dull mit Hand un Mund,
 Dat ſleit un fwaltert³⁾ un knarrt:
 Dei Finger braken dat brune Fläſſ,
 Dei Lippen min armet Hart.

¹⁾ Gröſſe. ²⁾ Braken. ³⁾ Knäſſen.

Späd' Bläut.

Septembermand! — Dei Harwst kümmt lisen ran
Un will dor Feld un Wischen ledbig lecken.
Wi gahn dörcht Land, wur dicht dei Metten trecken.
Wat kicst du, Dirn, mi denn so schulschen an?

Jawoll, ic bün al an dei Bierdig ran.
Dei Rip deit strichwif in min Hoor al hecken,
Up'n Börkopp flechten Folien fruse Decken,
Un dennoch doch stah ic noch minen Mann. —

It bün ein Kirl dor hinnen von dei Hei,
So arm un gris un tru un tag as sei,
Kem langsam irst tau mi in Lébens Bürden.

Dei Feller längs in brallig Rikdum prahlten,
Dei Wischen längs in bunten Farben strahlten.
Dei Hei kann späd' irst Bläut un Blaut utschüdden.

Du.

Leiw Sünn, wenn du an'n Abend ünnergeihst
Un lis' din Licht utpusst in wide Firn,
Denn blucken up an'n Hében Man un Stirn,
Un up dei Frd' ucf Lücht un Lampen allermeist.

Un doch, wi fäuhlen uns denn as verwais't,
Wil s' uns naug Licht un Warmnis nich taukühn,
Un't Leben ward irst wedder girt un swirn,
Wenn du din Og' von frischen apen sleist.

Du min lütt Seel, wenn du wegwendst din glatten
 Un glauen Klers, blift noch'n groter Swarm
 Von Dirns, un smit' oft keinen slichten Schatten.

Doch kein dorvon makt 't Hart mi ornlich warm,
 Un't Glück, dat deit so recht ißt wedder mattin,
 Wenn 't di upt nige nehmen kann in'n Arm.

Vull Vermauden.

Du Maiennacht, drang vull von Leiw un Lengen,
 Bon Bispern, Hucheln, wunneräut Gelach,
 Du steist mit all din heimlich still Vermauden
 Den sünnenhellen, floren Sommerdag.

Du Dirn, vull wirtig Scham un selig Sinnen,
 Dei mit ein einfach Wurt kum kümmt tau Rum:
 Büst Königin von all din schönen Swestern,
 So vull Verstand un kollen Glanz un Schum.

Astäuwen.

Un lachst un singst uck — lat doch dat Verstellen.
 Nem ewert Mur jüst, wur dei Kiwitt bugt,
 Wat hadd hei Angst, dat ein sin Nest wohrschugt,
 Wat hett hei hüppt, wat ded' hei schrin un schellen.

It seih woll, wur in't Hart di deit hochquellen
 Dei Leiw tau mi — un wur di vör ehr grugt.
 Lat s' ruhig man dat warme Nest noch anvertrugt.
 Wenn't Tit dortau, denn ward ik mi woll mellen.

It weer seindag kein Fründ von Nestutnēhmen.
 Hüt gah ic as bi'n Kiwitt noch vörbi
 Un schon din Leiw, ic will sei mi nich tehmen

As Rücken wegrowt wardn von Hæwl un Bih.¹⁾
 Doch is sei flügg, kam 'k sündar Schu un Schämen
 Nich mihr as girn, min Dirn, un hal sei mi.

Vörhang.

Kümmst mi entgegen dor so still un fram,
 As slop din Hart noch. Täuf, ic will dat weden.
 It lat min Ogen nah di räwer lecken,
 Dor schudderst du in'n Grugel lis' tausam.

Schint di ein unnerküttig,²⁾ smeric Kram,
 Un deist din Blautshänn'n rasch tauhöchten reden.
 Un vör din Seelenfinster baß! vörtrecken
 Einen roden, dichten Vörhang vör: dei Scham.

Vör mi, dor kannst em ruhig laten weg.
 It will din Fleisch jo nich, so fläumig-rot!
 It säuf tau dine Seel blot Stig un Steg.

Wat du ud innerlich büst stark un grot,
 As'n Königin steihst öwer Legg un Segg,³⁾
 Denn bring dei Sat ic glit mant uns in't Lot.

¹⁾ Häubicht und Weihe. ²⁾ faulig. ³⁾ Lebenslage und Gerebe.

Inne Schuppstunn'n.¹⁾

Dei Schummern trecken sachten ran, un buten,
 Dor föllt dei Snel in groten, weiken Flocken.
 Gor mollig ist bi di un so bihäglich,
 So einfach un so ruhig un natürlich.
 Du sitzt mi gegenæwer an'n Kamin
 Un snaden heid' — je, heid' is woll nich recht.
 Hest red't as Frugensort jo vel un breit
 Von dit un dat, von Kunst un Wissenschaft,
 Theater, Krieg un uch soziales Leben,
 Un wat för Rigs süss in dei Lust noch liggt.
 Doch mine Würd', dei fallen man wat selten
 Un kamen ewern „ja“ un „ne“ kum rut.
 Ginn jo kein Tit vör Drömen un vör Kilen.
 Dat Bild vör mi, dat is denn doch tau schön:
 Din witte, smalle Hand, din runne Hals
 Un din lütt leiw Gesicht, dei schint un schemern
 Jo tau mi räver as bei witte Dak
 Von firn ul't Mur dörch Wid- un Ellernbüsch.
 Dörtwischen glummen gnäternswart un glänig
 Din Ogen as Irrlichter in den Brauk
 Un locken stark, wildeß üm uns dei Abend
 Lis' ümmer dichter, dunkler spinnt sin Nett.
 Un ümmer weiker, warmer ward dei Lust,
 As strakel Mainachtswind mit sanften Tagen
 Un will dor driwen Lipp tau Lipp. — Weit nich,
 Wat 'k dan noch hadd, wenn dei Swartwäller Klock
 Nich grad tensköppen²⁾ hadd so nüchtern slan,
 So kons'pativ un so philisterhaft,
 Un wenn min Blick nich solln weer up'n Kamin
 Un'n eigen Spill em dor beschäftigt hadd.

Dei Dannenklöwen funken dor un spräuhen
 Un ehre Flammen scheiten hen un her

¹⁾ Dämmerstunde. ²⁾ zu Häupten.

Iln up un dal, as säufen sei vull Lengen.
 Sei lecken hoch ant kolle Muerwark,
 As wull s' dei Scheidwand tau girt øwerspringen
 Un denn up di sit störten un di küssen
 Un kamen nich mal rup bet an din Hand,
 Dei up den Rand rümpspelt, Figuren malt.
 Wat sei uckampeln¹⁾ daun un sit afeschern,²⁾
 Sei fallen ümmer wedder trügg un zirzen³⁾
 Un knistern, as wenn sei recht deip upsfüsszen,
 Dat du ehr nich mal fühlst, wur sei marachen.⁴⁾
 Ne, nich mal hell naug daun sei di mihr wesen,
 Denn dine Hand drückt up den Klingelknop
 Un ball, dor kümmt dat Mäten mit dei Lamp. —

O schad'! Verwünschten is dat trulich Düster,
 Un langsam irft wöhnt Og sit an den Schin.
 Doch ihre ik mi sett tau di an'n Disch,
 Smit noch'n Blick ik rinner in'n Kamin.
 Blot noch ein lütte Flamm sleit dor tauhöchten
 Un makt dor allerhand Kaperjolen un Kaprizien,
 As weer mit einen Mal sei narrschen wordn,
 As wenn sei øewern Unglück güng tau Kihr,
 As brök bei Weihdag langsam ehr dat Hart.
 Deit woll so sin, denn sei ward ümmer lüfter,
 Krüppt ümmer düller in sit sülztausamen,
 As wör bei Lust ehr knapp. — Nu is s' verlöscht!
 Ein finer griser Stripen Rok stiggt hoch,
 Ehr legte Aden. — Den Kamin sin Höhlung,
 Dei gapt mi düster an as'n Og von'n Doden,
 Dei kein leiw Hand hett, bei em't Lidd taudrückt.
 Mit Schudder laden, flüggt min Blick wedder hen
 Tau di nah't frische Leben. — Doch so kürlos
 Ward mi tau Maub; min Sinn'n un Denken
 Weer bi dei Flamm, wur sei so langsam stürw,

¹⁾ austreden, hinstreben. ²⁾ abmühlen. ³⁾ zischen. ⁴⁾ abmählen.

So still verblödd¹⁾) — um lisen süßt min Seel,
Als weer ein leive Swester von ehr gahn.

Wohr di!

Wur di dei Hüsten so spantig²⁾ stahn,
Wur di dei Ogen begihrlich gahn,
Deist dei Strat dal gaffen —
Wohr di!

Fürblaum schint int Kurn so wit,
Jungs gift dat tau alle Tit,
Dei girn ruffen un raffen —
Wohr di!

Trögdenken.

Dor ik bi di ded' slapen
Up Feddern un up Dun —
Sprüngn mi dei Ogen apen,
Güngn trög ewern Tidentun. —

Un wör wat Wilbs in wräusen
Un wör sei widn un runn'n — —
Nachtwächter ded' buten sleusen,
Keep af dei twölfe Stunn'n.

Un all min Sinn'n, dei dachten,
Wur ik mal bi di was,
Wur uns in Maiennächten
Ein Lager gew Gräuns un Gras.

¹⁾ verblutete. ²⁾ breit ausladend, wie die Spanten eines Schiffes.

Swaul ded' bei Lust dum gaben,
 Swaul bluckten uč Hart un Sinn'n,
 Dunn kunn w' vor Leiw dat Elapen
 Dei ganze Nacht nich finn'n.

Dor freut sik keiner tau.

Dei Roggn, dei stünn tau Bläuden,
 Dei Wind buhl mit sin Ohrn.
 Ach Gott, dor mank bei Halmens
 Heff ik min Ihr verlorn.

Nu waht dat Kurn in't Hüsel,
 Dei Halm högt dal dat Nach.
 Ach, swerer heff 't tau dragen
 An Leiw un Allmanns Snad.

Dat ganz Dörp lacht un lüpert,
 Dat Kurn is rip: „Help Gott!“
 Man min oll arm lütt Kinding,
 Dat is för all ein Spott!

Man min oll arm lütt Kinding,
 Dor freut sik keiner tau.
 Dod, hoor uč du din Seißen
 Un bring dat hall tau Rauh.

Ein Lied.

Dat Lied, dat steel min Seel in'n Brand,
 Dat Lied, dat du heft sungen;
 Dor sünd bei hellen Läuchen hoch
 Ut Spor un Föst rutsprungen.

Ein jedet Wurt, dat böd' ja nah,
 Ein jeder Ton hett leßhert,
 Nu is min ganze Stolt un Staat
 Bet up den Grund inäschert.

Nu weit is, dat du doch noch denkst
 An uns' leiw Skinnerjohren,
 Wur wi tausam al Tzu un Mann
 Hemm'n spëlt in Hus un Goren.

Un hett dei tüchshe Welt uns trennt,
 Mank uns sei't Haß un Tranen,
 Nu weit is, dat bei olle Leiw
 Noch blew bi uns biwahnen.

Nu weit is, du büst mi noch gaut — —
 Mag dalbrenn'n, wat müsst brennen,
 Bi bugt uns ein ni Hus tausam — —
 Kumm, giss mi Mund un Hänner!

Lat' riten.

Jf weit, dat Enn'n, dat dreggt bei Last,
 Schürt Hart un Buckel wund.
 Wat will w' uns länger noch mit tarrn
 Ut Angst vör Lüdenmund.

Wat willn wi hegen un plegen noch
 Dei Leiw ehren stillen Gorn —
 Din Hart, dat wahnt doch nich mihr dor,
 Du büst ganz anners wordn.

Du kicst sovel, sovel vör di,
 Man wenig in min Òg'.

Din Denken loppet nu'n anner Läuf',¹⁾
Wör wagig un wör wog'.

Dat snact nich mihr von eigen Hus,
Will in dei wide Welt.
Bün ik din Ked, denn rit s' intwei,
Dat s' di nich länger hölt.

Wi gahn doch al up zwei Ort Schauh,
Din Hart is annerswur meid't.
Lat dot sin, wat sik lis' verblött,
Begraw, wat doch affcheid't.

Iherlich.

Ein möt woll oft al'n Sacd taubinn'n,
Dei irst vull taur Hälft,
Ein kann uch lustig un fröhlich sin,
Ahn dat hei blockegg un delft.²⁾

Ein kann leishemm'n un tru uch sin,
Ahn dat hei dorvon swögt.
Un bi sin Dirn rümalsh't un talsh't,³⁾
Sei vörn un hinn'n asdrögt.

Bün mal koltbläudig von Natur,
Kein Hittkopp un Brus'bort,
Man wat ik fas't heff, holl ik wiß,
Un weer't in fleigen Fohrt.

Un wat 'k seggt heff, heff ik seggt,
Un lat sein Wurt von af.
Doch Schöndaun un Glattsnaderie,
Dor gah mi ein mit af.

¹⁾ Geleise, Spur. ²⁾ herumtoben. ³⁾ umfassen.

Ja, wenn ic̄ so as Hinz un Kunz,
 As dei dat malen wull,
 Un all dat Achterkurn taunehm,
 Kreg ic̄ den Sack sach̄ vull.

Man nahsten, wur steih̄t mit Gewicht
 Un wurans mit dat Meh̄l —
 Dat kned̄t sic̄ nich un backt sic̄ nich,
 Is mietig¹⁾ un is gel.

Un wen dor Brot von eten fall,
 Dei schimpt för degt un duß — —
 Ne, leiwerst iherer 'n Sack taubinn'n,
 Is hei uck nich ganz vull.

Sei kennt dat.

Mit'n Druppen Honnig fängst mihr Fleigen
 As mit'n Dzhöft Sprit.
 Mit säute Würd' jung' Dirns bidreigen,
 Kannst licht hemm'n wit un sit.

Man mi, min Jung, dau mit verschonen,
 Deb' tau oft sowat hürn.
 Heff al tau oft utsalt²⁾ grot Bohnen,
 Weit, wur sei rastern un rühen.

Dei Bohnen daun 't nich, ne, dei Palen,
 Dei riten den Mund wit up.
 Un ehr frett nich mal Schap un Fahlen — —
 Sei kamt nah'n Mejhof rup.

¹⁾ voll Maden. ²⁾ aushülsen.

Dor peddn̄ dei Gäuſ̄ un Pöll un Biern¹⁾
 Ehr up dat grot Snadſatt.²⁾ — —
 Ded' di uč wen fo Mores lihnr,
 Dat süss mi freun, Jan Natt!³⁾

Hei weit Bischeid.

Dirn, lat dat Schelln un Schimpen doch
 Hier buten up dei Straten,
 Dat is ein anner drög in'n Sinn
 Un di wull fitten laten.

Dat is di blot taun Besten hadd,
 Wat selen dei Minschen dinken.
 Sühst nich dei Wimer achtre Dörn,
 Wur s' heimlich winken un plinken.

Täuf doch, bet mi sünd ewern Süll, —
 Bet in dei Dönz wi wesen —
 Dor kannst mi jo dei Bicht verhünn
 Un dei Leviten Iſen.

Dor will is di begäuschen⁴⁾ woll,
 Lett ball din Tung dat Toben.
 Wenn is di man iſt küffen kann,
 Kriggst licht wedder 'n annern Globen.

Sachte!

Herrje, din Brüjam is woll'n König
 Un ganz nah dine Wünsch —
 Man worüm em in'n Himmel heben,
 Hei's doch uč man ein Minsch.

¹⁾ Eber. ²⁾ Maul. ³⁾ Johann Gernegroß. ⁴⁾ beruhigen.

Ein smudt Gesicht! — Schön, willn astäuben,
Burans sin Seel mal singt.
Ein Boskirl! — Schön, deit sit nah richten,
Bur hei sin Sak vullbringt.

Un hett hei'n gauden Hof tau eigen —
Dor glummt uch, wat kein Gold.
Schulln ekt ut'e Schal bi männigeinen,
Dei dor geiht stor un stolt.

Lat man von em dat Snutensnaden¹⁾
Un dau di nich so grot —
Slacht nich mihr in, as du kannst solten,
Süh, dat verdarwt di blot!

Flinkfläuters.

I.

Wat nügt, wenn sit bei Kahlkopp lämmst,
Un wenn du sittsam deist, —
Un in dei Kark din Hännen folgst
Un still din Og' dalsleist.

Maleins, dunn stünn din Seel vull Kurn,
Man allens, wat dor wüss,
Dat hemm'n din Sinn'n upt Fäuder stakt,
Dat hemm'n utdösch't din Lüß.

Nu is sei leddig as bei Rüm,
Wenn dor dat ript un freist.²⁾
Wat nügt, wenn sit bei Kahlkopp lämmst
Un du so sittsam deist.

¹⁾ zum Munde reden. ²⁾ reift und friert.

II.

Wat nu för Not för Melk un Bodder.
Zigt hett dei Kauh jo bulst.
Wat nu för Angst? — Uns' Fiel hett'n Brüjam,
Lewt nu up Borg un Schuld.

Zigt loppt s' un lekert s' Dag un Nachten,
Weit sit tau lihren un wenn'n.
Un smitt ehr grallen Ogen rümmer
Nah dissen un nah den.

Un lett ehr Leidenschaften rönnen
As Bulken in'n Gewäuhl,
As hadd sei baß! den Kopp afbieten
Dei Scham un dat Gefäuhl.

Sei hett jo nu dat Jawurt kregen —
Man Wurt, dat is blot Wind,
Wenn nich alltit von beiden Siden
Dat ständig Höllung finnt.

Drüm, Dirn, man nich so ewerspönig,¹⁾
Is uch dei Ring nu din — —
Dei Leim brukt — bed' sei uch al bullen —
Noch drächtig nich tau sin.

III.

Weder bi dei Hunn'n geiht liggen,
Dei deit mit Flöh upstahn.
Du weerst ein heten nahwern:
Nu deit di't jüst so gahn.

¹⁾ hochmütig.

Nu sett'ten s' di Flöh up'n Buckel
 Un weck di gor in't Uhr.
 Nu bitt dat, Kriewelt un Kraugelt
 Un weicht nich mal recht, wur.

Un jekkt' di allerwégens
 Un hest son Ungedür,
 Hürst sovel Nigs vertellen,
 Wenn't man an'n Mann ißt wir.

Los, daut't man widerdrägen,
 Setz di mal wen upspukt,¹⁾
 Un di dei Flöh wedder afsjagt,
 Dat' Fell di nich mihr jucht.

IV.

Dirn, nimm Bernunft an, rad' ißt di,
 Un lat dat fohrig Wesen.
 Zi heff di dat al oft naug seggt,
 Geiht ball nicks mihr upn Dësen.

Bi di flüggt ümmer hen un her
 Dei lurig Lunenvagel.
 Ball kümmtst du einen mit Honnigbrot
 Un ball mit Bitsch un Tagel.

Zi bün doch uck kein Kind nich mihr
 Un längst run von dei Schaulen.
 Din Maugen un din Muscheli
 Dei mag ißt nich upspaulen.

Un nich as son Hansnarr dorstahn,
 Wildess bei annern grinen,
 Un du bi woll noch gor freust mit,
 So as mi dat will schinen.

¹⁾ das Fell gerbt.

Un ümmer weift du b̄ter dat
Un wist an mi rümmestern;
Din Ötigkeit un Pötigkeit¹⁾
Dei fall mi nich kranzheistern.²⁾

Min Leiw kūnn ganz inne Wicken gahn,
Deift nich ball Sluss mit malen,
Denn Mell, dei tau lang steiht ant Für,
Süh, dei kann licht utkaten.

V.

Kannst mi nu up'n Buckel krupen un bei Flöh dor häuden,
Dau di kein gaud' Wurt mihr günn'n in Bösen un in Gäuden.

Wat ein Minsch kann daun för'n annern, heff il för di dan,
Un du hest doch all min Gautsin in den Wind rinslan.

Sovel smuck un iherlich Mannslüb' kr̄egen von mi Körw.
Di heff 'l geben, wat il künnt heff, wat ein jichtens dörf.

Wat 'f di affeihn kūnn anne Ogen, hadd di jo so girn,
Un nu wist bei Sm̄dtrin nehmen, dei oll Blanterdibn.³⁾

Dei wist du mi nu vörtreden, dei oll horig Tul,⁴⁾
Dei fall mi utlachen lœnen mit ehr schändlich Mul.

Me, dor 's all min Leiw taun Deuwel, dei if ded' upsfäuden,⁵⁾
Nu kannst mi up'n Buckel krupen un bei Flöh dor häuden.

VI.

Ditn, wat gluderst du mi an? —
Sünd nich mihr bei Ollen.
Woll, il will dat striden nich,
Hest mi mal geflossen.

¹⁾ Eigeninn und Launenhaftigkeit. ²⁾ an den Kragen gehen. ³⁾ schlecht gekleidetes Mädel. ⁴⁾ Weib mit zerzausten Haaren. ⁵⁾ heranfüttern, aufziehen.

Güng jo'n titlang ut un in
Deswegen bi dinen Bader.
Wedder will denn uck in'n Sac
Köpen Katt un Kader.

Dg' un Sinn'n jo gor tau giren
Bi di stahn un lungern.
Man dat Hart, dat kümmt tau fort,
Möt dor kummern un hungern.

Stedst tau vull von Leiw un Lüß,
Hewlich büst un hitlich.
Kannst din Driften nich mal törn —
Dat's mi doch tau hitlich.

Sitt an'n Hird giren, man hei möt
Nich tau heit mi wesen,
Dat dei Buckel mi verbrennt
Un dei Jack ward glæsen.

VII.

Un settst teihnal bei Würb' jo gaut
As'n Brachermann¹⁾ bei Flicken,
Glöw di nich mihr dat Witt in't Dg',
Wat'n Küken kann uppicken.

Wer hett mi hoch un heilig sworn,
Hei wull dat Drinken Laten,
Un wer hett gestern morgen irft
Wedder legen up bei Straten?

Un wer wull all bei annern Dirns
Sik slagen ut den Brégen,
Un wer is irft verlesen Woß
Bi'n Schulzen in't Finster stege?

¹⁾ Bettler.

Wer wull dat Einig holl'n tausam,
Kein Korten mihr anfaten,
Un wer müss gistern weßeln in'n Kraug
Den legten Daler laten?

Ein Kirl, so as'n dei Wind henweicht,
As luter Krut un Röwen.
Un settst teihmal din Würd' so bunt,
Dau di keinen Faps¹⁾ mihr glöwen.

VIII.

Du flüggst dat ganze Dörp wull run,
So as son läklig Duw.
Du haddst seindag kein sitten Fleisch
Un müggst girt unnre Huw.

Du büst jo ein heil smudet Kind,
Man schad', dat du dat weißt,
Du kennst gor gaut din velen Trümf,
Schad', dat du s' all rutsleist.

Dor is din nüdlich, hübsch Gesicht,
Dat Küling in din Kinn — —
Dor spälst nu dinen Zwicel mit
Un höfft bei Mannslüd' in.

Un löppt di ein von in bei Quer,
Denn lachst em häglich an
Bon bahn bet unn'n — wurso, wurans,
Bon wegen, um kumm man ran.

Son süht di girt, di girt poor Mal
Un hett an di sin Hæg²⁾) —
Man Frigen, dat s' ein anner Sat,
Dornah steiht nich sin Mæg.³⁾

¹⁾ kleines Stückchen. ²⁾ Freude. ³⁾ Geschmac.

Saft seihn, dat di begrissmult¹⁾) noch
 Dat Küling in din Rinn.
 Weisst jo, wer annern gröst ein Grauw,
 Dei föllt dor sülben rin.

IX.

All Abend, dei Gott warden lett,
 Denn is bei Jung ut'e Dör,
 Un ein kriggt em nich wedder an't Hus,
 Kann raupen hinn'n un vör.

All Abend, dei Gott warden lett,
 Drift hei sik rüm up'e Straten,
 Un noch bei halwig Nacht dortau;
 Hei kann dei Dirns nich laten.

All Abend, dei Gott warden lett,
 Gist bi em kein Besinnen,
 Doch morgens, wenn't an't Upstahn geiht,
 Kann hei bei Büx nich finnen.

All Abend, dei Gott warden lett,
 Dor helpt kein Uhren slusen — — — —

— — — — —
 Jung, möt unsen Rader affschaffen woll,
 Denn kannst tau Hus du musen.

X.

Nu büst al œwern Johr verfrigt
 Un weizt nich, wat dei Kloc.
 Mannsminsch' nimmt ein bi ehr Wurt
 Un Frugenslüb' bi'n Rock.

¹⁾ schlecht bekommt.

Mötn wat tau hucheln un heweln hemm'n —
 Holt! — Mak din Düssch doch'n Gör!
 Wat — debst al? — — Je, denn helpt dat nich,
 Denn man weck hinnen vör!

Nich so ängstlich.

Nu möt dat Hus al flicht warden,
 Un kum is't farig word'n.
 Irst gistern hadd't ji Hochtit,
 Un hüt al „Hand in Hoorn!“

Ja — wenn bei Leim loslaten,
 Dat schümt irst, zaustert un zirft.
 Geiht as bi Räuh an'n Maidag,
 Stött ud un hirft un birft.

Man wenn von Hund un Swepen
 Sei poormal irst bilurt —
 Denn leggn sik sacht ehr Rücken,
 Denn fréten s' vörfötsch furt.

Denn wenn's sik ein taun anner,
 Wat süß so stor un stolt,
 Un wat dor Läuchelfuer,
 Glummt nu as Bäukenholt.

Flicht Hüser holln am längsten.
 Dat's noch kein Sak taun Blarrn.
 Un wurtau sünd dei Hoor dor,
 Wenn s' nich mal strigelt warden.

Gah man!

Wat kicst du mi so schulschen an,
As'n Ill den Dubenslag? —
Dat möt ein schöne Dirn woll sin,
Dei sowat will un mag.

Kumm du as Herr, kumm du as Knecht,
Kumm du in Joop or Jack,
Kunim du tau führen, kumm du tau gahn,
In Lack un Frack un Klack.

Man kumm vörn in dei Husdör rin
Un Klopp dor ruhig an,
Dat all Lüd' markt, dor is eiu Mann,
Dei jeden anseihn kann,

Dei dor ud weit woll, wat hei will,
Dei't tru un iherlich meint.
Man Muschelkram un Museri,
Dormit is mi nich deint.

Dorvon weer il seindag kein Fründ.
Grad weg, so wi'st dei Näs'.
Wat kicst du mi so schulschen an? —
Driw annerwëgt din Gewes'!

Sei dankt.

Ja — güng dat so, as wenn Putscheller
Mit sin Beijagenkram trëd't up,
As wenn dor einer blot seggt „Teller!“
Un hett em furt's vull Supp:

Denn leet il mi din Leiw gefallen
Un all din säuten Würd'.
Man't Leben, dat hett scharpe Krassen,
Un't Glück is bannig für.

Un ganz un gor sit up verlaten,
Dat is kein Sal, segg 't di,
Dat löppt sin scheinen Schauh un Straten
Un wißt nich Wiz un Pli.

Doch iherlich sin sis Finger bruken,
Begrismul nüms, mi düch,
Dei künnt noch ümmer facken un luken,
Dei arbeiten wull un müch.

Man du wißt meiden frömm' Lüd' Feller
Un sei'st dor nich sovel — —
It dank för so einen Putscheneller
Un sön Kamediespel!

Nix tauverdeint.

Du büsst ein smucken Jung — dat gew il tau.
Schier von Statur, dei Backen rund un rot,
Ein Dirnsgesicht binah von Melk un Blot,
Ein herten fettig, süß heil glier un glau.

Un doch — dei Sal, dei stimmt nich ganz genau.
It kann di achten dorüm doch nich grot.
Du deist jo eten doch un drinnen blot,
Alls anner schanzen di din Ollern tau.

Heil smude Lüd' — kregst mit ein wader Bünd.
Doch hest nich waukert, höllst di blot gesund.
Spelrig un kindlich blewst in Dat un Sinnen.

Hest nich'n Deut dörcharbeit'di von binnen.
Swümmst witsche watsche wider mit dei Mass'.
Hest wagt un wunn'n nicks Niget för din Mass'.

Wat dor tau hürt.

Bim bam beier,
Speck un Brot un Eier,
Wurst un Kef' un Rökerwor,
Smolt un Bodder in den Kraus
Un dei Spichhost von dei Gaus.
Dennso is dat Frühstück klar. — —
Sett di dal! Wat deist denn lurn?
'N ja, dat stimmt noch nich genau.
'N lütten Sluck hürt uck dortau,
'N lütten Kurn.

Bim bam beier,
Lischen un ehr Freier.
Jungedi, wat is't 'n Staat!
Bitte West un swarten Frack
Un von Drüttels vull dei Sad.
Dennso is bei Hochtit prat. — —
Wat, Dirn, tredst den Mund denn scheif?
'N ja, dat stimmt noch nich genau.
'N heten Gautsin hürt uck tau,
'N heten Leim.

Draugen.

Adopeſade, ſwarten Degen¹⁾ kriggſt in dei Apteil.
Doch brukſt nich ſo wit tau lopen, wiſt weck an dei Reif.²⁾

För ſon wiſnäſten Pöttenſiker, noch nich drög achtre Uhrn,
Weer dat feindag noch kein Fehler, deit'e ſik poor weglurn.

Hunn'n deit man mit'e Näs' rinstuken,³⁾ wenn ſ' ſik ſicht
upführn,
Jungs, bei möt man weck bipulen,⁴⁾ ſünd 'ſ' tau alwern
tau lihren.

Du kannſt ümmer allens heter mit dinen Loſen Munn'n.
Schad't em ničs, wenn di dei Bügen ornlich wardn up-
hunn'u.

Du weißt in'n vörut jo ſtendig, wat bei Dag ſo bringt,
Iſl ſegg di, ein Stunn ward ſamen, bei di weck inhingt.

Kalwer möt dat Mul man ſtoppen, wenn ſei tuten un blarrn,
Un bei Buckel, bei deit jælen, möt inrewen wardn.

Iſl will di dat woll bisorgen, brukſt nah'n Dokter nich,
Will di woll ein Salw verſchrieben, bei helpt ſelerlich.

Achteru anner.

Süh, ſo möt't ſamen, ſüh, ſo iſt recht,
Dat weer jo'n niget Lied.
Ein, zwei, drei, vier up'n Backaben rup⁵⁾
Un denn bei Jüngſt verſrit.

¹⁾ Heilmittel. ²⁾ Mund. ³⁾ hineinſtohen. ⁴⁾ Schläge oder Knüſſe bekommen.
⁵⁾ = die jüngere Tochter heiratet vor der älteren.

Un denn noch'n grote Höchtit malt,
Mus'kant, spel lustig Stücken;
Ein, zwei, drei, vier sitt't innē Edt
Un kent Peiterzill dor plücken.¹⁾

Ein, zwei, drei, vier hult in dei Karl
Un hört bei Klocken bimmeln.
Wat lüdden sei, wat heiern sei:
„Du frigst un wi verschimmeln!“

Dat kunn di passen so, min Söhn,
Am besten smedt frisch Fleisch.
Un hannig Duesen²⁾ triggd bei Hand,
Halt sei in ollen Dreisch.

Doch buten bei Reig is hier kein Mod',
Ummer eine achter'nanner,
So as bei Gauß ut'n Gasten kamt —
So folgen s' ucf den Ganner!³⁾

Zumfern.

Zumfer kümmt ran:
Bull Ringn bei Hänn,
Dei Kleder vull Bänn,
Un gierig un glau
As'n alfanzig Pfau.

Pst! sachte! Hest ucf dreiduwelt alls,
Un böllken bei Drüttels di ut den Hals:
Zumfer, gah man!

¹⁾ = liegen bleiben. ²⁾ harte Haut. ³⁾ Gänserich.

Zumfer kümmt ran:
 Un rastert un rættert
 Un klænt un klættert
 Un snædt di so klauk
 As Bibel un Bauk.

Pst! sachte! Un kennst dei halwig Welt
 Un kriggst dorvon nich utvertellt:
 Zumfer, gäh man!

Zumfer kümmt ran:
 So as ehr dat lett,
 So nüdlich un nett,
 Mit blaurod' Backen
 Un plattdütsch Snaden.

Pst! sachte! Hest nicks in dei Mell tau brocken,
 Hest'n fröhlichen Sinn doch un heile Soden:
 Zumfer, stah man!

Zumfer kümmt ran:
 So schwüchtern un schu,
 Weit nich, wat nu.
 Stillselig un sach
 As'n Fräuhommernacht,
 Dei vörahnig al in'n Seel utdreggt,
 Wat Gott ehr mal in'n Schot rinleggt:

Zumfer, bud an!

As'n Sew.¹⁾

Min Dirn, büst as in'n Schün dat Sew,
 Dat Best lettst falln, bihöllst dat Slicht,
 Wenn du, as in'n Bullmand bei Lew²⁾
 Din Ogen blot nah haben richst.

Dei einfach Sprak, dat oll Gewand
 Smittst du as Plünn un Lunten furt,
 Hochbütschen Snack, nimodischen Tand
 Halst du di dorför ran an Burd.

Natur, dei's nich so rik un riw,
 Dat sei twei Deil up einmal spennt.
 För einen altauschönen Liw
 Blizwenig Seel sei meist verwennt.

Un wat ein winnt an Eleganz,
 Dat sett' hei tau an Kraft un Wehl.
 Is so as bi'n Katteikert bei Swanz,
 Dei lett uch schön un nugt nich vel.

Un fledst di as son fine Dam,
 Tredst du din Hart uch dormit ut.
 Un wat dor leif weer, tru un fram,
 Dor liken denn bei Löcker rut.

Bon buten Sid', von binnen Schew,
 Son Ort von Sparlingsnachtigall'n.
 Min Dirn, büst as in'n Schün dat Sew,
 Bihöllst dat Slicht, dat Best lettst falln.

¹⁾ Sieb. ²⁾ Hündin.

's Abends.

Gäh den Stig dörcht Kurnfeld dal,
Warmt von'n lezten Sünnenstrahl.
Rings taur Siden bei Hälms un Ohn
Wardn al hell un witt as min Hoorn.

Daun sit du knact as il uch dragen,
Nicken mi tau, as will s' mi fragen:
„Wat kicst so trurig un verlurn,
Hest du denn ansellt noch kein Kurn?“

Rod' Däker.

Min Heimatdörp, dor twischen See un Wold
Anklaect as son lütt nüdlich Swölkennest,
As du noch drögst din grise Jack un West,
Dat Strohdack, den Verband von Eikenholz,

Dunn ded'st einen gaut, mücht' warm sin odder kolt,
Un wat dor tau di kem up Köft un Fest,
Dat weerent luter leiwe Frünn'n un Gäst — —
Un nu mit'n mal wörst grotpetansch un stolt.

Nu tröckst du di heil brallig¹⁾ Kleder an —
Von ullännsch Ort müsst irst den Tausnitt lihn.
Nu lücht din robe Rock wit in dei Firn.

Nu alle Reis'ners un Fuhrlüd' röppst ran,
As dedst du alle Scham un Schann'n verliern,
As weerst du wordn ein loddrig, lüstern Dirn.

¹⁾ auffallende.

Binn'n- un Butenkultur.

I.

Dütschland, min Baderland, wat weerst du grot,
 Legst ucf terreten un terslethen dor nah buten.
 Bill Füer stünn din Hart, slög borch bei Ruten,
 Glumm ewre Welt as warmet Morgenrot.

Din stark Gemäut, dat schug nich Not un Dod,
 Dat tafel stedig ni up Schep un Schuten.
 Dat söch un forsçh, bröl, bohr mit stahlstark Smuten,
 Beer ucf bei Wams asschürt, dei Faut mal blot.

Hest drust ucf mal, horfst doch mit Uhr un Ogen.
 Wat will bei Kirl? — Dei Swirter ruter slogen — —
 Ran an bei Bass! Dor gewt kein Stahn un Bliben.

Dütschland, min Baderland, wat weerst du grot,
 Dor du noch Hunger habbst un Döst, mit Blot
 Din Dag' dedst in dat Weltenbauk rinschreiben.

II.

Dütschland, min Baderland, un wat häst hüt?
 Wörst stark un vüllig, rik un stolt un mächtig.
 Bugst di ein Hus heil wunnerschön un prächtig,
 Halst ut bei ganze Welt tausamen Bat un Büt.¹⁾

Dreggst Ringn un Parlen, grot as Weitenlüt,
 Staffst mit Maschinen borch bei Tit langschäktig,
 Un lett di doch witnäst un ewernächtig
 Up'n Fühlstauhl, achter Disch, Tonbänk un Tüt.

¹⁾ Rügen und Beute.

Uf Kirls, dor sünd di luter Koplùd' worrn.
 Dat tellt dei Kässen, deinert ehr „Gun Morrn!“
 Lett dörchbohren sil vör'n Sößling bei Kneischiben.

Dütschland, min Vaderland, aalgrott, petünt
 Un satt, fierst du blot Feste, deist mit Dint
 Din Dag' hüt in dat Weltenbauk rinschriben.

Frisch Reuter.

1810—1910.

I.

Dokter Reuter.

Deit mi — von Hus weg — mal dat Heimweh saten,
 Wenn't wille Leben üm mi föhrt un fußt,
 Un Sorg un Grill mi an dei Uhren pluſt,
 Dat sil vör Sehnsucht kum dat Hart kann latein,

Hensleigen mücht, wur ewer Wisch un Saaten
 Dei Himmel lacht, dei Wind so sachten fußt,
 Dei Ostsee ran an Brügg un Buhnen brus't,
 Wur truge Minschen wahnt in Slott un Raten:

Denn helpt mi kein Perfesser un kein Preister,
 Denn, Frizing, möst du ran as rechter Meister,
 Denn hal il mi din Bäuler von dei Burt.

Dei möten plegen mi un düchtig räuken,
 Dei hemm'n dreiduwelt jo, wat il dau säufen,
 Dei weihn un waschen alle Weihdag furt.

II.

Seelenbrot.

(„Uf mine Festungstit.“)

Dat Leben hett di packt mit harte Hänn'n,
 As weer dat Schicksal di nich gaut gesunn'n,
 Un hett di rümmerstött dörch Stadt un Stunn'n
 Un wör in Not un Sorg di kührn un wenn'n.

As ded't kein Gnad un Mitleid mit di kenn'n,
 As söß langsam vergahn in Weih un Wunn'n. —
 Doch dat du nich kemst gänzlich vör bei Hunn'n,
 Wör di dat uns' leim Wuddersprak dunn spenn'n.

Dor künnst din Leid di von bei Seel runsnacken,
 Un wörst dat all tau Seelenbrot utbacken,
 Tau Seelenbrot, so kräftig, säut un frisch.

Milljonen hemm'n al an din Tafel setzen.
 Milljonen sünd noch bi, dorvon tau eten.
 Du heft vör alle Tiden deckt den Disch.

III.

Sünneubad.

(„Uf mine Stromtit.“)

Ji jagt jug Liwer hüt ut Stadt un Mur,
 Dat sei in Licht un Luft sik buten baden,
 Dat sei von'n Sünnenstrahl sik laten braden,
 Un smidig¹⁾ dorbi blichen, stark un stur.

Doch uđ jug Seel möt, dat sei nich versur
 Un nich verlier ehren widen, deipen Aden,
 Mal ruter achter Tun un Finsterladen:
 Dei gewt bi Frizing man mal in dei Kur!

¹⁾ geschmeibig.

Sin Salen stahn so ganz vull Sümmenschin
As'n Sommerdag, wenn dor dei Rogg ward meiht,
Wenn an dei Reben riht dei warme Win. —

Mit ehren golln Humor, ehr Herzlichkeit,
Dor smölten¹⁾ s' von dei Seel all Angst un Pin
Un böhrn²⁾ sei rut ut Dageslast un Leid.

IV.

Dodengräwers (Necrophorus).

(an gewisse Reuterforschere)

Dor snüffeln sei nu rümmer in din Lében,
As hungrig Faselwin up Buckt un Fahlt.³⁾
Ein jeder Fízen, Fezen ward ruthalt,
Ein jeder Spékkram, den du dan un drében.

So ein will sin un nich din Anseihn hében,
Wenn hei vör uns wormstéilig Arwten pahlt,⁴⁾
Mit anner Lüd' ehr Weihdag rümmerprahlt,
Den müß man würlich achtre Uhrn wedl geben.

Wi weiten, ucf dei Sünn, dei hett ehr Bläcken.
Lat't doch sin schönen Salen vör em snacken,
Dei hei för gaut bisünn, dat sei wat doegen.⁵⁾

Dei lat't för ehren Herrn un Meister warben,
Dor lewt sin Geist in, dei niemals kann starben,
Dor et't un drintt doch von, sovel ji mægen.

¹⁾ schmelzen. ²⁾ heben. ³⁾ Misthaufen. ⁴⁾ wormstichige Erbsen aushülsen. ⁵⁾ taugen.

Jan Hinnerk Fehrs.

(1838—1913.)

An'n Dichterheben — æwer't plattbütsch Land
Nah Ost un Westen tau mank Maas un Memel
Hensprett' um -spannt as'n blage Riesenrēmel¹⁾
In hillig Iwer von uns' Herrgotts Hand,

Nüdlich bisett' mit Stirns von Kant tau Kant —
Rehmst Platz du mal vör Jöhrn up gollen Schēmel.
Ei, un ein Baas mörst ball; in'n hellen Streml
Runsch hüt din Licht un Loff längs See un Sand. —

Kümmst mi mank all dei Stirns vör as bei Man:
Fründlich un sinnig, binn'n un buten fast,
Ein Wiser uns, geihst du din stille Bahm

Hoch ewern Dag; sei'st sünner Hass un Hast
Rin in dei Harten, dei för't Gaude slan,
Sachtselig dines Wesens Glaut un Glast.

Je dräg' din leiwen Farben.

Je dräg' din leiwen Farben,
Oll Miegelborgerland.
Sei stahn, bet is dau starben,
Mi deip int Hart rinplant.
Bün 'l von din Bost uck rēten,
Henshelt an'n frömdet Flag,
Kann nümmer di vergeten,
Min Heimat, Nacht un Dag.

¹⁾ Rain.

Dei Welt deit üm mi larmen,
 Is vull von Hass un Hill.
 Ach, Mudding, in din Armen,
 Dor weer't mal schön un still.
 Dei Welt bütt bunte Salen
 Un Pracht un Glanz sovel:
 Man malt ud mör dei Knaelen
 Un leddig Sinn un Seel.

Ik kann för di nich swingen
 Den Säbel, hoch tau Pird,
 So will min Lieder singen
 Ik di tau Ruhm un Ihr.
 Will wannern up din Sporen,
 Un dauhn nah Brük un Recht,
 Dat du in jungen Jahren
 In mi hest rinnerleggt.

Seih blage Seen ik schemern
 Un gollen Kurn üm mi,
 Un rode Baden glemern,
 Denk, Heimat, ik an di,
 Denk an din leiven Farben,
 Oll Mekelborgerland:
 Sei stahn, het ik dauh starben,
 Mi deip in't Hart rinplant.

Lew woll!

Günd ein schön Stück tausamengahn
 Den Lebenschweg,
 Hemm' oft in Wurt un Wessel stahn,
 In Snack un Segg.

Wi stürt'� dei Welt stur in't Gesicht,
 Tau seihn, wat dor woll achter liggt — —
 Weißt noch, Hans Hinnerk?

Wur hemm'n wi in dei Bäuker aust't,
 Dei Seel schön smurt,
 Dei Muskels mör makst un sei maus't
 In Spel un Spurt.
 Stödd Weih un Wahn uch oft uns trügg,
 Fünn'n ümmer wedder Wahl un Brügg — —
 Börbi, Hans Hinnerk!

Nu blifft du dor mit einmal stahn
 Midd'n in't Gesecht,
 Un wist di nu nich länger stan
 Mit Herr un Knecht.
 Nu hest du Kiu un Klöben satt,
 Breit ward din But, din Back ward glatt — —
 Nu sted'st Hans Hinnerk!

Du hest di fung'n ein gollen Mus,
 Ein dralle Dirn
 Mit'n Sac vull Geld un'n grotet Hus,
 Kannst fir'n un swir'n.
 Kannst eten un drinken un aberlaun
 Un nah din däglich Ding'n utrauhn
 So sach, Hans Hinnerk!

Wi lopen all an'n Tüder hier
 Ahn Rast un Rauh,
 Un wenn din nu nich länger wier,
 Kein kann wat tau.
 Un flögst du rüm aß'n Smetterling
 Un drawst nu furt in'n engen Kring — —
 Helpst nicks, Hans Hinnerk!

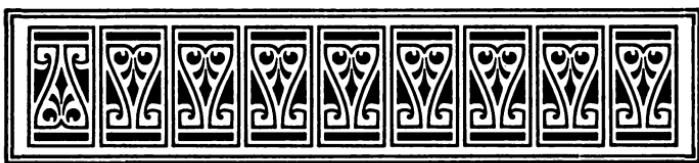
Wenn du di einmal fast heft lost,
 Dat's denn son Sal.
 It acket wider mit Br̄egen un Bost
 Dei Weltenbraet
 Un stür bei Taukunst in't Gesicht,
 Tau seihn, wat dor noch achter liggt — —
 Lew woll, Hans hinnerl!

Afkhiedskuse.

Un Babber un Mudder müssen trügg
 Un küsst' den taun Affschied mi.
 Nu stah allein ic up den Barg
 Un krieg' noch'n Kuss von di —
 Von di, min leive Heimat du —
 Dor liggn in'n vullen Staat
 Un lachen mi an: din blißblänken Seen,
 Din Feller mit Klewer un Saat;
 Din Weih un Wischen mit Fauder un Beih,
 Din Gorns mit Beern un Kreil,¹⁾
 Din Hei mit Bram un Smetterling',
 Din Hölder mit Dann un Eil;
 Din Dörper mit Karktorm un mit Kat
 Un Brink un gräune Linn'n,
 Un Minschen, dei in Tru un Mäuhn
 Ehr iherlich Utkamen finn'n. — —
 Un küsst' so säut un küsst' so lang',
 Heimat — — un folg bei Hänn'
 Un fäuhl: du wardst mi in dei Frömm
 Stedig in'n Harten brenn'n.

¹⁾ Frühstaumen.

II. Tit un Welt.

Dei Handwiser.

Ummer noch seih ic̄ den Handwiser stahn
Buten vört Dörp an bei Burd.
Wis't mi vör Jöhrn mal den Weg in bei Frömm,
Güng em vull Freuden dunn furt.

Dach mi dat Leben dor leislich un schön,
Blizblank un mollig dei Dag'.
Jungedi, hett mi begrismult dat nahst,
Seeten vull Arbeit un Plag.

Dach mi dei Welt so prächtig un ris
Un all dei Minschen so gaut.
Jungedi, is mi verhagelt dat Kurn,
Düchtig kreeg 'k wed' up den Haut.

Ummer noch seih ic̄ den Handwiser stahn.
Nicklöppt hei nich mit sin Brett? —
Makt ein lang Näs' mi woll tau, dei Kujon,
Dat hei mi anführt mal hett.

Ecern.¹⁾

Dat Grotstadtſeven quücht²⁾ üm mi un larnt,
 Geiht in dat ein Uhr rin, ut't anner ruter,
 Bün jo ein Landkind — wat gesst mi dat an,
 Son billig Firlefanz un brallig Fludderkram
 Un upblast as son hochnäſt Poggenlanter.
 Doch dor — waſ's dat — dor steiht jo'n oll Bilannten
 An'n Stratened, ein Eil — ein prächtig Kirl,
 Hett rillich al'n poor hunnert Johr up'n Rüggen
 Un leet ſik männig Wind ümme Näs' rümweihن
 Un höll ſik fur un mastig dörch dei Dag.
 Un blew biſtahn un kreeg dat Gnadenbrot,
 As sei vör Tiden bei oll utführt Strat,
 Dei hier lang leep, frisch lämmten un aſdämmten,
 As dat Beift „Grotstadt“ mit ſin langen Krallen
 Dat lütte Dörp mit Strohhüſ, Burn un Bäudners
 ſik in bei Keil³⁾ rinschöw un ewerhappſte.
 Un druſt un drömt nu dor un ſchult un mult
 Rup up den Lüdswarm, rin in't wirrig Leben,
 Dat ewer ehre Wöttel ſchælt⁴⁾ un ſchümt.
 So as woll'n Löw in zoologſchen Gorn
 Anklickt bei ſlaun un dämlichen Geſichter,
 Dei an ſin Baud' den Dag vörəwerwanlen
 Un em anglozen — un in ſtille But
 Schüddt hei bei Mähn un böhrt den Kopp un brummt,
 Dat em dat Schicksal fo hundſöftſch mitspel
 Un em ſin Kraft nehm un ſin Königſkron
 Un em taun Peijaz möl för Lüd' un Kinner.
 Un uč uns' Eil reckt ſik un räſt ehr Telgens,
 As wenn ehr'n Fewer löppt dörch'n ganzen Liw
 Bet rinner in bei finften Bläderspižen,
 Dei liſ' bei Harnſtwind ewerſtrakt, as hadde

¹⁾ Eicheln. ²⁾ leucht. ³⁾ Maul. ⁴⁾ hinwäscht.

Hei Mitleid mit ehr un wull sei bigäuschen.

Un klack seggt' dor — un flickerlackerklack —
 Sünd luter, luter Eclern, dei dei Eif
 Middn in dei nimodsch Welt noch ripen leet,
 As sei dat wennt jo weer von Ollers her.
 Un streut un sei't sei run in'n bunten Danz
 Up Burt- un Kopfstein, Asphalt un up Klinters.
 Un all dei runn'n un springlebennig Kinner,
 Dei weiten nich mal, wat s' anfangen fölen
 Up't unbikannt Rebeit, den harten Damm.
 Un hüppen hier- un dorhen. — Bauz, dor peddt
 Son dicker Deinstmann ein dorvon up'n Kopf,
 Dat ehr för ümmer Hürn un Seihn vergeiht,
 Un hulterpulter rasselt ran ein Wagen
 Un führt ein annier ewern Busk un quetscht
 Mit vull Gewalt dei Seel ehr ut'n Lis.
 Un dor dei drüdd, — ihr s' sit versüht, dor kümmt
 Ein Autoreisen un knippst ehr bi Sit,
 Dat sei in'n Bagen in den Rönnstein flüggt
 Un dat Späulwater sei in'n Gat rinischölpert.
 Un nich vel anners geihlt ehr hunnert Swestern
 Un Bräuder, dei von Mudders Bost runspringen
 Up up dei Straten, rin in't wirre Driben,
 In't schinbor schöne, bunte Leben rin.
 Un müchten kinen, wassen un hochscheiten
 In wehlig Kraft nah'n blagen Hében rup.
 Un keinen von ehr lacht dat Glück; kein ein,
 Dei luckern Boddn un suchte Kinstäd' finnt,
 Bur sei sit rinnerbusseln un iumummeln,
 Satt drinken un satt eten kann, dat sei
 In Still un Schummernis ehr Eigenort,
 Dei sei mitkrieg, in't Saat kann scheiten laten.
 All warden s' narrt, all stöten s' sit bei Kopf

Up'n harten, glatten Stratendamm intwei. — —

Un dor föllt mi min eigen Schicksal bi
 Un dat von vèle dusend anner tau,
 Dei uch wegretten wörn von Badders Hus',
 Rinsmieten in dei Stadt mank' enge Wäun'n
 Up dämmte Straten, dor nich Lust un Licht,
 Un dor rümlopt un keinen Bodden finnen,
 Dei ehr bilümmt un wur f' up kinen kenen.
 Nich Drunk un Happen, dei ehr smedt un sädigt,
 Dat f' wassen kenen, digen, bläuhn un ripen.
 Ne, sik den Kopp intrönn'n an grise Murn,
 Dei Seel termaddeln dor in Hast un Fl,
 Bet f' unner Ræd' un Stewelsahlen kamen
 Un heimatlos verdarben un henstarben. — — —

Un lisen föllt wat Natts mi in den Bort.

Wöttellos.

Un möt hier in dei Frömm rümtorn
 Un denk sovel tau Hus.
 Stah wedder as Jung in'n Achtergorn
 Un ög as'n stækert¹⁾ Mus.

Wur plück un plünnerte ik sei girn,
 Dei vullen Appelböm — —
 Hier deit kein dumbreit Land mi hürn,
 Blot Heimweh Dags un 's Nachts Dröm.

O weer ik doch vun Hus nie gahn!
 Weer wordn woll sülfst son Bom,
 Un hadd wiß deipe Wöttel slan
 In'n fruchtbor Ackerkrom.

¹⁾ aufgeriech't.

Un seet vull rotbackt Früchte hüt. — —
 Hier bün 'I naht un allein
 As'n affölln Blatt, well för bei Tit,
 Dat lis' bei Winn'n verweih'n.

Lampen.

Jf stel' dei Lamp an in min liittet Timmer.
 Dor ward Lebennig dat in allen Ecken —
 Von ewerall woll Fleig un Müggn rantreden.
 Un burren rümmer üm den hellen Schimmer.

Dor ruhig Nacht — hier flætrig hund Geslimmer.
 Man drist up tau — — ehr kann kein Koppnæt schrecken.
 Mag gor bei Dob nah ehr sin Finger ledern —
 Dat Lëben hinn'n in'n Schummern schint noch slimmer.

Nil! — Riesenlampen an dei Aulenwand!¹⁾
 Gott möl sin Kronen, bei Grotstädt, an.
 Hei, wur ehr Läuch'en²⁾ in den Hében sleit!

Dor löppt Unrauh un Fewer dörch dat Land.
 Bon Hus un Hof teihn dusende woll ran.
 Mönn'n an dei Muern sit den Brégen breit.

Moloch.

Millionen Abens brenn'n för di, Moloch:
 Grotstädt all up widen Zerbentrum.
 Daun Hében rup gischt 's Nachts ehr glänig Schum,
 Un ümmer düller daun s' inlacheln noch.

¹⁾ horizont. ²⁾ Slut.

Dor tuten Dampſchep, bullert Tog üm Tog.
 Sei kenen rannerslan un ſlepen kum
 Dei tau di willn, rin in din Heilgdum.
 Un du nimmst alls, wat di kümmt vör bei Vog.

Dat Land, dat lieſert Spis' naug för din Kæl,
 Smitt förfötsch in din Lakning¹⁾ heite Slæl,²⁾
 Würnah sit öllers di ſteicht Gier un Gumen.

Frettſt Dag för Dag dei Minschen, Wel för Wel,
 Un leckſt — fögſt di uck vull al as ſon Teſt —
 Nah frischet Fleiſch noch ümmer di den Dummen.

Togvægel.

Ein surren Ruschen haben, as Geſlüſter
 Von Geiſtern, deit mi ut min Sinnen wecken,
 Ein Schauw von Vægel deit nah Süden trecken.
 Un grad'ut ſleigen Brauder dor un Süster,

As haddeſ ſei all ehrn Kompaſſ in'n Tornüſter,
 Hen øwer Meere, dei längs dedn wegleden
 Dei Steins un Inſeln, dei ehr Böm un Heden
 Ehr Ollern böden Raſt bi Storm un Düſter.

Uck du min Seel finnst oft in ſtillen Stunn'n,
 Sünd längs din Kinnergorns uck all verſwunn'n,
 Upfretten von dei Welt ehrn gier'gen Mundn'n,

Doch trög den Weg tau den olln Buernlaken,
 Bur mal din Börfohrn haddeſ ehr Daun un Laten,
 Un wur uck uſei't ſünd din Lebenn'staaten.

¹⁾ Koſtend. ²⁾ Schlund.

Meißen.

Dei Seißen runsch'en dörch dat Kurn,
 Dei Swab', dei sact taur Sit,
 Dei lütten Dirns, dei achter binn'n,
 Dei singn ein lustig Lied — juchhe! —
 Dei singn ein lustig Lied.

Dei Streß, dei gnideln dei stumpe Snid' — —
 Wat blixt in'n Sünnenschin?
 „Kif blot, Mariel, dei roden Husorn,
 Dei riden nah'n Dörpen rin — juchhe! —
 Dei riden nah'n Dörpen rin.“

„Dei roden Husorn — bei roden Husorn — —“
 Sei stahn un gapt ehr nah.
 „Hüt Abend gift dat Danzmusik,
 Dei seggt di man so stah! — juchhe! —
 Dei seggt di man so stah!“ — —

Dei Kleider runsch'en dörch den Saal —
 Nu sünd Husorn an't Meißen.
 Wur sei bei lütten Dirns rümhalt,
 Sei drücken un sei dreihn — juchhe!
 Sei drücken un sei dreihn!

Un drücken noch un herzen noch
 Nahst unner'n Linnenbom.
 Dei Nachtwind summt lis' dörch bei Kron — —
 Dor föllt so männig Blom — o weh!
 Dor föllt so männig Blom.

Dei Seiße runsch't wedder dörch dat Kurn —
 In'e Firn singn bei Husorn —
 Dei lütten Dirns, dei achter binn'n,
 Dei sünd so still von morrn — o weh! —
 Dei sünd so still von morrn.

Dei böhmischen Musikanten.

Dei böhmischen Musikanten,
 Dei kamt dei Straten lang:
 Dei Oll mit sin blyzblant Trumpet,
 Dei anner mit sin Klarenett
 Un Hannes mit sin Vigelin,
 Bi—va—vigelin
 Un lustig Sing un Sang,
 Ju — ja — Sing un Sang — —
 Dei böhmischen Musikanten,
 Dei kamt dei Straten lang.

Dei böhmischen Musikanten,
 Dei kennt dat ganze Nest:
 Den Ollen mit sin Süpernäſ',
 Den annern mit sin Schipperfref'¹⁾
 Un Hannes mit sin Schelmenog',
 Schi—ſcha—Schelmenog'
 Un mit sin bunte West.
 Ju — ja — bunte West — —
 Dei böhmischen Musikanten,
 Dei kennt dat ganze Nest.

Dei böhmischen Musikanten,
 Dei spelt von Hus tau Hus:
 Dei Oll, dei glupt stif vör sik hen,
 Dei anner höllt dei Näſ' in't Enn'
 Un Hans graſt af dei Finstern,
 Fi—fa—finstern
 Un gruwelgrint rup bunt un krus,
 Ju — ja — bunt un krus. — —
 Dei böhmischen Musikanten,
 Dei spelt von Hus tau Hus.

¹⁾ Schifferbart.

Dei böhmischen Musikanten,
 Dei kriggt dei Taschen vull:
 Dei Oll naug Speck un Brot in'e Fid,¹⁾
 Dei anner männig Schillingstück
 Un Hannes gor noch'n Säuten,
 Si—sa—Säuten.
 Wat einen! ne, sovel hei wull,
 Ju — ja — sovel hei wull. — —
 Dei böhmischen Musikanten,
 Dei kriggt dei Taschen vull.

Dei böhmischen Musikanten
 Wanken wider in dei Firn:
 Dei Oll, dei torkelt half in'n Tran,
 Dei anner pafft sin Pip in't Gahn,
 Un Hannes fläuf't in Sinnen,
 Si—sa—Sinnen:
 Wat weer sei smuck, dei moje Dirn,
 Ju — ja — moje Dirn. — —
 Dei böhmischen Musikanten
 Wanken wider in dei Firn.

Dei Gründ.

Twei Nahwerjungs! — Wi müssen
 As Stämm woll ut ein Kin.
 Beid' blage Ogen, flässen hoor
 Un blot ein Hart as'n junget Poor,
 Un gew nich Min un Din.

Dunn lemst du, Dirn, mit Ogen,
 Dei glummtent as reiden Kein.

¹⁾ Tasche.

Un grin'st uns heid' so hægliche an,
Dat Zwersüle uns slög' in'n Bann,
Langsam uns bröch vonein —

„Wat hier, wat dor . . . ümmer iherlich,
För'n Fründ is nicks tau gaut.
Zwei Grashalms her, wer'n längsten tüht,
Dei kriggt dei Dirn as fette Büt.
Dei anner nimmt Stock un Haut!“ — — —

Un pläterst nu an minen Bussen
So vel un so habenweg. —
Wat snack hei irnst, wat snack hei tru!
Wur mag hei wesen un wannern nu? . . .
Gott schütz em Stig un Steg!

Argwahn.

Den negten Dag, dor krigten ucl Ögen dei jungen Hunn,
Min Seel seg' irst vel späder, murans dat üm uns stunn.

Ded' di mal iherlich fragen, wat du mi hemm woll wost,
Dor doch min Hoor al stripig¹⁾ un rund un vull din Bost.

Ded' di jo ucl upnëhmen in't Hus as Wirtschasterin,
Söst seihn din Dauhn för künftig, min Wesen un minen Sinn.

Du dedbst di't æwerlegen, min Dirn, dörch Welen jo,
Du folgst din Mahgedanken, din Hart seggt nich anso.

Seih woll, wur dine Ögen achter unsen Knecht hergahn,
Deist du ucl, wardst mi künning,²⁾ sei raschen webber dalßlan.

¹⁾ streifig, etwas grau. ²⁾ künfig, gewahr werden.

Seih woll, wenn wi tau Middag an'n Disch unsen Hunger
stilln,

Bur du sinen Teller von allen am düßsten deist vollfülln.

Noch is dat Tit, lannst hengahn, wur di hendlängt din Drift,
Wat selen wi binn'n un inführn, wur't nicks tau dösch'nen gift?

Min Seel ehr jungen Hunn'n, dei hemm'n nu Ogen kregen,
Dei Argwohn led sei apen un gift ehr Düwels Segen.

Nu daun s' doch snüdern¹⁾ un säulen un an uns' Leiw rüm-
biten,

Bet sei ehr von dei Knaaken dat letzte Fleisch runriten.

Windhund.

Du smittst nich hen, wur du henwinfst,
Haugst tau nich, wur'e hensleist.

Du bringst din Würd' ganz anners rut,
As du dat meinen deist.

Wat redst du süß heil lang, heil breit
Bon Kuckuck un hogen Kram.

Wenn du dat ihelich mit mi meinst,
Smit' wi uns' Blünn'n tausam.

Man du heft dat blot in dei Tung,
As dei Katteikert in'n Swanz.

Du wist mi blot tau Lust un Leiw,
Tau Dammeli un Danz.

Un wost den Deig mi schön ansürn,
Man mietig is dat Mehl —

Wat soll mi dor ein glatt Gesicht,
Wenn rug un roh bei Seel.

¹⁾ schupfern.

Wel Swin, dei mäkt den Drank blot dünn,
 Wel Würb', dei gewt blot Wind.
 Ward woll bei rechte Leiw nich sin,
 Denn noch mök s' mi nich blind.

Noch führt s' mank uns keinen reinen Disch,
 Noch hett s' in di ein Arg,
 Dat du di mal in'n Schelm wardst winn'n,
 Furt mäkt æwer alle Barg.

Katten.

Glög' em as Hagel in'e Finstern un regent em baž in'n
 Sturm,
 As hei 'nen Hœwl hadd fungen un dach, hei kreeg ein Duw.
 Hadd dan so linn'n un leischlich, as sei ein Brut noch wier,
 Anhänglich un tröghollern, von Undeigt nich 'ne Spier.

Un nu bei Preister spraken, seet mit'n mal dor 'n ill,
 Nu führt sei 't Aug' nah buten un brukt di Pot un Mul.

Nu will sei furt's bei Bügen un säuhlt sif, mäkt sif stis.
 Ein führt dat seker kamen, sei geiht em ball tau Bis.

Zawoll, so sünd bei Katten, sei mäkt den Buckel krumm
 Un stigen up bei Dischen, dreicht ein sif blot mal um.

Un frèt's dat Fleisch von'n Töller un supt bei Mels tau ut. —
 Gift blot ein Mittel gegen: ein haugt sei up bei Snut.

Trummel un Pipen.

Lat't bei Trummeln un Pipen gahn!
 Magst dat Weltensbauk upslan
 Börn un hinn'n uck — härst sei Ningn,
 Dörch bei Tit ehr Lieder singn:
 „Wist nich so, as ik woll wull,
 Haug ik di dat Ledder vull.
 Ik dei Herr un du bei Claw,
 Gah tau Hof un du tau Haw.
 Hart gegen Hart un Hand gegen Hand,
 Süwert Seel un süwert Land!
 Pipen un Trummeln, Trummeln un Pipen
 Börn dei Minschheit ümmer slipen!“

Lat't bei Trummeln un Pipen gahn!
 Mægt ji uck ut'n Mund rutsslau.
 Schöne Würd' von Leiw un Fröden,
 Schüzen müßt ein all un jeden,
 Lahme Luus un fledig Fleig.
 Snackt blot so, wil ji tau feig,
 Malt jug' Saken von achterüm
 Mit Masäulen un Krummüm.
 Daut' up listig Sahlen fliken,
 Wagt nich mihr, grab'ut tau kiken.
 Pipen un Trummeln, Trummeln un Pipen
 Daun noch hüt dei Minschheit slipen.

Lat't bei Trummeln un Pipen gahn!
 Weißt, wat up uns' Fahu deit stahn:
 „Weiten nich, wurher, wurhen,
 Weiten nich, wurso, wurdenn.
 Überst kenn'n seindag kein Bangn,
 Ihrlich Blaut deit üm sik langn.
 Weder mi will kujonieren,

Denn daū il̄ bei Uhren schüren.
 Un gegen mihr ein steiht in't Feld,
 Um so schöner is bei Welt.“
 Pipen un Trummeln, Trummeln un Pipen
 Warden wider bei Menschheit slipen.

Dei Riesenlang.

Oll Pharaeo wör gegen Gott mal bucken,
 As Mof' un Aron em bei Wach ansäden,
 Bör em ehr Stöck, ut widen Weden¹⁾ sñeden,
 As Slangn tautöchten leeten springn un tucken.

Dei König æwerst blew bi sine Mucken,
 Leet ut sin Rik bei Naulsten Lüd' antröden,
 Dei 't kunn'n un doch dorbi in'n Nettel lëden,
 Dor Gottes Slang eht Sort wör æwerflucken.

Wi sünd noch hüt von Pharaeo sin Ort
 Un ahmen nah, wat wi von Gott affeihñ.
 Wi tuchten Wesen, daun Maschinen maken.

Un Gott lett' tau, as ded' hei't uns taun Tort.
 Denn kummt sin Slang, bei Taukunft, in dei Bein,
 Happt sei doch æwer all unj' künstlich Salen.

Upspeleri is Mogeli.

Wat säd' oll Moses dunn tau sin Kanuten,²⁾
 As hei ehr Gott an'n Sinai lëd ut:
 „Nu mutert juch tau morrn all ornlich rut
 Un wascht jug' Kleider, pugt juch Pot un Snuten!“

¹⁾ Weidentuten. ²⁾ Genoffen.

Un wi, wi daun uns hüt uſt all anmuten.¹⁾
Wi blänkern aſ'n frisch ſchürt Finſternſt
Un gahn nah'rt Karl aſ'n upſiduminte Brut,
Aſ ſem't up an, man ſmuck tau ſin von buten.

Dat is bei olle, echte Judenort,
Dei von uns wör Johrhunnerte mittorrt,²⁾
As weer up Erden alls ut'n Bullen dor,

As hadd Gott alls blot schön un schier malt,
As wenn kein Not un Slichts hier rümmerstakt —
—
Willn em bischummeln mit sin eigen Wor.

Apēnborung.

Wurans lem mal dei leive Gott dorher,
As em an'n Sinai dei Lüd' wohrschugten:
Up'n Barg dor haben düster Wulken brugten
Un unn'n ein hog Geheg den Ingang wehr.

Dei Lust so dick, un Blize krüz un quer,
Bon Firn dei Dunners grummelten un fluchten,
Dormank in helle Tön Posaunen juchten:
So wull hei wisen, dat hei weer dei Herr.

Wi Dütsche fragen nich nah'n Butenschin.
Dei Seel, dei hal't sit Gott rin in ehr Murn.
Wenn waltig Denken uns nimmt an dei Lin,

Wenn wi in Schüscht' stahn bet œvre Uhrn,
Dei Twifel mit sin Speit⁹⁾) steckt up uns in:
Denn ward ut Wirrnis hei dor lis' geburn.

¹⁾ anpuszen, fein machen. ²⁾ mitgezerrt. ³⁾ Spieß.

Michal.

Michal, den Saul sine Dochter, bei slacht nah ehrn Badder.
Rissig von Knaken un smallbackt, doch stur in dei hüften,
Gaut einen Kopp dorbi gröter as all bei jung Märens,
Dei dor mit ehr as Staketten bei Landstrat bisömen.

D, kif, wur hewt sik ehr Hart, kif, wur hülgte ehr bei Bussen!
Kem jo ein Kirl her, staatschöf' un doç rankig bi wussen.
Brunbrad't bei Backen, friffröhlich bei Blick ut bei Ogen,
Höll in sin Hand hei dat waltige Höwt von'n Riesen.
Wör ein Gewes' dor, denn ringräüm bei Mannslüb' un
Frugens,

Sülfst bei olln Kriegskirks, bei achter den Sieger herstaffen,
Süngen lud'halz' un mit Iwer: „Heil, David, den Helden,
Hett hei teihndusend doch slagen un Saul man blot dusend!“
Un sei befünn sik nich lang un wör düchdig mithelpen.
Un as den Helden bei helltönig Stimm nu in't Ihr föll
Un hei ehr anleek, wur würb' sei sik argern un bosen,
Dat sei nich hinnern dat kunn, dat 's as'n Ros' sik ansticke.
Un von den Dag un dei Stunn an, dor müch sei em liden
Un wör glückselig, as sei nahst as Wif em kunn folgen. —

Michal, den Saul sine Dochter, bei slacht nah ehrn Badder.
Gaut von Gemäut un dat Hart vull von Tru un von Globen,
Sorgte sei däglich up best för ehrn Mann woll un Meister,
Sülfst noch, as em ehr oll Badder up'n Dod al wör hassen.
Seg' mal fräuhmorgens bei Strat lang, dor kemen Soldaten,
Dei schick ehr Badder gewiss, un ehr Kirl ded' noch slapen.
„Mann, stah rasch up! Hier hest Spitt du un Bagen un
Bilers,

Buten, dor kamen din Finde, dau degt ehr bigaben!“¹⁾
Man, wat weer dat dor; wat süss sei dor einmal von denken?
Hei zopp taurügg un wör bewern. — Dor müss sei man
helpen.

¹⁾ etwas zukommen lassen.

Un leet em heimlich dörch't Glaplamersfinster dunn ruter
 In einen Kow an'n Reip — o, wär wör hei utknipen!
 Deep dörch dei Gorngs dörch un achter dei Büsch lang's bei
 Bäken

Als Musche has', sünd em Driwers un hunn'n up bei Hacken.
 Sei ewerst smet in dei Bost sik un reckte sik höger
 Un leet ehr Ogen em folgen, so wit sei man kunnen.
 Mitleid in't Hart mit den Mann, den sei fräher mal leis
 hadd,
 Geiht sei irnshäftig un still an ehr hüßlich Geschäften.

Michal, den Saul sine Dochder, dei slacht nah ehrn Badder,
 Königlich noch in bei Not, stolt un stor uck an'n Alldag.
 Hürt dei Trumpeten mal gahn, dei Trummeln un Pipen,
 Smitt ut dat Finster quanzwif' einen Glup nah bei Strat rup
 Un fohrt taurügg, as hadd heimlich ein Adder ehr steken.
 Weer sowat möglich, wat s' wohrschug mit lishäftig Ogen:
 Strat dick vull Minschen, dormank' ein smückt Öffenwagen,
 Up den bei Bundeslad' stünn, mit bunt Däuler bihangen,
 Böran vör'n Wagen ehr Mann, fein in'n wittlinnen Listrod,
 Spelt up bei Harfen un singt allerlei schöne Lieder,
 Danzt dor vör Gott as ein Peijazenpopp achtet Laken,
 Bög't deip den Nacken un smitt up bei Knei gor sik runner.
 Un as hei nahst kümmt an't Hus un will rin in ehr Kamer,
 Steiht s' vör dei Dör al un seggt: „Kann di nu nich mihr
 achten,
 Dei sik gemein mök un rümsprüng mit Knechts un mit
 Mädens,
 Bör sinen Herrgott hett deinert, dat dei endlich hulpen,
 Bör em hett winselt as'n Hund, dei dat Ledder vullkrègen.“
 Un dreicht sik rüm un verswinnt still in ehr Gemäker.

Sünnensæhn.

I.

„Und er stand auf und wandelte . . .“

As bei Plant dor unner in den düstern Keller,
Witt un gellrich, miefig, heil un deil vermüldert,
Ahne Graft un Kraft un Hollung in dei Flanken,
Blot ein Jank un Sehnen in dei glassig Ogen:
So legst unner Decken in dei dumpig Stuwen,
Stif bei Sehn un Knaken, un dat Fleisch dull indrögt.
Allerhand lütt Fehlsläg haddn den Maut di anleßt,
Unrimisch Leben dortau Hart un Lungen inrustert,
Dat sit Johrn du glöwst, du künfft kein Glied mihr röhren.
Um di rüm twors schörten leive Anverwandte,
Man weern uck nich bëter un nich vel gesünner.
Blot dat s' noch den Kopp hochkregen un hochhöllen. —
Schul'ten süß un sleeken dulnacht dörch dat Hus,
Schug' as Deimsgesinnel, pückligkrumm as Kräpels,
Sorgten, smorgten blot för sik un't leive Leben,
Segen òewern Tun kum mal, bei Pöttenkifers,
Höllen Sinn un Seel un Finstern dicht verhungten. — —

Dunn lem hei dor in dei Dör rin: bräsig-frisch,
Breit bei Bost, dat Knick stif, brun bei Backen,
Ganz vull sagen un vullfüllt mit Welt un Leben,
Dag un Nacht un Ird' un Luft un Man un Sünn'n.
Un dat wagg un wellt drang dörch em hen un het,
Strew nah einen Brennpunkt all, sin hellen Ogen,
Un sprung ruter dor as Für un Sünnenschin.
Un bei Börhäng föllen runner von dei Finstern,
Smölten von dei Seelen uck. — Hell wör bei Stuw,
Hell bin Hart uck, weil un warm, ward nochmal wassen
As unnern Maienstrahl ein halfverdrögte Strul.
Fängt frisch an tau flan, dei Lungen knarrn up un tau,

Lisen schölpert irst dat Blaut, langsam ward't scheesen,
 Stött bei Nerven an, bei wardn bei Muskels füden,
 Sei von'n johrs, johrslangen Drus' upjagen.
 Heil verwunnert wiſchen ſ' fil taurift bei Ogen,
 Richten fil in Eitn'n un recken fil un strecken,
 Warden ümmer gröter, faſtiger un stärker
 Unnert warme Licht, dat rin dörch Dörn un Finstern
 Un ut zwei grot Minschenogen rannerſlöt
 Un ehr tauröp: „Stahlt man up, is höchste Tit!“
 O, wur ward ehr dor so mollig unnre Jack!
 O, wur ſmed't un ſmidigt¹⁾ dat bei ollen Knaben.
 Mihr dorvon, noch mihr! Un Wunsch un Will wält up,
 Müchten uct so schön, gesund un kräftig werden
 As bei Heiland dor, ein Bild von Männlichkeit.
 Ümmer mihr dorvon — ſei drinken, ſugen, ſlücken,
 Un bei Maut, bei fängt ganz liſ' an tau tillſäuten,²⁾
 As bei Plant dor unnen in den düſtern Keller
 Langsam ehre Twig ſchüfft gegen Lock un Licht,
 Streckt hei ein Bein — ein Bein vör — un nu dat anner —
 Wankt un swankt dorhen stillſelig un wollüstig,
 As ein mansüſch³⁾ Maunſminſch an unsichtbor Hänn'n
 Up den Lebensorquell tau: Gotts Licht, bei Sünn'n.

II.

„Und er ging mitten durch ſie hindurch . . .“

Gin Ogen, ſine Seelensünn'n, bei brennten
 Un blennten as bei von ſin leiwe Mudder
 Dor haben an den widen blagen Hében.
 Hadd ſ' fögt un upfött jo dörch dörtig Johr,
 Schön reinholln ümmer un blißblank aßſlepen — —

Nu warmten ſei un ſtralten von bei Minschen,
 Dei üm ehr rümmer lewten un hantierten,

¹⁾ geſchmeidig machen. ²⁾ ſich bewegen. ³⁾ mondſüßig.

All, dei 't gewennt weerent, 't uck as sei tau maken,
 Dei ruhig in dei Welt uck rinnerögten,
 Dei süberlich, slank un sachtsinnig weerent,
 Dei staffrecht günngn as echte Gottesfahns
 Un uprecht stünn'n as Saaten von sin Hand,
 Von alle Dingn sik as Geswister fäuhlten,
 Em uck ankeken as ein von ehr Orl,
 As ein gesunn'n un larnig Minschenplant,
 Von Gott in'n selig Lebenstunn'n utsei't.
 Un wörn ehr Blicke ironhaft mit sin Krügen,
 Ehr Kraft un Gotteskenntniß mit sin mēten,
 Sin Bild un Wesen in sik rimmersugen
 Un dat in ehre Vrēgenstuw uphängen.
 Un freuten sik an sine Stärk un Schönheit,
 Sin Männlichkeit un sin Gottseligkeit.
 Un lawten sik dat an, uck so tau warden,
 Un günngn denn ruhig ehr Geschäften nah,
 Un strewten ehren Weg brav wider furt,
 Denn s' sik mit eigen Hand un Hartensblaut
 Dörch Alldagswäusten un dörch Lebenstunken¹⁾
 Uppschotterten un dämmten, as dat jo
 Dei echten Minschen aller Tiden maken,
 All nah deisüwig Richtung: Gott entgegen. — —

Sei ewerst blygten üm sik rümmer uck
 Nah bei Phelisters un bei Pharisäers,
 Dei Unkels un dei Tanten mank sin Volk,
 Dei blot an Eten un an Drinken dachten,
 An Geld un Gaut, un bei blot alle Dag
 Wat Wunnerhors un Rigs wolln seih'n un hürn,
 In Dred, in Gier- un Mierigkeit rümplanschten,
 Mit annen Lüd' ehr Slichtigkeit hausierten
 Un sülben innerlich all braken weern,
 Un krumm un kräpelhaft rümschregelten,²⁾

¹⁾ Lebenstücken. ²⁾ wanken, taumeln.

Dei Seel verschreugt as'n Sack vull welke Bläd,
 Dat Hartflag¹⁾ utbrennt as ein hümpel Asch,
 Wenn's uch nah buten noch ehr Anseihn wohten.
 Ehr ful un fettig, satt un sülig Säft
 Haddn uch bi lütten ehren Ogenspeigel
 Insmugt un schulig, trüw un glidig malt,
 Dat sei dat grade Kilen, friet Licht
 Rich mihr verdrägen kün'n un ängstlich wören.
 Un weern doch hoge Herrn in Staat un Kart
 Un drögen Uniform un Lack un Klack
 Un fäuhten sik verraden un verköfft,
 Un kemen sik as Knechts un Deiners vör
 Un stünnen dor as Bodder an dei Sünn
 Un schulten as Verbrekers nah bei Ird
 Un dachten, dat sei dor versacken füllen.
 Wildess bei arme Minsch, bei vör ehr predigt,
 Dei kum tau biten un tau bréken hadd,
 Dei kum sin mager Lif bidecken kün,
 Sik ümmer düller steilte, höger reckte,
 As wüss hei rinner in den hogen Hében,
 In Licht un Sünnenschin, rin in sin Heimat.
 Un sine Ogen glänzen ümmer heller
 Un slat un stelt as dusend scharpe Swirter
 Deip, ümmer deiper rinner in ehr Hart,
 Ehr Reddertracht un ehr Erbärmllichkeit — — —
 — — — — — — — — — — — — — — — — — — —
 Un hei geiht middnmang dörch sei dörch un weg.

III.

„Und die Sonne verlor ihren Schein . . .“

Sei hadd bei allergröttste Mäuh sik mit em geben,
 För em dat Best tausamenhal't von Ird' un Hében,
 Dat hei ein Baas wör unner all dei Minschen.

¹⁾ die inneren, lebenswichtigen Organe.

Sin Fleisch so frisch un fläumig, fast sin Sehn un Knaken,
Sin Hoor so hell as Glass, dat run kümmt von dei Braken,
An sinen leiwen Lif kein inzigst Fehler.

Un flüfftig-Mor dei Kopp, un doch vull Glaut un Füer,
Un rüm dat Hart, un doch vull Kraft, Geduld un -Düer,
As kunn dei höchsten Barge hei versetzen.

Uln süll sin Swestern un sin Bräuder hëter Weg' nu wisen,
Ni Twig un Paten up dei ollen Stammensrisen,
Un Wehl un Maut wedder in dei Seelen geiten.

Un hadde up Golgatha ehr Kind an't Krüz hüt flagen,
Füst eben weer sin Seel nah'n Herrgott rupper flagen —

Dor leggt s' dei Hand sit lisen vör dei Õgen.

As'n Mutt.

Dörch bei Zohrhunnert strahlt un weicht
Ein Riesenlicht.
Sin Läuchen øwer bei Männer liggt
Un rin in alle Harten sleit
Un hellt
Dei wide Welt.

Du stellst dat an, Held Jesu du.
In Seel un Lin
Glumm Glaut un Füer di so riw

Un bluck dor rut ahn Rast un Ruh
 Un flog
 Taun H̄eben hoch.

Un weider Seel in'n Düstern hockt
 Un matt un mör,
 Kümmt tau di ut dei Ecken vör,
 Von dinen warmen Schin anlocht,
 Un flüggt
 As'n Mutt üm'n Lücht.

Gothik.

Dei Künstler sitt in sin Remnat un sinnt.
 Ein Gotteshus fall in dei Stadt hei bugen,
 Gedanken em in'n Vregen dihn un dugen,¹⁾
 Taulegt Erinnerung ein Spor upfinnt.

Wur haddn Börwëser²⁾ ehren Herrgott minnt?
 Mank Eis un Bäuen, bei ut Irdenfugen
 As Arms tauhöchten grepen ahne Grugen,
 Unschüllig, staffrecht, frien Dgs as'n Kind.

Un ball wasst unner sinen Willn bei Dom:
 Smud, slanke Sulen in dei Lust rinstreben,
 As in den Holt dor buten Bom bi Bom.

Wit haben sei sik denn bei Hänn'n geben,
 As hölln sei sat't ein Stück unn'n von den Som
 An Gottes Kleid, den widen blagen H̄eben.

¹⁾ gebeihen und aufzuden. ²⁾ Vorfahren.

Dei Brand von Moskau.

Dei Kors', bei smitt sik up sin Lager hen un her
 Un güns't,¹⁾ as ded' em innerlich wat weih.
 Dat Blaut, dat puct un muckert em in Tähn un Tehn,
 Mücht kamen sacht von dei oll tolle Lust,
 Dei Dag för Dag street ower Russlands dodig Fleken
 Un em dörch't Tüg in't warne Fleisch rinbeet.
 Mücht uck woll dorvon sin, dat Wéder leg' in'n Umslag.
 Hadden Bullmand hatt, un so al gegen Abend
 Hadd lang in Osten stahn ein düster Bulkenwand
 As'n ballte Riesenfust, dei Unheil draug.
 Wur weer sei bleben? — Rastert s' nich an Dör un Dad?
 Wat knackt un knastert dor? „Wer is dor buten?“
 „S! bün't — dei Stormwind! — Mal din Fründ un din
 Gevadder.

Heff in din Jögd²⁾ di jo upt korsisch Eiland
 Satt sögt un faubert, stark un stif un stor di maft,
 Den Maut di smgb't, dat Blaut di gläunig hött,
 Di dreicht un drében as ein Reinblaß³⁾ nahst dörch Franken,
 Dörch Dütschland, Ostrieß un dei halwig Welt.
 Un alle Kirls, dei juchten di as'n Fründ entgegen,
 Dor du bröchst Licht, Friheit in düster Tiden,
 Mit starker Hand wormmalig, mulschig⁴⁾ Hüß ümstöddst,
 Ut Eck un Auken Schit un Dredc rutsegst,
 Un von dei Seelen schrapst den dicke Schimmel runner,
 Wost Recht för alls, wat Minschenantliz drög.
 Dor glumint un gläuhnen wedder heller Og un Baden,
 Dor reckten Arms sik wedder cup nah'n Heben
 Ut dumpe, düster Düpten, Elend, Not un Päseli,
 Fri wör dei Wost, dat ik rinkrupen kunn.
 Heff degt bunn schörwarlt dor in soret, stocig Blaut,
 In lahme Lungen un ful, verhuzelt Fleisch,
 Dat Wéhl un nige Leim upsprung in alln Rebeiten.

¹⁾ stöhnen. ²⁾ Jugend. ³⁾ Fadel. ⁴⁾ wurmzerfressen und mürbe.

Man hall, dor leep dat Külen von dei Henn,
 Dor weer bei Jünger öwer sinen Herrn un Meister,
 Un reck un steil sik krähnsch in Stolt un Hochmaut
 Un wull ut Eigenheit dei wide Welt regiern.
 Wat mal ein Warktüg weer, Anpuster blot,
 Stödd mi vör'n Kopp, wull mi kranzheistern un ashafstern,
 Un drück nu düller dal up Welt un Minschen,
 As jichtens sin Börwesers¹⁾) dat habdn wagt tau daum.
 Un schrew mit bläudig Schrift dei Tiden vull
 Un acht kein Leiw un Leben nich, bei Mastigmann.
 Dor stünn ik oft mit Tranen in min Ogen
 Un seg' sin will Anstalten, wäustig Walten tau
 Un dach noch ümmer, dat hei kem taurügg
 Un't Brot wedder eten wör, dat em mal grotmalt hadd,
 Dat hei sin Fohr wedder amersüm füll pläugen.
 Un müß vull Weihdag sehn, min Macht öwer em weer all.
 Fett fréten habbst du lihrt woll un glatt spigen,
 Un wat du mal bei olmig, öwerrip Kultur
 Von Lif un Seel run- un rutreten habbst
 An Geilheit, Bücklings, Lügen, Neid un Firlefanz,
 Dat slöpst mit vulle Lust du wedder ran.
 Din Ribben sett'ten Fleisch an, wörst dicl un bihäbig,
 Din Schostein hadd kein ornlich Halung mihr,
 Un hiemig²⁾, häufig weer din Vost, din Lung drus' ost,
 Un Hart un Hartslag swemm vull Asch un Slacken.
 Verstopf bei Weg', dat ik nich mihr kunn börcherpusten,
 Nich mihr kunn nige Flammen dor uphissen.
 Wat ik versöcht ucl heff, müßt'le letzten Enns upgeben.
 Schad' üm bei Anlag, bei verluren güng.
 Doch wecker nich mitstriden will, dei's gegen mi!
 Lang naug heff ik bei Sak nu mit anseihn,
 Wur ümmer düller, höger din Gelüsten wüssen,
 Wur ümmer mihr din Fleisch sieg; Ruhm un Ihr
 Kein Scheid' un Schrank mihr kennten. Nu is'l endlich naug!

¹⁾ Vorfahren. ²⁾ asthmatisch.

Nu will ein Gegensack il ansticken,
Dei di heimlüchten fall mit'n grësig, grimmig Licht.
Biellicht, dat s' di noch wedder süwern ward,
Dei geilen Twig un Ris' afbrenn'n un blötern kann,
Il willt versäulen mal. — Min Riders kamen,
Will schicken di ein Heer mit flimbrig, blautrod' Panzers
Un gläunig Ogen, stidchenheiten Aden.
Stah up un lop, süß slucken s' di noch sülb'en øwer,
Di un din hummertbusend Mann Soldaten. —
Stah up un lop!“ —

Dat Hemd.

Un as dat mit ehr an't Starben güng,
Mit bei Gräfin von Castiglione,
As'n Brachersch³⁾ dat Kled von't Lis ehr hüng,

¹⁾ stöckweise. ²⁾ Alib, Mahre. ³⁾ Bettlerin.

Ehr, dei Leiwst von Napoleon.
 Verhüngungen dei Finstern in ehr lütt Stuw,
 Verhüngungen ehr düster Dg',
 Blot dörch dat Hart aß'n witte Duw
 Lis' bei Erinnrung flog:

As sei, bigafft von Ohm un Wäſch,¹⁾
 Ehrt schönsten Weg mal güng,
 As sei in't Slott tau Compiègne
 Dei Stuften ruppersprüng.
 Dei Backen vull Blaut, dat Hart in Brand,
 Wat döch sei sit wichtig un grot,
 As bei Herr von'e Welt mit eigen Hand
 Sei ruptröck up sinen Schot,

Ehr Kled upnestel, uphack ehr Korsett,
 In'n blanken Hemd sei stünn:
 Dat leet ehr so mollig, smuck un nett,
 In Paris ein kein schöner fünn:
 Ut witten Battist, mit Spiken inkrüs't,
 Bort, as habbn Spennen dat wewt,
 Un hier un dor mit rod' Sid' utslüs't,²⁾
 As seeten dor kalte Krewwt.

Dat wör ein Nacht! — Ehr gollen Stirn
 Hadden ehr dat Leben dörchhellt.
 Hütt kem ranstaftt ut wide Firn
 Ein anner Herr von'e Welt
 Un will ehr haln taun swörsten Gang.
 Ehr schuddert dat mager Lis,
 Sei fäuhlt sit lis' bei Stuwen lang
 Nah'r Kommod' ran, städlig un stif.

Un lisen sei'n Hemd dor ruterfligt,³⁾
 Bort, as habbn Spennen dat maßt,

¹⁾ Oheim und Tante. ²⁾ ausgefüttert. ³⁾ herauszusuchen.

Ut witten Battist, mit Spiken infright¹⁾) —
 Un bewrig sei't ewerstrakt.
 Un ehr beten Kraft un letzte Raasch
 Gärt hoch, un tult un pult
 Bon'n Lief sik run bei oll Kledaaesch,
 Al half verrott' un verfult.

Un ströpt sic ewer dat reine Hemb,
 Un sitt uck holl un holl,
 Wat mal weer prall, sic mal hett stremmt:
 Ehr ward doch will un woll.
 Käuhl is't un warmt doch — un glemert un swewt
 Um ehr rüm as'n Hilligenschin.
 Un sachten slöppt s' in, un ehr Lipp noch bewt:
 Dor will 'k in begraben sin.

Trappisten.

Tit kümmt woll, wur dei Minschen nich mihr snacken,
 Un Würd' up Irden nich mihr hemm'n ehr Dæg,
 Un wur uck Röhrn un Swaltern,²⁾ Lach un Hæg
 Furtwannern still ut Hart un Óg' un Baden.

Daun doch blot Wirrware in bei Welt rinraden —
 Un sünd in'n Grunn nicks as ein grote Læg —
 Sei daun doch nie uns' Maugen un uns' Mæg,³⁾
 Uns' binnelst Hirn un Hart nie ganz utpacken.

Tit kümmt woll, wur uns' Lifsmaschineri
 So utbugt is, dat s' kein Ventil mihr brukt,
 Dat sei direkt in Óg' un Seel kann lesen

Un dat sei dornah inticht denn ehr Wesen,
 Gedank un Daun in eins tausamenstukt,
 Dat denn bei Wohrheit in bei Welt ward fri.

¹⁾ eingefriedigt. ²⁾ Schwägen. ³⁾ Launen und Liebhabereien.

Bēdklock.

Dei Bēdklock stött. — Ehr frame Ton
 Summt heisterdibeister, himmelhammel dorvon,
 Surrt ewer Hüser un Wischen un Acker,
 Dröppt hier den Seiher, dor den Racker,
 Den Schéper achter sin Snuckenbird',
 Den Grotknecht achter sin glatten Bird',
 Un hinner sin Käuh den Bittelsbur,
 Un flüstert ehr all wal lisen in't Uhr
 Un fucht ehr Hart an: Lat't mal klingen,
 Den leiven Gott ein Danklied singen.
 Johrhunnert hett des' Prédigt inslagen,
 Sünd Seiz un Seilaken sitwarts flagen,
 Dei Hänn'n sik ineinanner led'en,
 Dei Lippen füngen an tau beden. —
 Un hüt! — Noch ümuer dei Bēdklock stött
 Rin in dat Leben, dat üm ehr brött,
 Un doch ehr dat heil anners lett.
 Is'n Bagel, bei kein Bliw mihr hett,
 Pickt ümmer noch an Ihr un Hart,
 Wat em kein apenmaken ward.
 Man nüms seit mihr sin Raupen hürn
 Un lett sik in sin Arbeit stürn.
 Rum, dat sik ein in't Enn'n mal recht
 Un nahsüht, wat sin Schaffen fleckt,
 Sik fix den Sweit von'n Börkopp wischt,
 Sin læsig¹⁾ Lis mit'n Drunk upfrischt,
 Un dromverlurn führt in dei Biden,
 As klüng dor'n Lied ut olle Biden.
 Un wenn s' uck noch so oft anschünnt,²⁾
 Unsen Herrgott keiner mihr wat gümnt.
 Johrhunnerlang wörn s' beden — beden —
 Un wörn dorbi doch nümmen taufreden,

¹⁾ durstig, verschmachtet sein. ²⁾ verführen wollen, anreizen.

Un nümmert nem ehr Hart tau Ruh. — —
Arbeit! — Arbeit! — Biellicht helpst du? — —

Gebet.

Gebet weſ' all din Lēben!
Gebet — hochheilig Kraft,
Dei di rupdreggt nah'n Hēben,
Den Himmel in di schafft.
Wenn ſ' — aller Wiſheit Mudder —
Ut Ewigkeiten függt,
As ein still, felig Schudder
Dörch Lif un Seel di lücht,
As Gott ſin reiner Odem
Drang in di rinnerströmt
Un as bei nohrhafti Brodem
Di ni un frisch uptömt,
Di wegsmölt all dei Tränen,
Di reinbrennt Lust un Lun
Un dörchſinęt Fleiſch un Sēhnen,
All Süks smitt ewern Lun,
Dei willen Sinnenvægel,
Dei rümflurrn in din Seel,
Rinnimmt in Tom un Tægel,
Dat ſ' nich mihr fleigen fehl.
Dat ſ' blot noch haln un fäuken,
Wat din Person verlangt,
Langsam taun Kirl di räuken,
Den ničs mihr barmt un bangt.
Dat du in iſern Streben
Dat Höchſt un Heiligt winnst:
Den Weg ut't hunte Lēben
Trög tau di sülben finnst.

In all dat Kihren un Wennen
 Wardst ruhig, stark un still,
 In Demaut deist erkennen,
 Wat Gott hier mit di will.

Minschengott.

Wat seggst du dor, dat gew blot einen Gott,
 Künnst em ut Dingn, Gedanken ruterschruben
 Tau Dogmen as den Win ut lecker Druben,
 Un bei bröch ein för allmann denn up Bott.

Ja, prössel¹⁾ Minschenblaut in'n fulben Bott,
 Wahntn all uns' Harten in lit grote Stuben,
 Drögn all uns' Geister blot ein Ort von Huben,
 Denn güng dat sacht; noch is son Sak ein Spott.

Noch is kein dodig Stück uns' Schädelwand,
 Noch kannst ehr Nähd du wider wassen laten,
 Wenn du din Denken stedig höllst in Trost.

Noch is't Gehirn dorin ein Ackerland,
 Up dat bi jeden anner Blaumen spraten,
 Dei Phantasien — — dei schönst dorvon is Gott!

Düwel.

Schell mi den Düwel nich! — Dat is ein Mann,
 Dei isern Schnen hett un stehlern Knaken,
 Dei sit kein X lett för ein U vörmaken,
 In alle Sadelz rid'n un winnen kann,

¹⁾ Kochen, brügeln.

Nah Mod' un Taft nich fragt, nah Sünn un Schann,
 Waddit un Weihdag, Häuhnerglobensalen,
 Ne, lescht un lettelt, Für deit achter maken,
 Mit Pick un Swewel heizt bei Minschenbann'n.

Hei kennt den Rummel, weit, wat in dei Welt
 Dat dürste is, dat höchst un hilligst Gaut,
 Wat' nich tau löpen gisft för't gröttste Geld,

Wat blot dei eigen Iwer, eigen Blaut
 Ut sik rutschaffen kann, kein anner Held.
 Dörmit möst unnerschriben: mit din Blaut.

Licht.

Rif dor den Olen, dei dei Strat langlicht,
 Dat spirrig¹⁾ Hoor, dat sleit em in't Gesicht,
 Un in sin Ogen glummt son wirtig Licht,
 As wenn dat Feyer em in'n Brügen hickt.

Un hett em bei Vernunft woll gor ümwridt:²⁾
 Hei sleit mit'n Handstock jede Lamp taunicht,
 Dei ünnerwegs em jichtens kümmt in Richt.
 Un alle Lüd', dei raupen: „Hei's verrückt!“

Un kamen ran, härn dræhnen em un dæsen:
 „Weg mit den Fludderfram, dei bunten Flicken,
 Daun as Frälicher in den Brauk blot glæsen.³⁾

Un locken uns blot furt von rechte Straten,
 In'n Harten selen ji jug' Licht ansticken,
 Von dat allein juch führn un wisen laten!“

¹⁾ spärlich. ²⁾ umkippen, verstauchen. ³⁾ glimmen.

Lüchtorms.

Jug Lüchtjchin leid't in'n Haben as an'n Tægel
 Dei Schep, dei vull biladen un bistrach't
 Mit allerhand för Minschennot un -macht
 Nanseilen ut dei Firn mit utspannt Flægel.

Doch för juch, Luftseeseglars, Wannerwægel,
 Dei ji dor rannersu'st in düster Nacht,
 Nah'r Heimat will't, ehr Warnnis un ehr Bracht,
 För juch sünd sei an't Sarg dei blanke Nægel.

Lüchtorms för Minschen: Dogmen, Odders, Thesen,
 Sælt wisen uns dei Weg', uns seggn Bescheid.
 Ja, Kop- un Börgerslùd' nah kurn un keesen.

Un ehr dick Bul, dei prahlt: „Geschäft, dat geiht!“
 Doch dei hier wider willn, rut ut' t Hef'beesen,¹⁾
 Dei rönn'n sit weist doran den Bregen breit.

Dat rod' Krüz.

Dei Sünn strahlt hell un warm von'n hogen Hæben.
 Dor ward in'n Wischengrund dat grag un gris.
 Harwstngabel stigen up dor fucht un lis'
 Un daun ehrn dichten, sollen Mantel wæben.

Um all dei Lust, um all dat rike Leben,
 Wat Sommersünn up alle Ding rupris',
 Sei ward verdeckt, un blot noch matt un mies
 Deit s' as ein blautrod' Schiw an'n Auken swæben.

¹⁾ Wirtwart.

Dei Leiw strahlt hell un warm rin in dei Welt.
Dor ward' in eine Ec dat düster brugen:
Kriegsnebel trecken, slan ehr grau Gewand

Um alls, wat Hülp un Mitleid dor ded' bugen,
Un blot in'n stillen Schin noch dörcherquellt
Dat rode Krüz rin in dat wide Land.

Bregen.

I.

As dor bei Krüzpenn in dei düster Eden,
So sitt bei Bregen in den Schädelkästen.
Dei Ogen as poor Fäuhlers rutertasen,
Dei alls üm sik bigrabbeln un bileden.

Deit ewre wide Welt Gedanken treden,
Längs Land un Känt un all ehr Lüd' un Lasten,
Längs See un Sand un all ehr Seils un Masten,
Un ewert Rigs, wat Tit un Stunn'n uthecken.

Un all bei Buntheit, dei dor lewt un lacht,
Löpft ewer sin Gespinnst dagin, dagut.
Un wat em kümmt dorvon in Möt un Macht,

Un wat dor gaut un Lecker schint sin Snut,
Kriggt hei bi'n Kopp, ihr sik dat einer dacht,
Un spinnt dat in un függt dat Bild von ut.

II.

Woll as bei Weitendeig in'n Badeltrog
Liggt in bei Schädelmuß bei Minschenbregen.
Dei Geister, dei hemm'n em dor rinner frégen
Un swében üm em rüm in lisen Flug.

Un kneden mit Ideen em Woch för Woch,
 Daun em dor sachten hen un her bewegen,
 Mit allerhand Reizmittel ucl tau plegen,
 Dormit hei ümmer beter kümmt in Tog.

Un is hei dörcharbeit't, denn breiden sei
 Von Kopp tau Fäuten för dei lange Nacht
 Still æwer em dat Dodendauf, dat hei

Noch düchtig gahn un raschen kann dorünnar,
 Bet sei tau Brot so ball as mæglich sacht
 Utbacken em för sil un ehre Skinner.

Seelenfetels.¹⁾

Dei Fetels, mit dei Tit un Welt di hollen,
 Gewöhnheit, Stand un Amt un ähnlich Bürden,
 Dei Geas un Narrnflaskleß dörch Ordns un Würden
 Sit oll Thrgistern säulen tau vergollen,

Dei sünd doch innerlich man holl un hollen.
 Ein Lachen — Reden — dal falln all dei Hürden,
 Un fierlich dei Freiheitsflocken lüdden.
 Dat inzigt, wat dor not, dat du möst wollen.

Dei Fetels doch, mit dei Natur di këd't:
 Fleisch, Sehnen, Knochen un din eigen Huut,
 Dor kümmt finlëder²⁾ din lütt Seel nich rut.

Dei sünd so degt as Loris Feteln smëd't,
 Kriegst s' nich intwei in Gauden un in Bösen.
 Bon dei, dor kann di ißt dei Dod erlösen.

¹⁾ Seelenfessel. ²⁾ nimmer.

Smarother.

Vernunft! — Steihst as'n siwen Gilbom dor.
So rug dei Vorl un Fleisch un Wörtel fast,
Un lütte Bægel hollen bi di Rast,
Un tau din Fäuten slapen Voß un Vor.

Un rinner in dei Lust, dei Läuhl un Klör,
Dor gahn un kladdern rupper Knorrn un Knaßt
Un hebben hoch dei dichte, gräune Lust,
Dat ümmer heter küssst dei Sünn ehr Hoor.

Un Phantasie? — Unschüllig kückt ehr Dg.
Sei waukert oft as Efeu an di hoch,
Fix, rasch — up fremde Leddern stigg'l sit licht.

Ehr Rank wiwagt noch höger in dei Lust,
Berauscht sit an ehr Blaut, an Geisterduft. —
Häud' di, dat s' di nich gänzlich unnerkriggt!

Wünsch un Winn'n.

Wünsch sünd as dei Winn'n
Still un ebendrächtig liggt din lütt leiw Seel.
Dor langt ut dei Firn, dei endlos Firn,
Ein lise Hand rut un strakt un eit sei øwer.
Un dor springen Feller un Gorns up
Mit Büsch un Böm un Blaum un Saaten,
Un kinen un wassen un bläuhn un ripen.

Wünsch sünd as dei Winn'n
O, sei kent ud susen un brusen un bullern
As wehlig, wille Bird' øwer dei Lebенsstraten.
Koppheister geiht dat øwer Tun un Recl.

Un bréken ud' woll bei schönsten Blaumen un stärksten Böm
dal,

Un driben hurrdiburr bei Flægel von din Hart

Un mahlen dor Kurn up för dei himmlischen Geister.

Wünsch sünd as bei Winn'n

Wur kemen sei her, wur sünd sei afblében?

Up Silversöcken sünd sei wegwutsch!

Un heweln un schörwarken annerwegt, wur din Sinn'n nich
mihr hen reden,

Un ball, dor heft du sei vergeten,

Dei di so leis weern, dei du faudert un hörnt heft,

Un bei di füllten bet haben hen

Wärme Quellen.

Ut Wirrigkeit un Nébel, Sump un Got
Streckt sik bei Barg un deit sik sturn un steilen,
Un lett nu ewer Weltenleid un -not
Von haben run sin kloren Ogen seilen.
Dor warden sei von Mitleid rot un grot,
Un ümmer wider sik ehr Blinken deilen,
Bet warme Tranen sleiten run in'n Schot:
Dei daun nu hunnertdusende dor heilen.

Sehnsucht.

Unf' Mudder Ird', dei räuft vel Leime Kinner, —
Bull Sehnsucht all, is anners ud't Gesicht:
Den Bom, dei Blaum, dei fri or an't Gelinner
Still vör sik rup in'n hogen Hében stiggt;

Dei Vægel, dei sei hochsmitt, un nich minner
 Dei Minschen all, dei sei rinseit' in't Licht:
 Sünd Fäuhlers altausamen, dei sei rinner
 In't Weltall schick, tau seihn, wat achter liggt.

Wellen.

Min Seel ehr heiten Ogen, dei wannern dörch dei Nacht,
 Dei Rüm mit all ehr Leben slöppt dor so säut un sacht.
 Blot in bei Firn, dor grummeln bei Welln in't wide Meer,
 Un drägt dörch stillen Manschin ehr Wunschen tau mi her,
 Un tascht an minen Harten un kloppt mit bewrig Hänn'n:
 „Man rin, ji Wanner'smaten, dau juch al lang jo kenn'n,
 Sünd jo min arm, leiw Bräuder, kamt jo ucf ut ein Voß,
 Dei nich kann Fröden finnen, dei noch kein Rauh hett kost!“

Gedankenball.

Schummertit is Sümenstit! Muskanten, dei kamt al.
 Still un uträumt liggt dei Seel: Los, Gedankenball! — —

Wur dat hüppt un springt un jucht, fil führt ut un dut,
 Röckchen fleigen, Slippen weihn, Bein slat' achterut.

Dörcheinanner, krüz un quer: Walzer, Polkatritt,
 Minewett un Figaro. Wen mück dor nich mit.

Görn, dei hoppsen ucf dormank, singen lustig tau:
 Ringel, ringel, Rosenkranz, heff verlorn min Schauh.

Jungvoll ewerst, hei, dat brentscht, dat't man seggt so „staß!“
 Swingt fil dörch bei ganze Welt bet Amerika.

Langsam kümmt Großvadder ran as geiht dat nah Karl,
Swer un ebendrächtig rüm as danzt heit in't Sarg. — —

Kling! dor springt dei Dönsdör up. Mudder kümmt mit Licht.
Ksch — all dei Muslanten weg, Dänzers all ut Sicht!

Stüermann Slap.

Stüermann Slap, ahoi! Dat nich lang di bremmeln,¹⁾
Sett bei Segel fix bi, heiž uč Fock un Klüwer!
Denn bei Wind kümmt vörwas, sitt vull Fagen un Flauten
Un narrt girm Minschen.

Un doch wurr mojen bei Fohrt! Mit blautroden Munn'n
Küsst hinn'n in Westen bei Sünn noch ehr Weltenjünging,
Ihr sei sit dalleggt, rinträppt in bei weiken Bedden
Bon Neweldunen.

Un achtern Auken²⁾ versacken bei Dörper un Länner.
Blot noch poor extra hog' Salen seihn ræwer von widen:
Karktorms un Schosteins, as stünnen dor wed un winkten
Affchied uns tau.

Bomstill dat Water! Blot unnen, dor summt un gorgelt
Heimlich un wunnerfaut dat, as wenn dor vertellen
In ehr grot gläsern Slott leiflich Nixen un Nympfen
Urolle Märken.

Sacht drift bei Kahn; un Man un Stirnings geiten
Rin in bei Seel ehr Licht, dat as blanke Dröminge
Dor nu rümhuscht un -spelt as wittled'te Kinner
Sünndags up Strat.

¹⁾ heftig bitten. ²⁾ Horizont.

Wider, du, Stüermann Slap! Wider rup up dei Nachtsee.
 Kuwers, bei springn all taur Sit; widerhen, dor dunkelt
 Ræwer dat Weltmeer, dat mi het taun Morgen fall weigen:
 Urewigkeit.

Inslapen.

Go twischen Dag un Nachten,
 In dei Tweilichten,
 Dor hüt ik in dei Firn dei Vædklocken gahn:
 Sei lüdden den Dag ut.
 Bull un rik weer hei,
 Brus' dorhen as ein breide, grannige Bæk,
 Leep dörch gräune Wischen un bunte Feller.
 Hand un Faut müß ein rührn, tau sei'n un tau meihn,
 Og' un Uhren bruken, tau kiten un tau wunnerwarken.
 Un Sinn'n un Seel warden matt un still,
 Still as bei wide Welt dor buten.
 Von Westen kümmt dei Schummervagel rannerflagen
 Un singt un summt lisen sin Slapellied,
 Un dei Klocken slan den Takt dortau.
 Un ik hür bei enzeln Släg' lopen un ranlamen,
 Un sei snacken von dei Stunn'n, dei vörbi —
 Un fallen mi in dei Seel
 Un vertelln von dit un dat, wat dan un farig wör,
 Un von dit un dat, wat liggen bliben müß
 Un nich miht makt warden kunn,
 Dor dei Nacht dor un bei Dag dorhen is,
 Ein lütt Dag von sovel.
 O, lat't man, dor kamen woll noch mihr. — — —
 Un ik slap lisen in.

Mal twischen Læben un Dod
 In dei Tweilichten,

Dor hür ic in dei Firn dei Dodenklocken gähn.
 Sei lüdden dat Leben ut.
 Bull un rik weer dat.
 Brus' dorhen as ein breide, grannige Bef,
 Leep dörch gräune Wischen un bunte Feller.
 Hand un Faut müss ein rührn, tau sei'n un tau meihn,
 Og' un Uhren bruken, tau kiken un tau wunnerwarken.
 Un Sinn'n un Seel warden matt un still,
 Still as bei wide Welt dor buten.
 Von Besten kümmert dei Doderwagel rannerflagen
 Un singt un summt lisen sin Slapellied.
 Un bei Klocken slan den Takt dortau.
 Un ic hür bei enzeln Släg' lopen un rankamen,
 Un sei snacken von bei Jöhrn, bei vörbi —
 Un fallen mi in bei Seel
 Un vertellen von dit un dat, wat dan un farig wör,
 Un von dit un dat, wat liggen bliben müss
 Un nich mihr makt warden kunn,
 Dor bei Dod dor un dat Leben dorhen is,
 Ein lütt Leben von sovg.
 O, lat't man, dor kamen woll noch mihr. — — —
 Un ic slap lisen in.

Dröm.

I.

Dei Dag, dei Weltenvadder,
 Hett den Sünn'sack leddig sei't,
 Hei nimmt den Stock in dei Hand un geiht furt,
 Hen nah bei Stadt taun Kopmann,
 Den leiwen Gott,
 Dei fall em den webder vußmafen. — —

Un bei Nacht, bei Weltenmudder,
Rückt un kümmt ut bei Dör
Un röpp't all ehr velen Skinner an't Hus
Un treckt sei ut un packt sei in dei Weig
Un malt Dör un Finster, Òg' un Uhren tau.
Min ud.
Æwerst binn'n in dei lütt Seel,
Dor is dat noch orig hell in.
Sei hett jo sovel Sünnenschin,
Soval felig Freu un buntet Leben
Dörch bei Stunn hen tauteilt kregen
Un in sil rimmersagen:
Dor blew noch'n schönen Loppen von bihänge
Un smitt sin Licht nu noch rinner in den Sla
Un lücht dor ein Ennlang wider,
Ruhig un rosig,
As bei Abenddämmer æwer bei wide Welt,
Wenn bei Sünn'nschin all worden is — — —
— — — — —
Wes' willamen,
Abendrot an minen Seelenhëben:
Du leiwer, säuter Drom.

II.

Dei Nacht, dei Weltenmudder,
Sitt un wakt an min Weig'
Un stött sei sachten an,
Wenn mi in'n Slap mal wat vörlümmt
Un ik unruhig ward un mi rögen dau.
Un passt up, dat mi keiner stürn deit,
Dat ik uch jo ornlich utslapen kann
Un morgen wedder frisch un fröhlich bün. —
Dei Dag, dei Weltenvadder,
Hett sik wildefs sinen Sünnscad

Bon'n Herrgott webder vullmaßen laten
Un kümmt dormit trög.
O, wat hei dor woll al för Schöns in hett,
Wat hei woll sin velen, leiwen Kinner mitbringt?
Bün jo uck dormank!
Junge, wat will il taugripen,
Wat will il slörn un mummeln un mamsen!
Hort! Hett sik dor nicks rögt,
Süll hei dat woll al wesen länen?
Lang kannt jo nich mihr durn,
Wenn min Ahnung mi nich drüggt.
Mi kribbelt dat al so dull in dei Fingerspizen,
All min Sinn'n fangen an tau tillfäutzen.
Sehnsucht un Börfreu mischen sik,
Stigen höger un höger
Un kiken ewern Auken
Milich un rosig,
As bei Morgendämmer øwer dei wide Welt,
Wenn dei Sünn'nschin bald dor is — — —

Wes' willamen,
Morgenrot an minen Seelenh̄eben:
Du leiwer, säuter Drom.

Abend un Morgen.

Dei Bom, dei schuddert lis', dei Halm, dei weicht.
Dörch't wide Weltall löfft dat as son Bében,
Un alle Ogen filen, wur an'n Hében
Dei leiwe Sünn fil hinn'n verkrupen deit.

It sei sei ruhig wannern, denn il weit,
Dat uns bei Morgen sei ward weddergeben,

Frisch lämmt un wüschen tau ein niget Leben,
Wenn s' nu in düster Nacht uß rinnergeht.

In Angst un Bang ic früher oft dorstünn,
Wenn ut bei Seel bei olle Globen swünn,
Gott dor versack as 's Abends dor bei Sünn,

Dei Zwifelsvagel mi dörch'n Brügen flog. —
Hüt gew ic ruhig Fauder em — weit doch:
Dei olle Gott kümmt ümmer wedder hoch.

Blind.

Dei stille Nacht, dei liggt vör Gott up'e Knei
Un flagt un fragt: „Wat heff ic denn blot dan,
Dat du mi blind leest ut din Hand rutgahn,
Dat ic von't hunte Leben nic's nich seih?“ —

„Du kregst dei Leiw ehr Ogen — un dei will
Jo nic's för sic — is blot nah binnen rächt',
Up dat, wat dor an Schönheit wasst an't Licht
Ut düster Ewigkeit, heimlich un still.

Un wenn denn nahst din smucket, säutet Kind,
Dei bräsig Dag, di ut'n Schot rutspringt
Un ewre Welt hendanzt un lacht un singt,
Denn büst rein blennt — all Mudders sünd jo blind.“

Dei Nacht.

Dei helle Dag steiht as son Künstler dor
In'n witten Rock un reckt sin Riesenhand,
Dat Licht, un geiht tau Lif nu Welt un Land
Mit Schüpp, Stemmisen, Meißel, Mež un Bohr.

Klackt hier wat an woll, nimmt dor weg ein Spor
Un schrappt un schürt un riwot mit Lapp un Sand,
Bet Hart un Blaut füllst kümmt dorbi in Brand
Un ümmer bëter sin Idee ward Klor.

Man is hei mäud', smitt hei in dusend Folen
Rup æwer sin Figuren un sin Schätt
Ein läuhl un dunkel Laken sacht un still,

Dat all sin Salen frisch un sucht sik holen,
Nich indrögt sünd, wenn hei utslapen hett
Un an sin Wef'wark widerschaffen will.

Humor.

Humor, dat is kein Hucheln un Gegrin,
As dat woll oft ut satte Harten quillt,
Wenn dor ein lütte Seel ehrn Hunger stillt
An wandschaben Salen, annen Lüd' ehr Bin.

An kræpelhaft Gelichter, dat dor hett 'n Splin,
As Dissonanz dörch'e Weltenmusik schrillt,
Bon bei Natur as angahn ward affspillt,
As ded' ein bëter as bei annern sin.

Humor, dat is bei waltigst Wunnerkraft,
Mitleid un Hass sei hörnt, dei Irnst deit s' spisen,
Dat sei bei Minschheit nige Weig kann wisen.

Wur s' all dat Tule runstött un affschafft,
Dat s' legten Enns kann Gott un Düwel dwingen,
Sall sin dei Brügg mank Wullen un Bullbringen.

Imfen.

Dat lütte Līf, dat spēlt mit sovel Trümf,
Sitt dorvon vull von'n Kopp jo bet tau Faut,
Un danzt in Woll un Wéhl, in Murr un Maut
Dörch't Lében, as dörch't Water Nix un Nymph.

Dor kümmt dei Dokter mit sin Jüch von Lympf
Un sei't sei rinner in dat reine Blaut. —
Dor ward dat trag, verlüst ball Glanz un Glaut.
Ut More Seen wardn Sümp dörch dat Geimf.

Un dei lütt Seel, dei geiht dat ebenso: —
Wat recht, wat slecht! Sei's glücklich un sei's froh,
Man dor kümmt al dei Preister up ehr to,

Un wat von Sünn un Schann mal wör utflüstert,
Bon Gott un Düwel, ward ehr lis' inflüstert,
Dat langsam sei verbistert un verdüstert.

Utslag.

Windpocken, Masern un son eisch Gesellen,
Dei gor tau girt den Minschen sine Hüt
Schänn'n un dörchtageln mit ehr Pittsch un Knut —
Dei wardst woll öewer, dauhn s' sik fräuh instellen.

Un wör din Fell sik ornlich dornah pellen,
Denn freut's sik, dat dat Unnerkülig rut
Un danzt wedder rin in't Lében as son Brut,
Doch sünd s' gefährlich, daun s' sik später mellen.

Nich anners is't mi'n Utslag von dei Seel,
Hass, Neid un Eitelkeit un sonne Kunn'n.
Kamen s' in dei Kindheit, schaden s' nich sovel.

Du stöttst sei af un heft s' denn æwerwunn'n,
 Doch nahst in'n Oller sleit bei Sak licht fehl,
 Dor hett al mancher finen Dod bi funn'n.

Wörm.

Dei Eil stört unnern Storm, bei basch un heisch,
 Un liggt nu mör un mulschig unnern Hében.
 Un ball witt Wörm dickeull an't Holt ehr Nében
 Un bohren sil rinner in dat dodig Gleisch.

Uns' Gott föll unnern Twisel, sharp un eisch,
 In knækern Dogmen frist hei noch sin Lében.
 Dei Theologen daun den Damp em geben
 Un brékt un snüffelt in den drögen Dreisch.

Dei Witt un Swarten bliwt in bei Sak glis,
 Up lise Sahlen kamt sei rantaussiken.
 Wat ful un mör, dat is ehr Königrit.

Un daun nich, bet dat lebt verteht is, wißen.
 In düster Gräwer gnagen s' an ein Lil,
 Wildess dor buten Blaut un Leiw rümstriten.

Giftheeren.

ENN'n März güng il dörch hogen Dannenholt,
 Kein Halm un Samen mihr för Mag un Mund.
 Dei Rüm von Küll un Snel kahlschert as'n Hund,
 Verschrumpelt un verschreugt, vull Fohr un Folt.

Rut ut dei Böm, as Eddellüd' so stolt,
 Lacht hier un dor dat ruter, rot un rund.
 Dat inzigst, wat noch Samen hett jizund,
 Giftbeer wohr dörch den Winter, stramm un kolt.

Staff wider nahst dörch't Dörp, den Minschenwold,
 Söcht Leim un Seelen un fünnt uð nich beder.
 Dei Harten kahl un gris as nattkoll Weder,

Gesichter sur un gel as ollet Smolt.
 Blot hier un dor glumm dat ut Dör un Muern:
 Dei fürrod' Haß, dei alls deit æwerduern.

Slikers.¹⁾

Liggt dor so mitt, so unschüllig,
 Liggt dor so lik un gedüllig
 Un seggt noch nich mal „pip!“
 Un deit doch Blaum un Blöten
 Dat junge Hart astöten — —
 Dei eische Rip.

Kümmt dor so still bei Straten,
 Ward hi bei Hand di faten,
 As dat daun leive Frünn'n.
 Un binnt dorbi doch Keden,
 Dei nie wedder geben Freden — —
 Dei eische Sünn'n.

¹⁾ Schleicher.

Smeichelen.

Son Smeichelen daun vannig schön irst smeden,
 Sei freun din Seel as warme Regendruppen,
 Dei up din Jack falln, un — as wull s' di necken —
 Rümhoppen dor, het s' up dei Fröd runwuppen.
 Doch kamen s' düller, wardst as'n Katt du lecken,
 Dei rinplumpst is in'n vullen Watertubben,
 Denn lop, fix anner Tüg di antautrecken,
 Süß halst du di den allerschönsten Snuppen.

Dei Minschenwagen.

Dei Hass un Leiw, dat weern mal bei zwei Pird,
 Dei öltlings meist den Minschenwagen tredten
 Un alle Dag ehr Krübben ledig lecken
 Un dorbi stedig bleben glatt un schir.

Doch güng't man langsam wider up dei Fröd.
 Oft 't kem, dat ein fil steilte, heid' fil reckten,
 Wenn s' unverwohrens mal bei Pitschen smekten. —
 Hüt bruken vel Maschins, kein Diere mihr.

Un führn vel lichter up ehr nige Wif —
 Dei lektrisch Strom, dei sus't un surrt dor lis'
 Dörch dünnen Draht un tüht gor fix un still.

Un uck vel Minschen drift ein anner Ding:
 Dor schütt dörch Nerv un Muskels fri un flink,
 Drückst up den Bregenknop blot up: dei Will.

Schugels.¹⁾

Un büst utstatt' mit'n grundhäßlich Gesicht,
Dat sit bei meist'en Minschen dorvör schugen
Un sit wegwenn'n, as wenn s' sit heimlich grugen,
Brüfst dorüm tau verzagen nich so licht.

Gott höll as Weltenbur dat för sin Plicht,
Bör't Gornbedd so ein Schugels uptaubugen,
Dat sit so licht dor keiner deit rantrugen,
Wenn hei Aptit up wat dorvon mal kriggt.

Wen weit, wat hei in dine Seel wör sei'n
För schöne Salen, kroß²⁾ un fine Planten,
Dat sei dor wassen un hei s' nahst kann meihn.

Un wat för frömm un findlich Ohms un Tanten
Rich als verwäusten küm'n dor fort un klein,
Hadd hei di nich so schügt nah alle Kanten.

Gedächtnis.

Min Seel, dei is ein Tafel, un dei Dag
Schrift sei mit gollen Griffel het an'n Rand
Bull as dei wide Welt, dat ganze Land,
So vel hei jichtens schaffen kann un mag.

Denn ewerst kümmt dor hinn'n dei düster Nacht
Rut achtern Barg langt as son Riesenhand
Un wißt mit ehren Swamm von Kant tau Kant
Rein ut, wat schreben is, ganz lis' un sach't.

¹⁾ Bogelscheuche. ²⁾ jung, feinschmecken.

Man wur wat deiper rinnergung bei Stift,
Wenn Lust un Leid un Leiw em drückten dal,
Dor kriggt sei 't nich rein weg, dor blist

An Raz un Schramm bistahn ein grote Zahl
Un schint denn nahsten dörch bei nige Schrift
Dörch as ein bläudig Narw, ein fürig Mal.

Vergeten.

Dat Leben, Kind von Mudder Ewigkeit,
Schrift up min Seelentafel degt un dull,
Schrift s' alle Dag' von unn'n het haben vull,
Wat em inföllt, wurnah dat Hart em sleit.

Un wenn 't dat Bark nahst ankicht, 't wennt un dreicht,
Bur dat so utsüht, wat dat spelt för'n Rull,
Un wat's ud worden, as hei't wünscht un wull,
Denn ward em ewer bald, wat dor up steiht.

Denn ward em argern dat as lunsche Kinner,
Denn spuckt dat haß em in't Gesicht woll rinner
Un kriggt finen Swamm ut'e Ec her, dat Vergeten.

Fängt an tau wiſchen — un sin Finger fleigen
Ewer bunte Biller, dicht bischreben Reigen,
Bet nich mihr ewrig blist dat lüttste Beten.

Dei Twölf.

Ji holst un hegt mi, ji twölf Monatsgötters,
Smit' mi in'n Kring rüm mit jug' starken Arm.
Weck kned't mi dörch het rin in Dæts un Darm,
Schickt Küll un Snel sei, Storm un sön Hundsfötters.

Dei meisten doch sünd nich son narrische Pöttters:
 Bringn Leiw un Lust un Dag', heil weik un warm,
 Holln Blaums in Bläut un Bagels in Allarm,
 Bet nahst Möhm Metten bugt ehr witten Slötters.

Un doch, ji leiven Frünn'n, is ein mank juch:
 Hett mi bether all Johr weigt in sin Buch,¹⁾
 Ward wider küssen mi, as oft hei dan — —

Un doch mi heimtüsch mal tau minen Schaden
 As Judas einst den Jesus Christ verraden,
 Dat Macht dei Dod winnt un mi deit daslan.

Johesmoden.

Dei Ird' spünn sik ein gräunet Kled.
 Ei, wur't ehr nett un nüdlich leet.
 Weer dicht bisett' mit Rüschen un Som,
 Mit Gras un Blaumen, Busch un Bom.
 Dei Beken blage Lizen,
 Dei Saaten gräune Spiken.
 Un alle Lüb', dei bliben stahn,
 Ward sei nahst in spazieren gahn.
 Sei horkt. — Wat klingt dor ut bei Firn? —
 Musik! — Musik! Dei hür sei gирn.
 Dor löppt al Greit mit Hansen,
 Na, denn man hen tau Danzen.

Sei smitt sik æwer ein hundsid' Kled
 Un strickt dat schier. Wur knasch dat feet!
 Wat schemern bei Schauh, wur schinen bei Soden,
 Dei Brummhafß drähnt, dei Geigen locken.
 Un Fink un Meisen singen,

¹⁾ Wiege.

Un Kehl un Klocken klingen.

Wur fluddern bei Röck, wat sleigen bei Bein

Linksüm un rechtsch öwer Stock un Stein!

Sei horkt. — Wat summ denn dor dormant?

Gnurrsch — gnurrsch — wat weer denn dat för'n Sang?

Deit all bei Lust kappzeißen —

Dor surrten dei irsten Seißen.

Sei fligt sik an ein grif'frag Kleid,

Einfach trechtstückt ut Eigentreet.

Is gaut genaug bi son schlecht Wéder,

Bon Bom un Busch weihn al dei Bläder.

Murrook un Nébel wallen,

Un Dak un Druppen fallen.

Dei wide Rüm so läuhl un lahl,

Dei Kraunen leihن nah Süden dal.

Sei horkt. — Kolt kümmt dei Wind ut Nurn,

Schnitt in't Gesicht, bitt in dei Uhrn.

Un unn'n, dor stélen bei Stoppeln,

Dor ward nah Hus sei hoppeln.

Un treckt sik an ein sneiwitt Kleid

Un geiht tau Bedd, spreckt ehr Gebet.

Wur warm un mollig Dun un Decken,

Sei ward sik räkeln — recken — strecken —

Un rasch falln tau dei Blinken,

Un säute Dröm, bei winken.

Un buten bugt un backt dei Snel,

Un buten scharkt un karlt dei Kreih.

Sei horkt. —, Kem nich von Südwest her

Sön weile Luft öwer Land un Meer?

Haloo! wen füll dor slapen!

Sei ritt bei Ogen open.

Un spinnt sik fix ein gräunet Kleid

u. s. w.

April.

April, April . . .
 Weit gornich, wat hei will:
 Ein Stunn'n bei Sünnschin segent,
 Ein anner dat sni't un regent.
 Nu gor'n Gewitterschur.
 Hei, wut dat hauf't un hagelt
 Un all dat Gräuns daltagelt,
 Wat jüst irst kem in Flur.

April, April . . .
 O, weit woll, wat hei will:
 Will knedn bei Welt un smeden,
 Ehr nich latn Rauh un Fröden,
 Bet rut, wat mör un frank,
 Dat als deit glizen un glänzen,
 Wenn hei ehr deit kredenzen
 Den vullen Maiendrank.

Schudder.

Middäglich Still! — Dei Dag hett sinen Tom
 Loslaten lis', un wat up Irden steiht,
 Wat sik dor malt an Kurn un Unkrut breit,
 Dat röhrt sik nich as Dickmell unnern Röhm.

Doch sik, dor haben ward dei Kron von'n Bom
 Al von ein heten Halung vörfötsch meiht,
 Dei sacht von Blatt tau Bläder röwerfleit,
 As street dor einer langsam lang in'n Drom.

So bewern oft al still dei hogen Geister,
 Dei an bei Spiz von uns wit haben gahn,
 Spörn s' in ehr Seelen Gott, ehrn Herrn un Meister,

Wilbess noch unn'n bei Minschenmassen stahn,
Stumm un stumpf Finnig as ein Haub' von Beister,
Dei aberlaun, wat s' in sik rin hemm'n flan.

Sommermetten.

Dat Blaut drängt nu von buten rin nah binnen,
Dat Leben swinnt, dei Rüm is läuhl un flor.
Blot noch dei lütten grisen Metten dor,
Dei daun eht dünnen, witten Fadens spinnen.

Man küm un kümmerlich is ehr Beginnen,
Un kriegen wewt kein ornlich Stück von Wor.
Bi all ehr Arbeit bliben't enzel hoor,
Un nümmert wardst ein richtig Nett mank finnen. —

Wenn in min Seel is Harwst, wenn s' läuhl un zolt,
Wenn all ehr Leben rin nah binnen strömt, —
Kümmt' vor, dat dei Verstand sik noch upbömt.

Dei oll Herr spinnt Gedanken, wit un stolt,
Doch kriggt hei nich, wenn't warme Hartblaut swiggt,
Tausamenwewt dat lüttst un ringst Gedicht.

Horken.

„Gid, gad — gid, gad!“ — Dei Harwst liest ewre Mur.
Up'n Hof steiht ein Haub' Gäus' bi vulle Træg
Un snaffelt. Hei! — golln Hawer is ehr Mæg!
Dor börn s' dei Kopp un pliern un liggn up Lur.

Ein Snatern sünge dor einerwëgt un wurt
 Dat redt von Friheit, Wéhl un wide Treg,
 Dat ritt bei Harten hoch in Hass un Hæg. —
 Daun ehr will Bräuder haben up dei Tour.

Berklungen! — Un wedder snabuliern dei Gæus'. — —
 Uf du min Seel, in din Beamtenläuf' —
 Steihst oft up Hork un deist inne Firn rinhürn,

Summt dor ein Lied von buten ran un lænt
 Von Minschen, dei fri schörn un schaffen lænt! —
 Berklungen! — un wedder heit' dei Hämn'n di rührn!

Heiblaut.

Wur von bläuhst, Hei, du denn so rot,
 So rot as reinet, floret Blot,
 As blöddst du ringsrum in dei Runn'n
 Ut dusend, dusend Milljonen Wunn'n? — —

Allit, wenn't Börjohr kümmt in't Land,
 Sin Schöns aufstreut mit gautgewich Hand,
 Dei Wisch vull Gras un Blaumen rakt,
 Dei Ohrn vull fette Kürnings stalt,
 Dei Brak mit dusend Klürn anstricht:
 Denn is min Kleid man arm un flicht,
 Täuf dor so elend, blot un naft,
 Dat läuhl bei Wind mi ewerstrakt.
 Blot Hasengeil un soret Krut
 Sleit ut min magern Glieder rut,
 As göt up mi wen Sürn un Lak,
 Stah as'n Verbréker dor an'n Kal,
 As bi'n olln Mann ein junget Wif,
 Dat Gott nich segen will dat Lif.

Hür in dei Dörper Spēl un Sang
 Un up dei Feller Seikenflang.
 Mi ewerst schell f' ein arme Magd,
 Un keiner kümmmt, dei nah mi fragt,
 Un keiner kümmmt mit Hāf un Blaug
 Un stürt mi in min einsam Raug.
 Mi helpt kein Gott, kein Minschenhand,
 Bliv so ein Schann'n fört ganze Land.
 Dor lett min Lipp kein inzig Lach,
 Blot Tranen fleiten Nacht un Dag,
 Un stah un wein so rein mi ut
 As ein lütt arm, verlaten Brut.
 Rōhr mi bei Ogen weih un wund,
 Bet f' drög sünd in dei grawe Grund,
 Bet f' nicks mihr sehn vör Scham un Gram,
 Un't Hart sik framft in'n Liw tausam.
 Dei Adern schrinen un bréken up
 As Rosen an'n Busch; un Drupp an Drupp
 Hängt dor min arm, warm Hartensblot — —
 — — — — — — — — — — — — — — — — — —
 Süh, dorvon bün ik so rot — so rot!

Hærostblaumen.

Oktober! — Kahl dat Feld un still un Klor.
 Dei Sommer swünn, hei güng uck ut min Hart.
 Strichwiss' föll Snel dei Nacht, un witt un swart
 Is malt bei Rüm as up den Kopf min Hoor.

 Blot in den Gorn bläuhn Blaumen noch; in't Johr
 Dei legzten, bei hall Frost un Küll totmarrt.¹⁾
 Doch bögst di dal nah ein, fäuhlst, dat f' di narrt,
 Denn ahne Ruch un Rükels stahn sei dor.

¹⁾ totmarrern.

So schütt bi mi manchmal noch in't Gebläut
Dei Leiw un deit in bunten Farben prahlen,
Kümmt mi ein smude Dirn mal in dei Möt.¹⁾

Un is doch nich so recht vull Saft un Kraft
Un deit tau läuhl un vadderlich al strahlen:
Dei rechte Duft, dei fehlt — bei Leidenschaft!

Harwestmelancholei.

Wur's so ein Harwestdag doch so rein un klar,
As Mezers gahn din Ogen dörch dei Welt.
All Siden von dei Salen wardn uphellt,
Dat s' dorstahn naht un hümmelt,²⁾ blank un bor.

Du fühlst bei Böm un Büsch in bloten Hoor,
Rückst bei Verwesung al in Holt un Feld,
Un neben ehr dat dickeste Leben quellt
In dusend Knuppen al för't negste Jahr.

Harwestdag, hest mi uch mal an't Dagslicht geben
Un in mi rin din Wunnerwesen sei't,
Dit gegendeilig Vieinanner, Dod un Leben.

Un stärkst' t up, dor nu din Aden weiht,
Un knedst bei Nerven, dat sei Klingn un bëben,
Un lis' min Seel ein stedig Schudder meiht.

Nahdenklich Tit.

Dei Sommersünn jög lang mit losen Tom:
Dor sprüng dat Leben rut ut alle Fohrn
Un schöt tauhöch, as kreeg dat Bitsch un Sporn,
Beet rin in't All, as'n Kind in weike Krom.

¹⁾ zu Gesicht kommen. ²⁾ wenig bekleidet.

Nu strakt bei Küll bei Ird as'n Kell den Röhm
 Un preßt ehr ut, schrappt rin in Lad' un Lorn,
 In Kip un Kästen, von dat Felsl bei Ohrn
 Un all bei Früchte run von Blaum un Bom.

Uck du, min Seel, dedst mal in'n Sünnshin gläuden,
 Up dinen Ader ded' dat kim'n un bläuden,
 Un kem in't Krut, wör stemplich, stark un grot.

Nu kümmt dei Harbst — un lise Schurs ranwanlen
 Un schüddn di dörch — un allerhand Gedanken
 Falln di as ripe Samen in den Schot.

Kahl.

Dei Böm, dei drünken sommers all den Regen,
 Sei seeten jo vull Bläder, Drift un Daten.
 Hüt sünd sei kahl un kolt an Twig un Spraten,
 Hüt laten s' dalfalln all den natten Segen.

Sei kregen Not woll, wenn sei em wörn hegen,
 Dei Winter steiht dor hinn'n jo al up Stralen;
 Dei wör tau Is dat Water freisen laten
 Un sei dotsfel so mit scharpen Degen.

Lemst du in'n Sommer un di deit bigeiten
 Dei Dam Melancholei mit lise Trur,
 Denn drink sei ruhig rin, stecst jo vull Lachen.

Doch büßt du einsam, lat din Tranen fleiten,
 Sei kunn'n licht infriern binnen up dei Dur
 Un'n Glitsch afgeben, rin in Dodes Rachen.

Dodenklocken.

Jnt apen Finster licht dei flore Harwst
Mit blanke Ogen, 'n still un irnst Gesicht,
Un'n hēten mäub', hett jo sin Dingen dan,
Un führt nu rupper up den riken Auct.
Kein Blatt un Halm rögt sil — dat Leben swiggt. —
Dor geiht dat klack — klack — klack dörch'n Gorn — dor
hinn'n,
Dor föll ein Appel dal taur Frd' un danzt
Noch'n poor Mal hoch — un denn is't dodenstill. —
Un blot min Seel, dei schuddert lis' tausam — —
Wer hett em schüdd't, den Appelbom, wer weer't?

Un blist so still — dei Dag treckt lisen Pahl
Un steiht mit Schummer hinn'n al Hand in Hand.
Dat Für up'n Hird verblött — dei Man kümmt rup
Un führt nu runner in dei ruhig Welt.
Kein Tung' un Lipp rögt sil — dat Leben swiggt. —
Dor geiht dat him — him — him dörch't Dörp — dor
hinn'n,
Dor föll ein Minsch tügg in sin Bedd un japp
Noch'n poor Mal tau, un denn is't dodenstill.
Un blot min Seel, dei schuddert lis' tausam — —
Wer hett em schüdd't, den Minschenbom, wer weer't?

Dafig Dag . .

Dafig Dag' un grif' Gesichter, brr, kein ein dat mag,
Junge, dat's di ein Gelichter, is nich Nacht, nich Dag.
Glanzlos daun ehr Ogen gragen, istolt sünd ehr Hänn'n,
As wörn düster Dodensagen spunn'n von Riesenpenn'n,
Dei ehr Nett ucl üm di bugen un di holln in Haft,

Un di lis' dat Blaut utsügen un dei Lebenkraft.
 Un din Will, dei ward so mager as mal Pharaos Käuh,
 Un din Lif ward trag un trager, gisf sit nich mihr Mäuah. —
 Holla, malt ji keinen Fröden, du Gesicht, du Dag,
 Will ic sprengen all jug' Käeden ahne Hau un Slag.
 Mökst du, Dagslicht, tau din Laden, slut ik mi uch in,
 Nödig einen annern Baden, deih von Gott uch sin. — —
 Seel, sparrangelwit dei Dören, Fohrt um Leusen¹⁾ fri:
 Kumm, un dau du dor nu schören, Sünn du, Poesie!

Dei Breker.

Dei Regen sollt den ganzen Dag,
 Geiht försötsch weg: plitsch platsch.
 Dei Ird' ward natt, dei Ird' ward weif,
 Lez Enns blot luter Matsch.

Doch an dei Felsn un groten Stein,
 Dor wagt hei sic nich ran,
 Dei malt ißt's Winters mör bei Frost,
 Dei läuhle, klore Mann.

Wat sittst un flagst du dor un plinst
 Woll as ein Wringmaschin!
 Din Seel ward natt, din Seel ward weif,
 Du deist ganz Stimmung sin.

Den Deuwel! smit s' kophéster rut
 Un sett di grab' den Haut!
 Dei Ogen hell! Dat Gröttst schafft blot
 Dei läuhle, klore Maut!

¹⁾ Wegspuren.

Dodenfürndag.

Gaß æwer den Lébenskarlhof.

Zypressen un Truerwiden, Krüze un Marmelsteine,
Dei nicken un plinken mi tau, as stünn'n w' up du un du.
Heß dor al sovel leime Doden bigraben müsst: — — —

Taurfst minen ollen gauden Bädder.

Un ic weer dunnmals grad' in bei wide, kolle Firn
Un heß em nich mal dei Ogen taudrück'en künnt,
Em, den dat Schicksal dortau utsiehn,
Dortau uphikt un andrehen hadd,
Mi in dat Lében rintauwuchten,
Dat ic sin still geruhig Wesen, sin einfach Ort un Geblaut
Widerdrègen süll un künnt dörch bei Dag'.
Wat hett hei mi dei Kindheit nich schön malen hulpen,
Wat hett hei sik dat nich Mäuh un Arbeit kosten laten,
Un hett sik nie nich schont, nich 's Sommers un nich 's
Winters,

Un is mit'n Querbüdel¹⁾ æwer Land lopen,
Un hett dei ganze Welt schuft un sik afmacht
Bi frömde Herrn in Schit un Dreck, in Lohn un Brot,
Dat hei bei Sinigen nährn
Un sin Kinner wat lihren laten künnt.
Un kem hei 's Sünnabends abends denn an't Hus,
D Jungsedi, wat weer dat ein Freu un Helfhollen.
Un müß hei uck dit un dat in bei Wirtschaft bisorgen,
's Sommers woll Wischenfauder, Klewer un Kurn meiden
Un 's Winters dösch'nen un Hackels sniden,
Hei fünn doch in'n Schummern ümmer noch ein Stunn,
Wur hei uns up bei Knei nähm un rideñ leet
Un uns Märken un allerhand Geschichten vertellte.
Un weer mi uck woll wider Rat un Richtung,
Wiser un Weg dörch dat Lében west,

¹⁾ eine Art Rucksack.

Wear hei uns nich wegreten eines schönen Dags,
 Ruter ut sin besten Jöhrn — —
 Dorhen — dorhen — von wur't kein Webderkamen gift. —

Un fünn ic uch ball männigen leiwen Fründ,
 Kein wear so gaut un sorgsam as hei west weer.
 Wi seeten woll tausamen up dei Schaulbänken
 Un slögen uns rüm mit dei Geisters un Beisiers,
 Dei in Bäuler un Brügen von uns' Lührers hus'ten
 Un dei sei up uns losleeten as'n Rudel Wülw,
 Dat sei sik in uns' Seel rin- un fastfrétenfüllen.
 Un wi hemm'n uns wehrt mit Hänn'n un Fäuten
 Un hemm'n uns einanner düchtig bistahn
 Un mit Rat un Dat tau helpen versöcht,
 So gaut wi dat jichtens mit uns' ring' Kraft kunnen.
 Un uns' Hart hett ümmer wedder øwer den Verstand,
 Uns' Hægen øwer dat Grüweln un Ulbräuden triumphiert. —
 Man wur lang dur't, dunn reet uns dat Leben vonein
 Un drew den hier- un den dorhen.
 Weck wit — wit weg
 Un vel noch wider — rut ut dei Welt —
 Dorhen — dorhen — von wur't kein Webderkamen gift. —

Un nahsten föll denn ic bei leiw oll Kinnergott,
 Dei dor up sinen Thron haben in'n blagen Hæben sitt
 Un mit sinen langen Nisslaßenbort,
 Sin runnen Backen un sin fründlichen Ogen
 Run up bei wide Welt un bei velen Minschenkinner führt,
 Mit sin Hänn'n dei øwerstrakt un wat Gauß's tauftest,
 Dei daun, wat hei will un wat em genéhm is;
 Dei annern øwer, dei upsternatscht un wedderdänsch¹⁾ wesen
 Un den Kram ümmer heter as hei weiten willen, —
 Düchtig in'n Rettel leggen lett un ehr woll gor noch
 Drnlich weck uptellen deit odder daun lett.

¹⁾ widersvenstig.

Dat Leben sünd ein annen Lied, dat güng up Hau un Stiel,
 Un bei Stormwind brumm dormank
 Un smeet all bei schönen Gebüden ewer den Hupen,
 Un bei Bürgen brüst'nen achter an un swemmtien weg,
 Wat nich niet- un nagelfast weer,
 Wat dor liggen blew an Schott un Leihmwarl,
 An Kleimstaaken, Sporn un Schalbürd',
 Un schölper dat rin in dei wide See, dei Bergangenheit,
 Dorhen — dorhen — von wur't kein Webberkamen gift. —

Un dunn lem sei dei Strat lang tau hüppen,
 Fru Weitenchopp, bei stattlich, rojalsche Dam,
 Mit witten Macken un lange Slep.
 Un uptakelt mit Spizzen un Fransen, Sanft un Siden,
 Un smeet den Kopp nah links un rechtsch as son Bagelun
 Un hantierte mit ehr Vornjett rüm as Putscheneller mit sin
 Puppen,
 Un habb mit bei annen Hand ehr Kleid hochnahmen,
 Dat bei witten Strümp man so ruter glummtien,
 Un achterher leep ein lang Swanz von jung un olle Herrn,
 Dokters, Perfessers un wer weit süß noch.
 Un dänzelten üm ehr rüm un kaßbuckelten un kreichten,
 Un möken ehr den Hof un sneden ehr bei Kur.
 Un wenn ehr dat glückte un sei einen gauden Wiz möken
 Odder süß wat Niget un Apartet rutflüsterter un vörbröchten
 Un ehr Begleitersch ehr huldselfig anlachte
 Un sik woll gor gnädigst bei Hand küssen leet,
 Denn dachten sei wunners, wat sei gewunnen,
 Wat för ein fine Dam ehr eigen sin wuß,
 Bet sei gewohr würden, dat s' ein Hur un Hochstaplerisch
 weer,
 Dei sit an bei nächste Strateneck
 Al wedder 'n annern anböd' för Geld un gaude Bürd'
 Un mit em in bei Dör verswünn. —
 Ansücht! Ansücht! — Dorhen — dorhen. —

Dei Klaus' will mi hüt nich ut den Kopp.
Dorhen — as bei Wigimmen, dei dor æwern Weg treden
Un bei dei Wagen øwer'n Livo fus't un sei tau Maus drückt.
Dorhen! Dorhen! — dei schönen geruhigen Dag!
Un doch lèw sik dat ganz gaut unner ehr Fitten,¹⁾
Un wenn sei uct oft naug ehr Lunen hadden
Un ehr Maugen bornah anlèden,
Sei sorgten doch schön för jeden.
Ein bruk sik blot in dat warme Nest rintausetten,
Sei möken dat Botterbrot för einen trecht
Un snèden dat woll gor noch in Happens
Un kaugten dat dörch, as dei Mudder dat för ehr Nestküken
deit,
Un rød'ten noch gaut tau, dat man düchtig taugripen süll.
Un ein hadd blot nödig tau farwen un tau quasen.
Un Livo un Seel stünn sik moy dorbi, wören fett un ful,
Bihaglich un biquem.
O, il heff sei noch in'n gauden Angedenken,
As bei Juden bei Fleischpött von Agypten,
Un legg noch alle Jahr einen Kranz up ehr Gräwer dal. —
Man wat nügt dat! —
Dorhen, dorhen, von wur't kein Webberkamen gift. —

Doch hör! Achter den Brödtun up dei Straten
Dor füsen un flüzen un bliżen dei elektrischen Bahnen,
Dor raupen dei Händlers un beiden hit un dat ut,
Dor striden dei Parteien un seiden Hass un Gunst.
Dor schelt dat Leben un lett sin Fahnen fleigen:
„Lat dei Doden rauhn! Vörwärts!
Wohr den Dag un dei Tit! Steil di!
Ein Kirl kennt kein Klagen un Kneibögen!“

Halli un hallo! Leben, if kam!

1) Fittiche.

Doden.

Vörwēfers! — Badders, Mudders, alltausamen,
 Dei œwer uns' leiw Ird' sit ollen Tiden,
 Urewigkeiten sünd heustört't un stēwelt,
 Dor sunn'n un suſt, hannels un himmelt hemm'n,
 Bet sei afropen un anheuert wören
 Taun ammer Wark un Reitschopp un fast würden,
 Einerwegt in'n Rum üm uns, em füllen hulpen:
 Buntschedig un verschrat, as ſ' hier rümlopen:
 Wedē wehlig, wedē wehleidig un wahnhäftig,
 As dat ehr Eigenort weer, is un blift:
 Dei einsamen un sinnigen Naturen,
 Dei blot in ſik ehr Leben dreihn un dragen,
 Nah binn'n herin blot glumm'n un glimm'n, nah buten
 Käuhhaft un kolt, dröming un drusig laten,
 Dei müßsten rup up düster Wannestirns,
 Wur ſ' widersegeln, säulen kent un forſchen,
 Nahdenken, twifeln, klüstern un kalmüfern.
 Man all dei wirrig, willn un warmen Seelen,
 Dei all ehr Leben blot nah buten ballern
 Un ruterruschen laten, binn'n sünd holl
 Un voll, dei balln un smiten ſik dor ranner
 An all dei hellen, heiten Sünn'n un Stirnings,
 Dei Dörper un dei Städte von dat Luftril.

Vörwēfers! — Badders, Mudders, alltauhopen,
 Zug' Riesenmassen, jug' Milljonen Maaten
 Nementen uſt, rajolen un regieren
 Uns Minschen hier. — Zug' Tranen, dei bisfruchtēn,
 Bisfrachten unsen Acker un uns' Huut.
 Zug' Aden, dei bewegt uns Lung un Lewer,
 Seifſchep un Mæhlen, un juch Warmnis hit't
 Uns Blaut un Bost, Gelüsten un Gelaten,
 Zug' Licht hellt Brēgen uns un Bisternis,

Stenscht so uns trecht, smedt ut uns' Binn'norgane,
 Uns' Hartslag, rut dat Best, wat in uns sitt,
 Uns' Eigenort, uns' Kurn un Kurn — uns' Seel.
 Un is sei rip, denn springen Schell un Schal
 Un Hut un Hülf' dor apen, laten fallen
 Dei Frucht un sacken weg denn un vergahn.
 Un juge Baden, bei up'n Sprung al stahn,
 Dei Dodenengels, kamen raschen ran
 Un halen af bei Seel un reigen sei
 In juge Regimenter, Städt' un Staaten.

Sünn'nwenn'n.

Sünn raugt sit ut achter Wullen, un Hében un Ird' ward
 nu trurig,
 Köpen sit gris'grage Kleider un klen mit kurlos Ögen.
 Stormwind, bei flagt øwer Stoppeln, un Dröwnis dörch
 leddig, verlaten Harten.

Runner von Nurden, dor kemen ransleken bei Dod un bei
 Dödin,
 Frostkirl un Daktru, starknakig Gesellen, bei störmen bei
 Buntheit,
 Störmen bei Bracht un bei Schönheit, bei Fräuhjohr un
 Sommer utsei'ten un ripten.

Hei pußt mit seisscharpen Aden un ritt mit sin stahlstarken
 Hänn'n
 Run von bei Böm all bei Bläder, un Blaumen un Kurn
 von bei Feller,
 Höllt ud dor buten bei Belsen un binnen uns' störmisch
 Geblaut in Fetzeln.

Unnerdeß möt sin oll käuhhaftig Öllsch in ehr flätig Kle-
daschen

Süwern bei Weltenwahnung, sei schürn un feudeln un fegen,
Tredt nahst bei Ird' ein frisch Hemd an un nige un läuhle
Gewänner bei Seelen.

Uewerst bei Minschen verkrupen sit meist in ehr Hüser as
Kinner,

Dei dull sit grugen un Angst hemm'n, in Außen un Ec sit
verstöken,

Wenn sei ehr Mudder seihn kamen mit Schöttel un Hand-
dauk un Swamm ut bei Kälen.

Maken dat binn'n sit biquem un bihaglich, bei Lamp ward
anstöken,

Sagen un Märken vertellt, drömg Sinn, waugig Denken
upstöker,

Inkähr still holln bi sit sülben, bi Gott un bei Umwelt, ehr
Wesen un Warden.

Nehmt in diß' Sak wi dat iherlich, denn snitt mit sin Mejer
bei Twifel

Leddig un sautfrei bei Seel as bei Hartost un bei Winter
den Irdboddn,

Dat sit ball Hunger un Düssöst instellt un rünschört in
Buk un Bregen.

Süh, wur bei Ogen tillfauten, affnützern bei Neeg un den
Haben,

Süh, wur bei Uhren henhorlen, nah buten al mihr as nah
binnen,

As achtre Dönzbör bei Kinner dat maken, wenn s' dor up
den Wihnachtsmann luern.

Bugt is bei Weltenseel jo, ehr Söhnsucht deit brennen un
funkeln.

Weg mit dei Schümers, sparrangelwit apen bei Dörn un
dei Harten!

„Hurra, bei König! Wur blänkert sin gelgollen Panzer! —
Singt Loff em un Lieder!“

Taufkunst.

Taufkunst, du Tiger, du Riesenbeift,
Ummer hest du dinen Nachen sparrangelwit apenreten.
Din Keiben liggen haben un unnen up dei Weltenenns,
Un din Slæf glupt un gludert
As son deip, düster Riesengraff.
Un alls möt dor runner, alls, alls,
Alls, wat dat gift, wat dor lewt un wewt, steiht un flüggt.
Din Hunger un Gissel is nich tau stillen un tau stoppen,
Sovel du ucl frettst un slückst un karwst.
Rümmer warden di Knicl un Knaaken, Gagel un Tähnen
Matt un mör, erg un ledweil.
Un weerst seindag kein Kostverachter un Ledermul.
Krüschen un kankhaegsch¹⁾) bei Würd stahn nich in din Lexington.
Wat di vör dei Görgel tümmint, ward ewerhappst un rin-
slacken,
Brufst nich irft einen Spis'zettel tau schriben,
Nich tau kaken un maßen, smurn un smern, saden un braden.
Koll Kæl odder wat Warms, Natts odder Drögs,
Surs odder Säuts odder Garbs — is di einerlei,
Je mihr, je schöner, — je bunter, je bëter.
Du verbärwst di den Magen un verkölfst di den Darm nich,
Du verdaugst alls, so stark is din Maut, so fast din Will,
So scharp din Saft un din Kraft.
Kein Dupper kann di Gegenstand leisten,
Un wenn ucl def' un dei un hei un sei Strümwatt spelen willn

¹⁾ ledet, nicht alles essend.

Un sit wehrn, du dwingst sei doch, wut du sei uch tau saten
 kriggst,
 An Swanz odder Hürn, Bulc odder Bein, Schust odder
 Flanken.
 Du wißt all Dingn, dat du ehr Meister büsst
 Un krieggst sei all unner,
 Wedd fusig, wedd vörfötsch, wedd läufig, wedd bi lütten,
 So as Zit un Umstänn'n dat taulaten.
 Un tredst sei lutlos mit din stahlstarken Kattensliferkrallen
 Un dinen gewaltigen Aben rin in dei Reif,
 Un denn as in'n Küselwind bei Kehlstrat dal
 In dullen Danz, in hunte Reig un Folg':
 Sandkurn un Sünn, Wigimmen un Man, Boddervagel un
 Bull,
 Bäuer un Biller, Water un Wind un Welt,
 Eclern un Eik, Wöttel, Wold un Wild,
 Seel un Sinn, Huut un Hoor, Trost un Trurigkeit,
 Hur un Herzogin, Kind un König, Minschenmaler un -mürder,
 Will un Wahn un Waschlappigkeit,
 Sünder un Samariter, Gözen un Gott,
 Un mi uch un min arm lütt Leben.
 Na, lat't! — Wenn't di man smeden heit,
 Taulunst, du Tiger, du Riesenbeist!

Dei oll Bettler.

Glünn al vör dusend, dusend Dörn
 Un pracher üm dit un dat,
 Un kreeg uch allerwègt min Deil,
 Wör jeden Dag noch satt.

Nu bün ik olt un sladelsstif,
 Min Bein, dei will'n nich mihr,

Dei Knaken sünd so mör un Lahm
Un müchten rauhn inne Frd'.

Un stah nu vör den Dod sin Dör
Un blaß min Beddelhupp
Un bremmel un premmel¹⁾ weer kein so tag —
Dei Kirl, dei malt nich up.

Schad'.

Du blewst ein olle Zumfer jo,
Un keiner woll di hemmen.
Dor slög denn alls nah binnen rin,
Wat di bei Seel ded' stremmen.

Un butwarts wörst du rein verdrögt
Bon't rusig Lebenswèder,
Reigt Holt an Holt sik dicht tausam,
As in ein Bauk bei Bläder.

Steiht woll vel Schöns in — denn ut't Og
Flütt di son stiller Fröden. — —
Schad', dat dor keiner Lust tau habb
Un hett dat Bauk upsnéden.

Verwussen.

Ji, Dirns, ji blinnen Dinger, weit't nids von echte Leiw,
Hadd't girt 'nen Kirl an'n Finger, man dei's dor krumm
un scheif.

¹⁾ dringend bitten.

Dor will em keiner straken, kein gift em einen Kuss,
Daut gor noch lustig malen juch ewer sinen Verdruss.

Man wohrschugt mal sin Elters, so stor un deip; mi dücht,
Dor brennt ein Für, ji Elters, dat warm inböten mücht.

Blot juch liggn stets bei witten un schiern Klüsten in'n Sinn,
Doch vel mihr deit dat hitten, lachelt ji mit Knubbens in.

Hei möt an Frünn'n un Bettern, an Kind un Ratenmann
Nu all sin Leiw utschettern,¹⁾) man kein kennt dat recht an.

So strahlt sei, ahn tau warmen, nah'n widen Hében rup,
Gottvader mit apen Armen nimmt s' fründlich an un up.

Schelmenog'.

Og', wur ein Muskant in sitt un lustig Klausen spelt;
Og', wur ein Spieghauw in lurt un alle Harten stehlt;
Og', wur'n Malersmann in wirkt un bunt bei Welt anstricht;
Og', wur leiw Gott fulwst in wahnt un ut bei Eck rutkift.

Forscherogen.

Ogen, dei aß'n Nadelspiz
Gahn in jede Düp un Riß,
Dei sei kenen tangen;
Ogen, dei aß'n Mezerling
Deip in alle Salen dringn,
Dat s' up'n Grund gelangen;

¹⁾ vergeuden.

Ogen, bei üm Lust un Leid
 Sif nich slan un Hass un Reid,
 Blot in Wohrheits Namen;
 Ogen, fast as Stein un Stahl,
 Un doch warm as'n Sünnenstrahl:
 Kann il mit juch kamen? —

Dat Sonett.

Min Vregen mag hüt girt Sonetts ansüren,
 Sei gahn as Springbrunnens in min Seel ehr Leben.
 Beid' irste Vers', von ein Ort Rim umgeben
 Un inspunnt, dat sünd glatte isern Rühren,
 Dei u' n Boddn von'e Ewigkeit rupführen
 Dei Quellen, bei ut Fleisch un Geist dor wöben
 För alls, wat steiht un rümlöppt ünnern Hében,
 Sit olle Tit jo Büzen al un Büren.

Dei letzten Vers' sünd Schalen, wur s' rinsleiten.
 Wenn Sommersünн rithängt ehr gollen Banner,
 Denn spring s' un sprütten s' rümmer dor un scheiten
 In selig, wehlig Wirrnis dörcheinanner.
 Doch wenn bei wrampig Winter hett dat Heiten,
 Gütt s' in sturr Form hei oft, in Iß un Glanner.

Höger rup!

Dei Planten, dei stahn fast up einen Bläcken
 Un möten nehmen, wat ehr baden ward,
 Wat ehr gift Mudder Irb' ehr willig Hart,
 Wat Sünn un Lust up Blatt un Bork ruppacken.

Dei Diere rönn'n al rüm un kent insacken
 In dat Revier, in dat sei sünd inparrt,
 Wat Tit un Gegend in den Weg ehr karrt,
 Lett bei Instinkt tröggoppen nich ehren Raden.

Dei Minsch söcht, wat bei Welt tausamenhöllt,
 Un deit probieren, wat em bekümmert, geföllt,
 Em starkt un stift, för Lief un Seel is recht.

Bugt so still mit, vull Lust un Börbidacht,
 Wat Rigs will rutspringn ut bei Täufkunstsnacht.
 Ward so Mitmäker an ein nig' Geslecht.

Minschenstaat.

Dei Minsch is as bei Welt ein Anarchie.
 Milljonen Zelln sit in em drängn un stöten,
 Sit wrangn un wrubbeln, anfrünn'n un bigröten,
 Bet bei, bei ein Ort hemm'n un Melodie,

Sit bugen as Organ ein eigen Pi,¹⁾
 Dörch ständig Krieg' sit ümmer mihr verlöten.
 Doch fühlten s' ball, dat sei all deinen möten,
 Blot Stücke sünd in'n grot Maschinerie;

Dat, wenn ein kolt ward un hei kriggt den Snuppen,
 Uf Nahwern ball bei Näs' woll joelt un brennt.
 Dor kümmert denn bei Gemeinsinn up den Bott.

Sei wählen Afgeordnete, Blautsdruppen,
 Dei führen nah'r Bregensturm, dat Parlament,
 Un führen sit einen Präsidenten: Gott!

¹⁾ Geisbchen.

Pessimist.

Segst du den Kirl, dei sit dor hadd uphung
An'n Eiffnast buten in den gräunen Holt?
Dei Sünn, dei lach; doch sinen Maut un Stolt,
Dei hadd dei grisegrage Reip daldwungen:

Dei Kopp sack up dei Post, ut'n Mund bei Tungen,
Gesicht un Ogen blöd' un stumm un kolt,
Irdsarben as olt worden finnig Smolt,
Ahn Marks un Hollung as ein utschüdd't Pungen.¹⁾

Un geiht' di anners, Fründ? — lettst hängn den Kopp,
Din Mien gapt einerlei as'n wassen Popp,
Din Og' is gris un läuhl as'n taufrorn Dil.

Din Blaut liggt dic in't Hirn, vull Knaft un Knupp,
Din Seel un Geist, dei hüng sit doran up:
Nu löppst du man noch rüm as'n lewig Dil.

Swermaut.

Wenn' di nich tau dull von dei Minschen af,
Holl'n Lif sin Lad' nich stedig rannerslan,
Dat din Gedanken blot nah binn'n ringahn,
Nicks weiten willn von Dagsgebriw un -draff.

Weltding' sünd Schrubbers mal, schürn von uns raf,
Wat afnützt is — un ward' nich öfters dan,
Blift bei Maschin von eigen Smuz bistahn,
Un ball fittst einsam dor as in ein Graff.

¹⁾ Sad.

Finnst lezt nich mihr in't bunte Leben drög,
Gliggüllig gapt din Mien, dat Og' steiht drög,
Un up din Lippen deit kein Lach mihr wahn.

Din Lif ward langsam heil verstockt, versteint,
Un blot din Seel noch lif' nah binn'n rin weint
Un möt dor sticken an ehr eigen Tranen.

Handslag.

Un reet di dei Dod dat Best von't Lif,
Min Og' blift jüüst¹⁾), min Tungn blift stif;
Un drögen sei still din Leifstet furt,
Finn ümmer noch nich Tran un Wurt.

Dat Schicksal hett mi dëgt inbött,
Dat hett mi stult un slan un stött,
Dat il wör hart, dat il wör drög',
Dat all min Gauds nah binn'n rinlösög'.

Un sünd sei meint uck hartensgot,
Wat selen Würd' — sünd Nadels blot;
Dei prickeln un präkeln man dei Wunn'n,
Dat sei nich heilen kent von unn'n.

Doch hier, kumm, hest du mine Hand.
Spörst du dor woll den stillen Brand?
Dat Für, dat dörch dei Welten flütt,
Dat Gott in alle Seelen gütt,

Dat alle Wesen tausamen hinnt,
Dat soll di wissen, wur il gesinnt;
Sall telegraphiern von Blaut tau Blaut:
Ik stah di bi mit Gaut un Maut.

¹⁾ steht trocken.

Hulhans.

Wat stehnst un flagst, wat mässt du dor för Larm,
 As 's Abends up dat Mur dei Snartendart,¹⁾
 Dat di dat slicht geiht, dat as ein Schandarm
 Dat Leben mit di rümmertarrt un -marrt,
 Di hum dor dröge Brot gift. — Gott erbarm!
 Mak, dat du bi bei Poggen wardst inparrt!
 Ein Mensch büst nich, denn dei is nie nich arm,
 Dei dreggt dei ganze Welt jo in sin Hart.

Leckerbrot.

Dat kennt ein, dat is Leckerbrot,
 Un Leckerbrot smedt säut.
 Un malt dat ucf dei Tähnen erg,²⁾
 Is doch als noch up Fäut.

Du smittst di in son fine Kled',
 Führst nah Kunzert un Ball,
 Spelst Klavizimbel, Tennis un Golf —
 Wen kennt den Kram woll all?

Un flirtst dor rüm un lett di smud,
 Besei't mit Parl un Gesmeid',
 Un büst för all dei Mannslüd' dor
 Ein fette Dgenweid'. — —

Din Fleisch so fläumig, din Mund so rot — —
 Man achter, kit, olmig dei Tähn — —
 Ein kennt dat, kümmt von Leckerbrot — —
 Büst ucf wat, Dirn, ik wähn. — —

¹⁾ Wachtellönig. ²⁾ stumpf.

Lüchtfuer.

Dörch Nacht un Nebel smitt sin hellet Licht
 Dei Lüchttorm ewert wide, grise Meer
 Un lockt bei Wannervægel tau sit her,
 Dat s' up em tau rasch nehmen Dog' un Nicht.

Un kriegen ißt tau späd' em nahst up Sicht,
 Wenn an dei blanke, bunte, gläsern Beer
 Ehr Vöst un Flünken bratschen dump un swer
 Un sei sit Knick un Knaaken flan taunicht.

So Lüchten uck din Ogen, Dirn, un brennen,
 Dor il seil dörch bei düstern Dag' un Siden;
 Un all min Wünsch, bei sleigen up di tau.

Un iß ein falschet Licht, glummt' uck so glau.
 Blot Fett un Fleisch bluct achter Sanft un Siden
 Un lett min Seel sit ruhig 'n Ropp intrennen.

Stille Leiw.

Du wunnerst di, dat il so swigsam bün,
 Dat il nich swögen, poppedeilen mag,
 Wildess bi Brüjams süß den ganzen Dag
 Dei Mund in Füer doch un Flammen stünn.

As weer 't ein, bei nich ornlich leiwen kün,
 Mit Afficht holl min Hart il nich in Schach.
 Dat prahlt nah buten nich, is 'n anner Slag,
 Dat al von lütt an in sit rinner fünn.

Züst as bei Hei, bei mi hett burn un tagen,
 Dei's uck so ißt un still, einfach, grisgragen,
 Un meint dat mirrer iherlich nich un gaut.

Dei Feller rings, bei bröchten vèle Garben,
 Dei Wischen bläuheten in hundbrällig Farben.
 Sei hett blot eins un gift'k: ehr Hartensblaut.

Mann un Wif.

An di is alls so wabblich, quabblich, Wif!
 Alls, wat min Sinn'n blot von di hürn un sehn,
 Din Kopp un Backen, Böst un Bul' un Bein,
 Uck din Gedanken, din Gedau un -driw.

Un waggen Lebenschülg, wild un stif,
 Denn lopen s' ewer di mal licht un fein,
 Daun din runn'n Formen küss'en woll un ei'n
 Un weigen hen un her din mollig Lif.

An mi, dor's ectig alls, verschrat un breit,
 Dei Bost um Brügen, un uck dat, wat samen
 Un ripen heit dor, rächt stil, steilt un steiht

As'n Felsblod, un bei Lebenschwelln, bei kamen,
 Dei brölen stil, bipackt mit Lust un Leid. — — —
 Du drifft — il stah! — Dor drapt wi fliekt tausamen.

Rot werden.

Du büst ein Schelm un Racker doch, Natur.
 Dau il ein lütte Dirn mal baž! woorschugen,
 Wat schlütt s' tausam, as wenn sei stil wör grugen;
 In Scham un Füer steiht ehr ganz Statur.

Un bringt bei Sinnlichkeit doch grad in Flur,
Wenn sik bei rode Wand dor ward upbugen,
Füst as den Bull sön Farn smitt ut bei Fugen,
Em rasen lett in Wildheit, Schudder, Schur.

O Wedderspill, Natur! Un doch so Nor!
Ahn Falsch as Duben, büst du slau as Slangn,
Dat Fleisch, dat weer al Mod' dörch all dei Sohr.

Un dat nich nahlett bornah dat Verlangn,
Empfehlst as'n Kopmann düchtig dine Wor,
As haddst förn Pleitegeier du mal bangn.

In'n Vörbigahn.

Dat Grotstadtleben quücht bei Straten rup,
Schelt mi von des', von'n anner Sit di ranner.
Uns' Ogen drapen sik un fügen ein an't anner
Sik fast, sekundenlang, in'n Glup, in'n Wupp.

Un as in'n Gorn upsleit woll Knupp an Knupp,
Wenn von bei Sünn is wegsmölt Snel un Glanner,¹⁾
Un't Vörjahr rutersteckt sin gräunet Banner,
So breckt in uns ein stille Leim nu up.

Doch dat oll Leben, dat hartherzig Nid,²⁾
Dat sleit uns heid' al wedder in't Genick:
„Man wider! Geld verdeinen! Möst jo leben!“

Un prasselt dal as'n Hagelschur von'n Hében;
Un still föllt dor bei Leim uns vör bei Fäut,
As ein vör Sit verwelkte Maienbläut.

¹⁾ Eisgräfen. ²⁾ Dürres Frauenzimmer.

Dor böm ein Wand sik up . . .

Wi seeten bi einanner, Wif un Mann,
Un snackten von uns' Schaffen — du dat meist
Von Ball, Kunzert, wat du mitmaken deist,
Un wat din Dag' füß füllt bet baben ran.

Büst smuck un nüdlich un steiht nett di an,
Bur bei läuhl Welt du warm tau böten weicht,
Dat du mit Mon- un Molligkeit gor sleist
Mi Blaut un Brægen binah in den Vann.

Un holl in Tægel ik uck Hart un Hand,
Seel wannert doch tau Seel, will s' leis ümsaten.
Doch wat is dat! Dor bömt ein glæsern Band

Sik vör di up, fast as ut Iesenplaten,
Un bug doch man dagdäglich Kram un Tand,
Un heit kein Dör, dei ehr deit dörcherlaten.

Wenn du snacken wardst.

Min Seel liggt as'n blanke Speigel dor,
Un wenn in'n lustig Fohrt du stricke voræwer,
Un denn din lachen Ogen fleigen ræwer,
Denn gift dei Fläch di wedder, gaut un Nor.

Schön büst! — Man weim din Seel ward apenbor,
Wenn du rankümmt un as ut'n vullen Tæwer
Din Hart von dusend flinke Würd' flütt ræwer,
Besleit min Seel dorvon so ganz un gor.

Denn du büst jo ein Welt- un Warldagskind,
Un fühlst di inheimsch dor up Mark un Straten,
Deist in Gedrähn un -klaen rümmaren un -tarn. —

Dor möt ein Speigel jo gliß trüw von wardn,
 Wenn em anhaucht son stidig, dumpig Braten.¹⁾ — —
 Un von min Seel denn lis' din Bild verswinnt.

Verlaten.

Ji hadd den ganzen Dag al up di töwt
 Un uck bei lange Nacht noch an di glöwt.
 Dei helle Morgensün hett' mi andan:
 Dunn seg' il nalt un blot min Elend stahn.

Kräpel.

Dei upbost un kräplich Widenbom
 Wrangt dal ewert Koppelreß,
 Wat mit sin Bläder hei nich mal
 Künn küffen bei läuhle Bäl.

Künn küffen bei lustigen Bürgen mal,
 Dei dor driben in wehlig Hast.
 Man dei jucht un springt un lacht blot ut
 Den ollen, scheiwen Knast.

Blaumensprak.

Sei drög mal witte Rosen, seg' half as'n Kind noch ut,
 Von Og' un all ehr Ecken flöt stille Unschuld rut.

Mahst drög sei girm rob' Rosen, ehr Og' bluck up, sad dal,
 Dei Leiw nehm bi ehr Hüsing, mit all ehr Lust un Dual.

¹⁾ Braten, Äten.

Nu dreggt sei meist gel Rosen, ehr Dg' is as'n Steinblaß.¹⁾
Lett ehr binah noch bëter: in't Hart brennt nu dei Hass.

Danke!

Will girm, Dirn, mit di rümmerdalln un -dölln,
Koppheesterscheiten dörch den Sommerdag,
Heff Kraasch un Kraft, uck noch bei heile Nach
Mit di tau swirn bi Drunk un Danz un Solln.

Doch denn is't all, gift wider nicks tau wolln.
Du Großstadtkind, 'n nervös' un willet Slag,
Un'n nedderdütschen Jung, ironhaft un sach:
Dor wörn bei eigen Kinner uns jo grossn.

Du plegst den Lifs, bi mi's bei Seel up'n Bott,
Wörn so geitn Säut un Sur in einen Bott;
Köm nie taur Rauh, wör'n ewig Gär un Gier.

Un kickst du mi uck so verwunnert an
Un höllst in'n stillen mi vör'n Dummerjan,
Dor du als büttst ümsünft — ne, danke führ!

Koll Schin.

As il in din Hus lem, Wif,
Un vör din Dör stünn,
Wat wören min Ogen dor grot,
Grot un rund von all bei Pracht,
Dei dor vör mi updükerte un upglummte:

¹⁾ Kienfadel.

—
Ewer bei breiden, witten Marmorstuften
Ringelten sik bunte Teppichs tauhöchten,
Un schinten Fellen tau sin, utlänisch Riesenstaaten astrech't.
Von dat brunbeitzt Geländer
Capten mi allerhand wunnerliche Frazen an:
Born- un Tigerköpp, un nüdliche Dirnsgesichter dormant.
An den utgipsten Bæhn bammelten satwig Ampeln,
Un dei Sünnenstrahlen spelten in ehr mattroden Schiben.
Un an dei tafelten Flægeldörn,
Dor glänzte un glinsterte bei Messingdrüder,
Un leet em as luter Gold,
Un weer so blank, dat sik dor ein in speigeln künne.
Un ic störte up tau un greep nah em,
Süll hei mi doch den Weg apen malen
Nah di — nah di. — —
Un ein Schudder soll mi in dei Fingerspizen rin
As ein sindlich Heer in ein stille Gegend,
As dei Novemberwind in dat apen, afaust Land;
Un leep mi dörch den ganzen Lif,
Bet rin in dat hinnelst Hart. — —
So läuhl un kolt weer dei Drüder. — — — — —
—
Un as ic in din Stuw lem, Wif,
Un vör dinen leiwen Lif stünn,
Dor reeten all min Sinn'n bei Dörn apen,
Sparrangelwit!
Un wullen di in dinen vullen Staat,
In din ganze Schönheit in sik rimmersugen:
Din blagen Ogen, dei as poort Seen ut'n Bäulenholz rut-
schinten,
Din runn'n Backen, mit zwei allerleinwoste Külings spidt,
Din langen blonn Hoor, dei ewer dinen stolten Naden
runnerwallten
As Weitenhalms in'n Wind,
Din vullen Böst, dei unner din hund silden Kleed

As poor Riesenappels legen,
Bon bei mal ein ni Geslecht tehrn sull.
Un bleben up din witten, smallen Hänn'n bihacken,
Dei segen heil nett un appitlich ut,
Dei Fingernægel so fein bisneden un birkraft
Un mit finen Puder bistreut,
Un Ringn glizerten un glemerten dor
Un bligten mi tau, as wintken sei mi,
As sull bei lütt Hand mal min warden.
Un ic störte up tau un greep dornah,
Sei fasstauhollen
För ümmer — ümmer. — — —
Un ein lisir Schudder sprung mi in dei Fingerspizen up,
As haddeñ s' unverseihns bi't Baden ein qualstrig Quall tau
fat't kregen.
Un leep mi dörch den ganzen Liw
Bet rin in dat binnelst Hart. — — —
So käuhl un kolt weer din Hand, dei Körperklinl,
Käuhl un kolt as dei Drücker an din Dör. — — — — —
Un as ic in din Hart lem, Wif,
Un vör din Seel stünn,
Dor sprungn all min Gefühle up di tau,
Wat sei dor Bräudings un Sweatings von sif fünn'n,
Dei sei „Gun Dag“ seggen un'n Kuss geben kunn'n.
O, dor legen jo massenhast von alle Sorten un Orten wed,
All schön ordent un henpact
As Bäuker inne Burd, as Wäsch in't Schap.
Un du halbst sei dor ruter
As dat Gesangbaul, wenn du nahr Karl gahn wißt,
As dat Hemd, wenn du dat Sünndagsmorgens wesseln deist,
Un klebst sei all gaut in
Un weiht dei Würd' tau setten as dei Brachersch dei Fliden.
Un ic föt tau, wat dat rode Blaut dorachter lew,
Wat Leiw un Gemäut tau allenß dor weer,

Wat Gott in disse Welt rinsei't hett,
 Dat wi dat ihn un achten un uns an freuen selen,
 Dat uch uns' zwei Seelen sik mischen kunnen
 För Lebenstid — för ewig. — — —
 Un greep in bei Lust,
 Denn blot din Verstand weih un flög mi an
 Un leep as ein Schudder mi dörch den ganzen Lw
 Bet rin in dat binnelst Hart. — — —
 So käuhl un kolt weer din Seel,
 Käuhl un kolt as hin lütt Hand, dei Körperklinl,
 Käuhl un kolt as bei Drücker an din Dör.

Weicht noch?

Wat snacken dor bei Bläder,
 Dei Bläder an bei Böm? —
 Sei hemm'n 't noch nich vergreten,
 Weicht noch, wur 'w hier uns fünnen,
 Un lang tausamen stünnen,
 Voll Kraft bei jungen Glieder,
 Dei Kehl voll lustig Lieder,
 Dat Voskauk apenteten,
 Dat Hart voll Sommerweder,
 Voll selig Söhnen, säute Dröin.

Wat singen dor bei Meisen,
 Dei Meisen in den Grund? —
 Sei hemm'n 't noch nich vergeten,
 Weicht woll, wur nahst bi't Wannern
 Sik lis' lehn ein an'n annern,
 Ein Macht still bei Gesichter
 Ümmer neger drew un dichter,
 Bet all bei Scham terfleten,

Bet dor up einsam Sneisen
Sil Münning lēd' up Mund.

Bat plöttern dor dei Wellen,
Dei Wellen in den Born? —
Sei hemm'n t noch nich vergeten,
Weiſt woll, wur't as ein Fēwer
Dörch Hart un Hand uns bēwer,
Wur as ein Knupp sprüng apen
Dei Lust, dei solang slapen,
Daltwungn uns hett, dalsmeten
In't Gras an läuhle Quellen — — —

— — — — —
Wur du büſt ganz min eigen wordn.

Drist.

Sast vel nah bei Karken gahn
Un an'n Himmel di freuen,
Sast gar oft tau bichten stahn
Un din Lüß lasteien.

Dörch din Backen brand't dat Blaut,
As wullt ruterspringen,
Kribbelt un wibbelt in Hand un Faut.
All din Sinn'n, dei singen.

Un dei hilligen, hogen Herrn,
Dei upt Tapet dor kamen,
Sünd verdrögt as Backelbeern
Un drägt snaksche Namen.

Petrus, Paulus — wat hemm s' snacdt,
Wulln dei Welt erlösen.

Un uns' Herrgott, süh, dei hadt
hüt noch Gauden un Bösen.

Lachst lis' rin int Bibelbauf,
In den Mackensgen.
Dorut ward din Hart nich klauf,
Geiht up anner Wegen.

Ogen gipern glier un glau,
Dei Gedanken dösen —
Fleigt up Nahwers Fochen tau — — —
— — — — — — — — — — — — —
Künn di sacht erlösen.

Basta!

Ji dau min Dingn — un dormit basta!
Ji ded' sei uck bi di, min Dirn.
Du künnst bi, heff ik bi di legen,
Kein Nacht billagen, min leiw Dirn.

Ji ded' min Dingn — weerst noch so wehlig,
Un hett mi dat nich glückt, min Dirn,
Un büsst du doch nu wider läkert,
Dein helpt dat mal nich, min leiw Dirn.

Ji dau min Dingn — un't Leben smitt mi
All Dag wat Rigs in'n Arm, min Dirn.
Un süss 'k mi argern, wenn s' mi't furtritt,
Hadd 'k vel tau daun woll, min leiw Dirn.

Ji ded' min Dingn — slöppst nu bi'n annern,
Wünsch em vel Glück tau di, min Dirn.
Mag sovel Freu hei an di finnen,
Als ik an di mal, min leiw Dirn.

Up dei Wei jagen.

Gegn Backabn, je, dor kann ein slicht anhausten,
Un dei Natur, dei hett nu mal dei Macht.
Dor gew bi lütten sik min Lengen sach
Un will von Fleisch nich ümmer 'n Seel inausten.

Freu mi, Wif, an din Lis, dat ruterbausten¹⁾
Dor Drunk un Happ tau Molligkeit un Pracht,
Un an din Huut, dei rötlch mi anlacht,
As wenn dei Lebensoräft dor Blaut dörchpausten.

Sünn sach. — Dei Bur, dei lett sin Vird' noch gau
Rah'r Brinkwisch lopen, dat s' noch'n heten gnappen.
Dei Stirnings kamen rup. — Seel, fleig ehr tau!

Du œwerst Lis, jag dine Sinnen, dei Rappen,
Nut up dei Wei vör di, so fett un glau,
Dat s' sik dor tügen²⁾ kœnt 'n gauden Happen.

Dat Lied is ut . . .

Dat Lied is ut! — — Dat lebt Wurt ded' verßlingen,
Verßlingen von't Klavier dei legte Ton.
Un in min Hart wör lis' ein Sait bi springen — —
Bi ein oll Lied? — Wurans bröch dat son Lohn?

Woll bi ein Lied, ein Lied von ein poor Reigen,
Denn bei Genuss, dei Gier hett ruter gellt.
Ein jedet Wurt, dat ded' bei Wollust weigen,
Schreg' nah Uslében, Wildheit, nah bei Welt.

Za, bi ein Lied, denn din Og' ded' bi bligen,
Un dine Seel swüng ganz un gor bi mit,

¹⁾ herausarbeiten, ausweiten. ²⁾ sich zulegen.

Un min, bei dröm von Maiwind, Sünnshingligen,
Von Dag', bei hengahn sülle in'n sachten Schritt.

Dunn lem't von sülfft, dat lis' bei Sait deb' springen,
Dei twischen uns zwei heid' hadd spunn'n dei Tit.
Ehr letzte Süfzer deb' langsam verklingen — — —
Un is kann jo nu gahn — — ut is dat Lied!

Mass' un Ross'.

I.

Wur't Fleisch allein hett, so as hüt, den Dullen
Un nicks Ricks anners ran lett an bei Kasz,
Dor strömt dat Leben twors ut dusend Brullen
Un hekt, hekt, hekt' un brus' in Lüss un Hass.
Un glatt un schir is't Tuchtels, rund as Nullen,
Sitt gor tau girn bi vulle Schal un Tass.
Doch deit' nah binnen rin — bei Seel — als schullen,
Dei's holl un holl — dat Fleisch allein schafft — — Mass'.

II.

Man wur dei Geist mit is an Warl un Wullen,
As'n irnhaft Stüermann steiht an bei Bass,
Dor stöwt von binn'n dat, dat' man so deit mullen,
Un kned't den Lis dörch, linglang un verdwäss.
Dat slank un sehnig hei, nich mihr upswullen,
Up Wurt un Wink härt, as dat grad' taupass,
Dat tru un tag' titlebens hei deit hullen
Sin Eigenort. — Dei Geist allein schafft — — Ross'.

Weg tau'r Kunst.

Den Weg tau'r Kunst wißt weiten, min leiw Sæhn?
 Dat is son eigen Ding dormit — haddst fragt:
 Wur geih'l nah't Handwark, wißt ik giern di trecht,
 Dei Welt hett vèle Weg' jo bornah bugt,
 Fein asdämmt un gaut holln un licht tau führn.
 Un büßt man beten slau un hest den Willen,
 Denn füllst mit Gold un Ihr di sacht bei Taschen
 Un kannst up Gummi mal mit Bieren lang
 Un einen vörn up'n Buck dei Strat runsusen.
 Man jüst den Weg tau'r Kunst, jeja, min Sæhn —
 Wenn ein den suint, denn is dat würklich 'n Kunst —
 'N gift nämlich nich, möt jeder för sik maken,
 Up eigen Woll un Weih anleggn un gahn,
 Hett hei bi allmann uck deisülig Richt,
 Slankweg un middwarts grad' dörch't Minschenhart.
 Un möst mit eigen Hand un Blaut em bugen,
 Dei Böm runhaugen dor, dat Gras afmeigen
 Un heil vel schöne Bläumings uck dortwischen.
 Un möst rajolen dor un schörn un schüppen,
 Utgraben hier ein Stück un dor tausmiten,
 Schiermaken un asdämm'n un düchtig walzen.
 Un all bei Weltenwagens, vull bipackt
 Mit Lüst un Last, mit Leben un mit Liken,
 Dei rummeln lang, dat Rung un Rad' di bewern.
 Un jeder Schapskopp, dei dor künmt vörerwer
 Mit Hohn un Heweln, Ladtschauh un Smersteweln,
 Dei meint, hei hadd dat Recht un kunn dor gahn,
 Un pedd'i un tred'i nu up dei Seel di rüm,
 Dat s' unwirtsch gnurrscht un gnarrt, li' jagt un zittert,
 Un't rode Hartblaut ut dei Leusen sprüt.

Dichteramt.

Grisegragengrau

Liggjt üm uns bei Teppich von dat Leben,
Löppt as son Riesenlöper dörch dat Tidentimmer,
Un wében ded' un deit em Gottes Hand
Up den Weltenwewstauhl ut Dag un Nacht.

Grisegragengrau

Leggt sik Faden bi Faden,
Münster bi Münster, Bahm bi Bahm,
As wenn knäkern un mäud' Finger
Em in harte Arbeit un suren Sweit
Aneinannerflügen un -fädeln
Un kum dat leive Brot dorbi hemm'n.

Grisegragengrau — — —

Un wat hast du nu daun, Dichter,
Mit din Seel un Sinnen, Singen un Seggen? —
Farben hast du em, farben mit den säuten Saft,
Den di Gott so rüflich un riw mitgeben hett
Un waug un wagig dörch din Adern brusen lett,
Farben mit din rod', rosenrod' Hartblaut.
Lat dat lopen un sprizzen, fleiten un flizzen,
Susen in vull Ström, brusen in breid' Bälen
Dewer dat nüchtern, schaffig Gewew un Gewand
Grisegragengrau,
Dat dat drinken mag mit helligen Munn,
Sik vullfüggt bet in dei büdelsten Fizzen un Franzen,
Dat dat Farw kriggt un rode Backen,
Dat dat blänkert un blint, lücht un leiet,
Glixert un glummt
As dat Morgenrot up bei Auwers,
As bei Fürblaumen in den gelen Weiten,
As Friheit un Freu up selig Minschenmienien.

Ausführers.

Dichters un Denkers, bei sünd von ein Volk dei geburnnen
Führers,
Wenn sei in Gott un dei Ewigkeit deip sif verankern.
Doch wenn s' in Würd' un in Warken mit Tit hier un
Leben blot schwemmen,
Kannst mi tauglöben: — denn führen s' ehr Natschonen
blot an!

Middagsdīsch.

Du Schrecken von jede gesunn'n Mag,
Du Middagsdīsch mit zivilen Prisen:
Mal anners dat Fleisch, mal anners bei Soß,
Smeckst stets, as deit ein Klister spisen.

Du Schrecken von jeden gesunn'n Geist,
Mücht schellen un schimpfen: Alle Weder!
Denk ic an dinen Middagsdīsch,
Dei velen, faden Familienbläder.

Annersüm.

Wat schimpt un stehnt ji dor oft ungeduldig,
Dat juch jug' Volk nich naug hitahlt un iert.
Verstah juch nich, worüm ji west so grullig,
Dei Sal, dei stimmt irst, wenn ein sei ümkirht:
Ji sünd titlebens Dankbarkeit em schullig,
Wenn juch dat Not un Glend kennen liert:
Up'n Acker, alltau fett un tau dull mullig,
Gewinnt dat Stroh, verlüft dat Kurn an Wirt.

Decorierter Dichter.

Dat di bei Hahn! — Dor du wörst verschandudeln
 Din edel Amt, dat schönst upt Irdrebeit.
 Kein Kirl büst, blot ein von bei velen Rüdeln,
 Dei in bei labbrig Volkssupp swemmen deit,
 Mit Snutensnacken, Bücken un Loffhubeln
 Bi Fürst un Fründ sik antausmern versteiht.
 Dat Kled tipptopp — doch wörst inseln un -sudeln
 In di den Herrgott: bei Persönlichkeit.

Schönsänger.

Deist dinen Dichtervoß in Schönheit riden,
 Wist jeden Schapskopp tau 'nen Helden stempeln,
 Din Ogen lichtweg ewre Dingn blot gliden,
 Din Seel, bei swögt bi Schünen al von Tempeln.
 Büst as bei Hur, bei dor in Schummertiden
 Di an bei Stratenecken deit antempeln;
 Meint uch, dat s' dörch ein Kled von Sanft un Siden
 In'n Handümbreih'n sik kann taur Dam ümkempeln.

Oll Sawwerjochen.

Du spelst sovle Fiedels, weißt männig Melodei,
 Man deist sei all blot stimmen nah ein Klauß: „Hei“ un
 „Sei.“

Du kennst kein anner Gedanken: Ein lütt finuck Dirnsgesicht,
 Dat di tau Möt deit lopen, ward di ein Linsengericht.

För dat deist du verköpen all, wat dor hoch un gaut,
 Dörch Tit un Welt deit brusen, wat Muskels makt un Maut.

Wat büttst du uns för Mannslüd'; wur snatern s' un wur
swirn s',
Un all ehr Læben dreih't sik blot üm bei lütten Dirns.

Um bei ehr Bussens un Baden un wat sei süß noch hemm'n,
Kein schöner, höger Söhnen deit ehr dat Hart mal stremm'n.
Un dorbi büst al grissköppt, indrögt sünd Vost un Lenn'n,
Löppst rüm al as up Stöcker, di bibbern Bein un Hänn'n.
Wardst woll begrisen un -gragen uck in'n leiven Unner-
rod — —
Kann'n Rater nich mihr musen, sitt hei noch girt vört Tod.

Swðgen.¹⁾

Ja, Mäning, din Gedichte, dat sünd Lægen,
As all dat brallig Læben üm uns rümmer,
Dat surrt voræwer as son blanke Brümmer
Un deit in Kurn un Karn rin doch nicks dægen.

Sei brußen in Genuss un Kram as wille Sægen,
Hemm'n æwer jede Not ehr weik Gewimmer
Un spretten sik in Bumbast un Geslimmer
Un sünd man holl un holl, ahn Marks un Nægen.

Du hebst un hegst nich jene stillen Quellen,
Dei letzten Enns allein dat Læben leiten
Ludlos as dor bei Draht elektrisch Wellen,

Un extra stark in Dichters Hart hochscheiten,
In Kraft un Saft sik dehnن, æwerswellen,
Un in dei Welt as Sing un Sang rinfleiten.

¹⁾ überchwenglich reden.

Swalterjochens.¹⁾

I.

Dat dütsche Volk, dat süll di ihn un prisn!
I'l wüß nich mal, min Jung, wurans, wurso.
Hest recht, singst unvermäudlich lud' un lisen
Bon sin oll Daten, einerwegt un wo,
Dei't stark mal möken dunn as Stahl un Izen.
Man uns helpst du dormit nich up bei Schoh,
Dat Mul deit'nich, süß slög' dei Pogg den Riesen,
Bring man wat Niis — denn strömt dei Ihr di to.

II.

Du deist din Landslüd' för undankbor schellen,
Günn'n dilein Spirken Ihr, nich mal bor Münt,
Un deist dormit as Dichter di afmellen,
Treckst du den Mund so höhnschen in dei Prünt.²⁾
Ein Dichter deit doch tau bei Königs tellen,
Is Badder von sin Volk, ein Führer em un Fründ.
Dei weit ucl, dat sit öllersher deit gellen,
Dat Skinner von Natur nie dankbor sünd.

III.

Du stöhnst un flagst dor as son lüttet Kind,
Du kümfst nich wohnen dinen eigen Böttel,
Haddst kum tau biten un soll weih bei Wind,
Dei Schulln, dei eten mit di ut bei Schöttel.
Dor weer dat Pflicht, din Volk hülp di geswind.
Hest nich zwei Hänn'n! — Wör leiverst Eikenwöttel
Utraden, leiverst häuden Schap un Rind,
As dat as'n Hund ik winsel, prach un pröttel.

¹⁾ Leute, die klagen und stöhnen. ²⁾ in kleine Falten legen.

Kluchenn.

Dei echte Leiw is as ein Füerlog',
 Dei Weltengötter in dei Harten laken
 Mit Holt, wat sei in'n Hébenwold hemni'n braken,
 Sei stiggt dörch'n ganzen Minschen selig hoch.

Dorvon kümmt uč, dat sei noch nie nich frog,
 Wén sei bigaben will, wén ewerstraken.
 Fri flütt un föllt sei ewer alle Saken,
 Wil ewermächtig ehr Gewäuhl un -wog

Is as bi'n lütte Henn, dei grad' deit Kluden:
 Weit uč nich hen mit all ehr Dain un Drängn,
 Mücht uč ehr Flünken ewer alles ducken.

Un kicht nich nah, wat s' kriggt för Eier unner,
 Wat s' sülben, wat s' ein anner Hauhn ded' leggn.
 Sei's blind, ehr höllt gesangn ein hillig Wunner.

Wannern.

Ein Dag deit nah den annern
 Böræwerwannern:
 Dat Morgenrot wiſt em den Stig,
 Sin Speigels fünd Daldruppen.
 Hei sei't sin Kurn up Halm un Twig,
 Dor springn Gedanten un Knuppen,
 Dor schörwartl Arm un Bost un Faut,
 Dor gläuden Ogen, Back un Blaut,
 Un Lif un Seel söcht Fauder.
 Dor susen Maschinen in Hiz un Haž,

Bet hei is mäud'. — Sin Dg' föllt tau,
 hei sackt rin in dei ewig Rauh,
 Malt Blaz
 Sinen Brauder.

Ein Minsch deit nah den annern
 Börnewerwannern:
 Stillselig dreggt em Mudders Post
 Un gift em Leiw un Leben
 Un Kraft — mücht nahst den Weltenpost
 Woll ut den Boddn ruteben.
 hei schört un schufft, hei denkt un schrift,
 hei snitt dor Hackels, mischt dor Gift,
 Swingt Säbel un swingt Rauder.
 hei stafft dörch Sünnshin un dörch Gaß,
 Bel't Oller em nimmt Lust un Lust
 Un hei sik rinleggt in dei Gruft.
 Malt Blaz
 Sinen Brauder.

Ein Gott deit nah den annern
 Börnewerwannern:
 Wat is uns' för ein mächtig Baas
 In Himmel un up Irden.
 Sin Loff, dat singt bei Minschenras',
 Hegt sin Gesetz, sin Lihren.
 För em dor geben s' Geld un Blaut,
 Verlaten s' Hus un Hoff un Gaut,
 Verlaten s' Vader un Rauder.
 Bet s' öwer em hemm'n — rißraz un baß,
 Wat Niget willn, einen frischen Wahns,
 Dei Dll möt rut ut'n Weltenkahn. —
 Malt Blaz
 Sinen Brauder.

Verspelten Dag.

Heff schusst un schafft un rufft un radt,
 Dat mi dei Sweit so runner ladt,
 Dat mi dei Knaken mör un lahm,
 Dor is nu endlich taun Sitten kam.
 Jawoll, bei Sünn hett schint un ript,
 Dei Fork hett faudert, bei Wagass' pipt.
 Dei Dag, bei lepel un schepel in'n Sac,
 Hett füllen hulpen Schün un Fad,
 Bröd wat in Keller un Raben rin,
 Un doch is mi so ledig tau Sinn,
 Un doch is holl un holl dat Hart.
 Hürst, wat dat lis' dor gnurrt un gnarrt:
 „Wat fall't, du lebst nich einmal trügg,
 Wur nah din Börfohrn geiht bei Brügg,
 Du segst uch kein Sekunn'n nah vörn,
 Wat mal din Rinner förn un schörn;
 Richst di kein inzig Mal in't Enn
 Un gapst in'n Hében un folgst bei Hänn'n
 Un leest bei Seel mal Aden halen
 Un wörst sei 'n Ennlang widerpahlen,
 Dat sei sit 'n Dogenblick freuen kunn
 An Lachen un Leben, Lust un Sünn;
 Leest gnappen sei rüm up't sülwig Flach — —
 Verspelten Dag — verspelten Dag!“

Blaum „Menschlichkeit.“

Dei Idealisten willt sei sachten plügen,
 Mit Leiw, Humanität sei blot bigeiten,
 An Gängelbann'n, Gesetze, stedig leiten,
 As'n Eddelstein in'n isern Geldschapp heggen.

Dei Materialisten gaht up anner Wegen:
 All wat dei Welt dor hütt, bei Brüggen's weiten,
 Slukt in juch rin, daut' t vörfötsch weg geneiten,
 Je düller ward ehr Wassdum un ehr Segen.

Seiht ji denn nich, wur dor bei leive Gott
 Sin Blaumen digen lett — dat kümmt in Stripen,
 Mal schint dei warme Sünn up Blatt un Schott,
 Mal deit sei Küll un Schuer degten Knipen,
 Mal brüllt dei Storm in't Ihr ehr sin „Hü, hott!“ — —
 In Wesselweder lett hei s' rannertipen.

Drömers un Glömers.¹⁾

Dei heff ik girn, dei nich tau leben weiten,
 Dei hungern daun ehr ganzet Leben lang,
 Up Straten gahn, wur füß kein Mensch nich wannert,
 Un Saaten seiden, dei kein Kurn hier dręgen,
 Dei irft in'n hogen Hében Ohrn ansetten,
 Un dei irft Tit un Taulunft ripen lett.
 Dei heff ik girn, dei nich tau leben weiten.

Dei heff ik girn, dei nich tau leben weiten,
 Utschetter's²⁾ sünd un blint ehr ganzet Leben lang,
 Up Straten gahn, voll oll Kultur un Schönheit,
 Un Saaten meiden, dei Vörwëters räukten,
 Un lang al dorrip sünd un mit'n Muß
 Bon'n Halm runmöten, dat s' nich ganz verdarben. —
 Dei heff ik girn, dei nich tau leben weiten.

¹⁾ Schlemmer. ²⁾ Durchbringer.

Daglöhners — Daglewers.

Krummpuckelt, duhnadt schussten up dei Heller
 Daglöhners dor mit Seißen, Forken, Schüffeln,
 Bihaken Räuben un bihüpen Tüffeln
 Un staffen achter Haken, Blaug un Scheller.

Grad' jüst so hucken in dei Bäuferweller,
 Dei Biblothelen, ähnlich Sorten un dörchsnüßeln
 Dei Brägenhölter aller Tiden, hüffeln
 Un packen't Oll denn blot up'n nigen Teller.

Doch fri un grad' stahn, breit an Post un Bregen
 Un hell dat Og', dei Dichters un dei Denkers,
 Dei Forschers un dei Finners — Minschheit Lenkers.

Un daun ehr eigen Hart taur Slachtbank drägen;
 Dor riten, haken, graben sei un pläugen,
 Dat niget Leben wassen kann un bläugen.

Ein Daunt.¹⁾

Kil, Komiker up dei Bühn malt sulé Wißen!
 Wat Sinn un Seel mal Schöns mitbröch von'n Hében,
 Dat deit hei hier verludern un vergében,
 In Frazen un gemeine Würd' rinhízen.

Un all dei Wiwer vörn, in Lack un Lizen
 Un bunten Kram, dei sil willn degt uisleben,
 Dei schrien un juchen, dat dei Bülk ehr hében,
 Dei falschen Tähnen, pudert Ogen glízen.

¹⁾ dieselbe Saché.

Lacht ewer em un lacht juch sülben ut.
Ji sünd datsülig Surrogat un Sud,
Un ward von kleinen Minischen acht un schont.

Ji daut all Abend jugen Lief verlöpen,
All Abend hei stückwif' sin Seel versöpen
För Geld un gaudet Würd' — is all ein Dont.

Deppt.

Go ströpten Wulf un Vor mal dörch bei Wäller:
Dei Ogen wild un frech, steinhart bei Tähnen,
Stahlhart un -stif bei spannten Kralln un Schnen,
Dat Blaut so fürig as bei Win in'n Keller.

Hüt liggn s' — as solten hiring up den Teller —
In'n Käfig sei, vull von Geswür un Venen.¹⁾
Blot mal an'n Dag, denn warden s' tau Hjänen,
Wenn't Fauder kümmt. Kannst't anseihn di förn Heller.

So güng't uns' Dristen ucf — sei brust un bröken
Fri rümmer in bei Welt ahn Krett un Keden,
Ahn sit tau kihrn an Keden, Veden, Seden.²⁾

Hüt kannst du sei dor achter't Gitter fölen:
Theaterkirs wißt sei för föfteihn Groschen
Uns up bei Bühn in Husrock un Galoschen.

Dat inzigst Mittel.

Dat haugt nich ut, Schell redt nich hen,
Du möst em stiwer kamen,

¹⁾ Geschwüre. ²⁾ Sitten.

Süß is dat leiwe Geld di futsch
In dreidusend Düwels Namen.

Hei's von dei Ort, dei sik nich mihr
Vör Gott un Welt deit schämen,
Bon em, dor mag sin eigen Hund
Kein Stückchen Brot mihr nehmen.

Hei is mit alle Kötters hezt,
Is brennt up beide Backen,
Verlöfft blot Brilln an anner Lüd',
Lett sülm sik nicks vörnachen.

Dorbi drist as son Slachterhund
Un frech as Schausterjungen.
Wenn't Not deit, swiggt hei as son Block
Un röd't in dusend Tungen.

Hett as bei Zipoll səben Hüd',
Negen Leben as dei Katten.
Un doch, wenn du den Kirl wohrschugst,
Smitt hei keinen slichten Schatten.

Geiht ümmer fein un nobel in Tüg,
Witt West, Frack un Zylinner.
Gesnigelt, gebügelt, glier un glatt
Bon vörn di un von hinner.

Man binn'n, dor führt dat düster ut,
As deist in'n Stewelschacht kiken.
Dor deit dei ganze wille Jagd
Bon Böss un Wülm rümfliken.

Kein Laster gift't, dat du em nich
Ut't Og' künft ruterlesen.
Sin Seel is œvre Hekel treckt
Un unnern Flægel wesen.

Hei is mit Slichtigkeit biseit,
All Sünnen bi em hidten.
Blot eins — dat finnst du nich bi em,
Hett nie Geld in'e Fischen.

Ult em föllt keinen Penning rut,
Wörn hunnert Sew em sichten.
Bon em kregst du in'n Leben nicks,
Rönnst uch nah hunnert Gerichten.

All Klag un Mahn löppt von em af
Stendig as Regenweder.
Blot ein Stell, dei is loscher nich — —
Bahn mank bei Schullerbläder.

Dor sitt hei ganz vull Kalfsleisch noch,
Hett Swortn as son jung Mäten —
Un hört di glits bei Engel singn,
Kettelst du em dor blot 'n heten.

Un wist din Rechnung hemm'n bitahlt,
Deit blot ein Mittel bliben:
Du möst sei em mit eigen Hand
Rup up den Puckel schriben.

Na ja!

Dei leive Gott löppt dörch dei Welt
Un makt dor alls as't em geföllt:
Hei sei't un wei't un eit un kleit
Un högt un högt un drögzt un sögt
Un strakt un hält un last un makt
Un burrt un kurrt un surrt un plurrt
Un smödt un knödt un rödt un bëdt

Un leggt un dreggt un fegt un schecht
 Un grawt un drawt un slawt un lawt
 Un halt un malt un strahlt un prahlt
 Dor vull dat grote Weltenbauk,
 So as man jüst uns' Herrgott klauk. — —
 För w'en? — Na ja,
 Hallelujah,
 Woll för den Herrn Perfesser.
 Kümmt mit Kroßlop un Kesser
 Un sleit un deit un dreicht un meiht
 Un tuhlt un pult un kuhlt un ult
 Un hickt un pickt un sickt un licht
 Un snitt un smitt un ritt un bitt
 Un marrt un tarrt un narrt un snarrt
 Un knurrt un murrt un purrt un schurrt
 Un kellt un pelst un dresst un schellst
 Un tuckt un fluckt un muckt un fuct
 Un haugt un paugt un maugt un draugt
 Un pinkt un windt un plinkt un dinkt
 Wurso, wurans, weswegen,
 Bet dull un vull dei Brägen,
 Wat in dei Welt rümleg' un -stünn,
 Wur't anners un wur't heter kunn.
 Un seit't dei Brill sik up dei Näs'
 Un pliert denn dörch dei dicke Gläs'
 Un geiht los as'n laden Flint
 Un skippt dei Fedder in dei Dint
 Un schrift ein grot, swinsleddern Bauk,
 So as man eben 'n Perfesser klauk.
 För w'en? — Na ja,
 Hallelujah,
 För'n leiwen Gott in'n Hében,
 Dormit, wenn dei in'n Leben
 Noch Tit finnt un tau kamen deit
 Un sik ein nige Welt upsleit,

Dat hei sil' dornah richten kann,
 Sil' nich wedder stellt so dæmlich an.
 För w'en? — Na ja,
 Hallelujah,
 Woll för den Herrn Perfesser
 Mit Mikroskop un Kesser.

Grinen Pird'.

Grinen Pird', dei dægen nich, biten gor tau licht.
 Häud' di vör ein Dirn, bei di stets lacht int Gesicht.
 Is ein Schuler, segg il' di, un liggt up dei Lur,
 Un ehr Leiw is as ehr Lun man von ringe Dur.
 Wen dor vel nah buten smitt, dor sitt wenig binn'n,
 Un dat Hart ward knapp an Blaut, treckt vel in dei Sinn'n.
 Un hett sei ehr Spill gewunn'n, denn verlüst du din.
 Denkst, du hest ein Fru, jeja, ein Stück Fleisch heil't sin.
 Nächst irnsthäftig mal mit ehr, lacht s' di lustig an,
 Wamp un Pamp, Gesäus' un »mäus' hett s' in Mund un
 Pann.
 Matsch un Quatsch un Slamp un Smer, wen ward dor nich
 lächt,
 Un dat Hart, dat jankt nah Spis', bet't dei Swinduscht kriggt.
 Un din Ollsch ward rund un moy, lacht ewert ganz Gesicht:
 Häud' di, Jung, vör grinen Pird', biten gor tau licht.

Boddenstännig.

Dei ganze Welt liggt un lurt uck in min Ogen:
 Sei segen dat Nurdlicht ewer Nurwegens Felsen,
 Dei Gletschers up dei Alpen blucken un glumm'n. — —

Dor schöten Chinesendschunken in Lopphäster,
 Dei dei Taifun bi'n Wickel hadd,
 Uln dei Schumwelln von'n Niagara,
 Dei von dei hogen Klippen runkgegelten un -litschten.
 Sei keeken Meister Pezen tau,
 Wur hei up dei Karpathen sil Brummelbeern söchte,
 Un dei fürig, swarthörig Spanierin,
 Wur sei bi'n Fandango Arm un Bein smeet.
 Dor wiwagten Haifische in,
 Dei achtern Damper nah'n gauden Happen dükerter,
 Un dei Kumplerduben,
 Dei in'n hogen Hében rinsurrtten un gurrtten. — — —

Dei ganze Welt brött un bugt ucl in minen Bregen:
 Hei sinnt mit dei Theologen un Theosophen,
 Bläugt mit dei Mystikers un Materialisten,
 Swemmt mit dei Nihilisten in Brand un Blaut, Waddik
 un Weihdag,
 Pilgert mit den Moslim in den sœbenten Himmel tau dei
 säuten Houris,
 Lett sil mit'n indischen Fakir för Lebenstit in ein Himalaya-
 höhl innurn,
 Maßt mit den smarten Yankee Moneten för sin grotpetansch,
 eitel Ülfch. —

Dei ganze Welt gärt un giert ucl in min Blaut:
 Wur biten dei Tähnen, slörn dei Lippen, mamft dei Magen!
 Her mit den Hamborger Spiccal, den westfälischen Schinken,
 Den Limburger Kef' un den Astrachaner Kaviar!
 Junge, wat geben sei för'n schönen, deipen Döft!
 Hei, un wur kettelt nahst dei Rostocker Kæm,
 Dat Münchener Bier dei Kehl,
 Un dei Tee von Suchong un dei Kaffee ut Bahia dei Nerven.
 Wat smedden sei säut, dei Figen un Datteln ut Smyrna,
 Dei Bananen un Ananas ut Jamaila!

Un kainen doch nich an gegen dei r̄eben Grofsbrotsnēden
llp ein Schal Dickelel un orig Zucker dor̄ewer.

Dei ganze Welt pust un pultert uck dörch min Lungen:

Wur dehnen sei sik nah alle Siden ut,

Brusen üm ehr dei läuhlen Eikenwäller,

Steilen sik üm ehr dei wullenhogen Barg,

Breiden sik üm ehr dei weltenwidren Ozeans!

As ein Rasiermezer snitt dei Nurdstorm,

As ein Feyerhand strakt dei Ost,

As ein Dirnskuss wäuhlt dei Süd,

As dei Muddertitt smidigt dei West.

Wur mojen un mollig spinnt einen nich Ruck un Rüfels
von ein Ros',

Dei blage Duſt von ein Havanna in bei schönsten Dröm!

Aſch! — æwerſt wur brennt un beißt uck dei Rol von Kahlen
un Torsſtücken,

Von dei Liken ut ein oll unnergahn Welt,

Wur stinkt un rückt uck Sweit un Smacht

Von uns' utschunn'n un utmergelten Bräuder un Swestern,
Dei sei as Hyänen ut ehr Graffstädten tutwähulen möten.

Ja, bei ganze Welt höllt un hegt, fögt un fädigt mi,
Smitt mi hierhen un dorhen, wiſt mi völ un nochwat.

Un will ſ' mi uck oft naug

Mit all ehr hunnerdusend Gewalten un Schönheiten

Tau dit un dat, tau anner Ort un fröimlänſch Wesen

Verleiden un verführen:

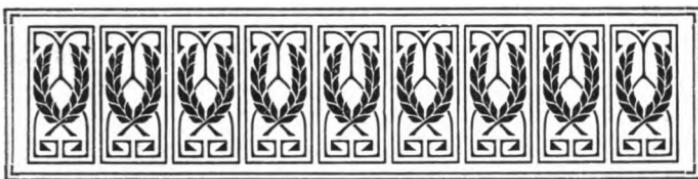
Lat ehr dat Bergnäugen, sei kriggt mi doch nich unner,
Nich ümlant' un ünkempelt.

Stah fast up min minſchlich Knaaken un Knei,

Fast up min germanisch=dütschen, min Mekelbörger Bein,

Fast up min eigen Fersen un Fäut'!

III. Achtern Außen.¹⁾

¶

Up dei Scheid'.

Wat liggt dor achter mi? — O, blot ein Land!
Dreggt Feller, Wäller, Dörper an den Bussen.
Kein Fezen hürt mi dorvon tau, kein Rant,
Un doch is't min — bün em ut'n Schot jo wussen.
Ik drünk sin Lust, sin Water, sin Natur
Un et sin Brot. Hett smēd't mi mit sin Hand,
Sin Sprak un Oct, Gebrüke un Kultur,
Ball sacht, ball dull. — Dat's doch nich blot „ein Land“?
O nee, dat weggt denn düller doch up'n Desen:
Min leive, leive Heimat deit dat wesen.

Wat liggt dor vör mi? — Wedder blot ein Land?
Ward uck woll Feller, Wäller, Dörper drēgen.
Un doch, ein dünne, läuhle Nébelwand
Liggt noch up all's: Weit nich, wat dat mi Segen,
Mi Unglück gift, wat if dor Kraft gewinn,
Wat if dor Wöttel slah un frische Plant
Un widerwass an Seel, Gemäut un Sinn,
Dat if dor mal tau seggen kann: „Min Land!“
Kenn sinen Nahdeil jo nich, sinen Böttel,
Für mi is't noch ein gänzlich leddig Schöttel. —

¹⁾ Horizont.

Wat hinn'n, wat vörn! — Min Muskels makt sik stramm.
 Ik bit dei Tähn tausam, dat s' gnurrt un gnubben.
 Ein liser Schudder tuckt mi as son Ramm
 Dörch Lis un Seel, as ded' mi widerschubben
 Ein höger Macht un meint: „Wat dor för Not!
 Büst du ein Kirl, kann di kein Düwel faten.
 Wat dræhnst von Heimat, sünd jo Pilers blot,
 Von Gott in't wide Weltall rimmerschaten.
 Wat grüwelst noch, vörwarts un lat dat Sinnen
 Ji hefft kein Heimat, ward't uck nie ein finnen.“

Ik un du . . .

Allerwègent geiht ein Seiher,
 Spörst em woll, man fühst em nich,
 Hett up munnerliche Sahlen
 Hier sin'n Gang, dor sin Gestrich.
 Slept ein'n Riesenack voll Saat,
 Sei't dat ut up Feld un Strat,
 Sei't bei wide Welt entlang — —
 Ik un du weer'n mal dormank.

Allerwègent ruscht dat Lében,
 Spörst dat woll un fühst dat woll,
 Wasst un gräunt un schütt in Halmens,
 Smitt taun Hében rup sin Voll.
 Sitt voll Sehnsucht, Leiw un Dröm,
 Flüggt mit Bagels, Stirns un Ström,
 Danzt dörch'n Dag mit Sing un Sang — —
 Ik un du sünd uck dormank.

Allerwègent geiht ein Meiher,
 Spörst em woll, man fühst em nich,
 Hett sin Seiz taun Hau stets farig,

Gift em nich blot Bliss un Strich.¹⁾
 Wur hei ansett't, meiht hei dal,
 Macht un Pracht is em egal,
 Sleit all's run nah einen Strang — —
 Ift un du sünd mal dormank.

Wünsch.

Dusend Sinnen mücht if hemmen,
 Süllen wannern dörch dei Welt,
 All's dor vörfötsch dörchesnüdern,
 Wat dor liggt un quellt un wellt,
 Süllen Dag un Nacht nich schugen,
 Arbeit nich un Hohn un Spott,
 Sülln vull hillig Izwer säulen,
 Bet s' di fünnen, min leiw Gott!

Dusend Seelen müch'k denn hemmen,
 Bull von Kraft un Licht un Für,
 Süllen brennen, süllen lüchten;
 Wesen süss ehr nicks tau dür,
 Nicks tau gaut, sit smuck tau maßen
 Als dat schönste Märkenslott:
 Dat s' di würdig kunn'n upnēhmen,
 Dor tau wähnen, min leiw Gott!

Din.

Un wur is gah un wur is stah,
 Wur mi henkort bei Dag,
 Wat mi dat Leben strafen deit,

¹⁾ oberflächlich arbeiten.

Wat mi dat knuffen mag,
 Wat Ruhm un Ihr mi smit tauhöch,
 Wat is lid' Hohn un Spott:
 Bün jedertit un allerwëgt
 Doch ümmer din, leiw Gott.

Ik seih din Stirnings, seih din Man,
 Spör dinen läuhlen Wind.
 Sei gräuten mi, sei ficheln mi
 Woll as din lütt, leiw Kind.
 Ik et din Brot, drink dinen Win,
 Dei warme, moje Sünn.
 Hei, wur dat smect! Ik dank di, Gott,
 Dat is so döstig bün.

Un kümmt denn nah den hellen Dag
 Ranstafft bei düster Nacht,
 Un will sei mi denn Angst un Bang
 In't Hart rinseiden sach,
 Dor brennt in'n Brégen jo ein Lamp
 Un Lücht: Bernunft, Verstand;
 Dei singn un summ'n dor ümmertau:
 Alls steiht in Gott sin Hand!

Wat kümmt, dat gelt, dat ward vertehrt,
 Bitup steiht Seel un Sinn;
 Un wat dor rinnerströmen will,
 Dat fall willkamen sin.
 Man wat sik nich mihr woffählt dor,
 Will hürn ein anner Wis',
 Fleig ruhig wedder in dei Welt,
 Dor wasst jo sovel Niis.

So dreggst du mi, so holl is di,
 Stah as son Speigel dor,
 In den din Allmacht wedderstrahlt

Dei Tit dörch rein un ñor.
 Un ward hei blinnsch un kriggt hei Ñet,
 Bringt em dei Dod up'n Bott.
 Föllt hei in Schörn, denn sünd uð dei
 Noch ümmer din, leiw Gott!

Pott.

Jf bün ein Pott un segg't — mægt ji uð, Spötters,
 Dei up bei Kläuklingsbänk dor rümmer huken,
 Mit jug spiz Tung mi männigmal wed luken,
 Mi ræken tau bei allernarrschten Pötters —

If bün ein Pott blot för dei leiwen Götters,
 Dei unsen Hunger as Insfüller bruken,
 Dat wi mit rinnerlepeln, øwersluken,
 Wat uns taudacht, mi un min vølen Betters.

Un böten unner nahst mit Wind un Sünn'n
 Un hitten nah mit wirrig Dag', bunt Leben,
 Un rührn uns øwer Barg un øwer Grünn'n.

Un schælen uns dörch Angst un Freu un Vøben,
 Det gor un mör, sit afslort hett dor binn'n
 In Hart un Hirn, wat ehr fall Mohrung gaben.

Gotts Meißel.

Wenn 't Lust hal — un sei denn so frisch un wiß
 Dei Kehlstrat runner in dei Lung deit gliden,
 Un denn von dor rümsprigt nah alle Siden,
 Fäuhl ic, dat sei uns' Herrgotts Meißel is,

Dei dor vörfötsch in Still un Bißternis
 Min Hartflag rutarbeit't, dei dunn tau Tiden,
 As mi min Mudder hier ant Licht wör fliden,
 Bon ehr mitkreg' alls blot as Strich un Bliß.¹⁾

Un if holl still — help düchdig alle Dag
 Un fug un presß sei rin in alle Enn'n,
 Dat ümmer mihr min Ort sik ruterpahl;

Dat ümmer schöner ward min Seelensaal,
 Sin Teppichs, Möbel, Biller an bei Wänn'n,
 Dat ümmer leiver Gott dor wahnen mag.

Saſt leben!

Wat Hass, wat Leiw — ſaſt leben!
 Un rinbitn in bei Welt,
 As weer ſei ein grot Appel,
 Dei di un alln tauteſt.

Wat Hass, wat Leiw — ſaſt leben!
 Un ſteihſt du obber föllſt,
 Lat man bei annern lopen,
 Dau, wat för't Best du höllſt.

Wat Hass, wat Leiw — ſaſt leben!
 Un help dor, wur du kannſt,
 Wen weit, wat du nich ſülfſt mal
 In't Unglück rinnerdanzſt.

Wat Hass, wat Leiw — ſaſt leben!
 Kannſt an bei Not nich ran,
 Is ſei tau grot, denn ik ſei
 Mit ruhig Ogen an.

¹⁾ oberflächlich.

Wat Hass, wat Leiw — fast leben!
 Denn dau nich murrn un maun.
 Dor's jo noch Gott, dei möt doch
 Uch noch wat hemm'n tau daun.

Opper is Leben.

Ja, alle Frstlings möten starben woll,
 Dei dic' un schir an Halms un Strüker hingen,
 Dei glatt un glir up Stall un Kabens liggen.
 Dei Gottheit will von Kraft un Saft ehren Toll.

Dei Geister uch, dei in ehr Brëgenmoll
 Dor nig Ideen, Ort un Seden bringen,
 Dei möten in dei Tit ehrn Rachen springen,
 Denn nipp- un naugnëhmsch is seindag dat Oll.

As ümmer möt noch starben, wen will digen,
 Denn kein verlehrt den annern tau sin'n Wöttel.
 Noch ümmer bohrt dei in em rin sin Wöttel.

Un waukert hoch, füllt, maakt em sik tau igen,
 Gist, wat dor ward, ganz lisen sine Richt,
 Dat nahst dat ni Geslecht dreggt sin Gesicht.

Gottesdeinst.

Ein Bild: „Dei Finde her! Dei Mekers rut!
 Dei Göters, dei sünd bös! Dei Dunnars grummeln,
 As weer dei Hében ein grot Nest vull Hummeln.
 Flütt man ißt Blaut, denn leggt sik sach't dei Wut!“ —

Noch eins: In'n Karl liggt as son taudrögt Klut¹⁾
 Ein Minsch. Sin smallen Lippen bēden un brummeln,
 Sin Seel deit in Bertwiflung rümmertummeln,
 Un ward sil nie wedder wollföhln in ehr Hnüt.

Denkt ji, dat Gott juch Lif un Seel leet arben,
 Dat ji up disse Ort sei selt verdarben:
 Denn drüggt doch ganz gewaltig woll jug' Meinen.

Ne, lat't bei beiden wassen, dihn²⁾ un bläuden,
 Daut sei alldag up frische Wischen häuden:
 Denn daut ji jugen Gott am besten deinen!

Dei beiden Minschenslipsteins.

Du Jesus Christ, wat dedst du di mal tēhmen,
 Dor du up dinen smallen Minschennacken
 Dei ganze Welt ehr Sünn wost rupperpaden
 Un unnert Krüz föllst, dat du müsst upnēhmen.

Wi holln dorför, dat jüms sil sülßt soll schämen,
 Wenn hei mit wat up Erden kümmt tau backen,
 Sall neben't Gaude uck dat Slicht insacken
 Un sil üm anner Lüd' ehr Sal nich grämen.

Uns gelt bei Sünn sovel jüst as bei Dögd,³⁾
 Sei is genau biseihn doch irst bei Haken,
 Dei unsen Seelenacker lis' uprögvt,

Dat wi dei Drnt dorvon kent runnerraaken.
 Wer nümmer orig ein Stück Sünn hett plögt,
 Dei ward uck nie ein Dögd up't Fäuder stanen.

¹⁾ Erdloß. ²⁾ gedeihen. ³⁾ Tugend.

Sülfst is dei Mann!

Du Minschenjehn sittst, sit man di deb' knechten,
As Gott wedder an dei Sit von dinen Wader
Un steihst em bi as Helper un Brader
Un deist mit em dat Weltenschicksal flechten.

Un lettst dei Minschen ümmertau noch schechten¹⁾
Dörch Hass un Not un Strit, dörch Für un Wader
Un lettst sei lopen as bei Müs' vörn Kader.
Dat kümmtet di nich, wur s' sik dörcherfechten.

Wat stürwst du denn maleins up Golgatha
Un lettst din Leiden preistern firn un nah.
Hett sik bethet kein Sünnschin ruterpahlt.²⁾

Wer denkt, dat du för em hest ewerwunn'n
Dod, Düwel un dei annern eischen³⁾ kunn'n —
Dei ward mil'n falschen Wessel di bitahlt.

Maut.

Ne, nich up Golgatha deb' Jesus starben,
Dor em dei Kriegsschauw an dat Krüz rannagel,
Dor Schimp un Schell schurwiß up ein runhagel
Un em dat Speit dei rechte Sit wör karben. — —

Ne, wur dei Angst un Twisel em deb' warben
Un mit ehr Knuten fine Seel valtagel,
Dat s' rümkröp as'n anschaten, hülplös Bagel — —
Gethsemane, du retst em int Verdarben!

¹⁾ rasch gehen. ²⁾ herausföhren. ³⁾ bösen.

Un kamen ranböst Krankheit, Sorg un Süken
Un all min Finde uð mit Hohn un Spott,
Deit mi dei Trut mal ganz un gor dörchbüken:

Dat fall mi all nicks daun; lett mi min Gott
Man minen Maut — kent sei an'n Proppen rüken,
Denn winn 'k dat Spill mit Settels un mit Bott!

Dremmlers.¹⁾

Hest recht, dat sik dei Minschen so verschanneln.
Dei Bott un Knei bögt, liggen s' in dei Kart,
As haddn s' kein eigen Hollung mihr un Markt
Un küm'n nich fulben mihr mit Gott verhanneln.

Doch wes' dorüm nich trurig; langsam wannels
Sik ißt bei Tiden; blot Geduld makt stark.
Dor sind völ von uns' Bräuder al ant Wart,
Chr ümsoñn Seelenkurn frisch uptaumanneln.

Dei bruken dor kein Preisters mihr taun Dremmeln,
Dat dei för ehr bi'n leiven Gott rümpremmeln,
Bi dei heit': Knick stis, Og' un Bott vörut.

Denn strömt dei Welt dor stedig in un ut
Un smed't sei dörch, dat s' wanken nich un wilken,
Dat s' ruhig ehrn Gott un Herrn aniken.

Religion un Weitenschopp.

Dei Preisters schörn sit örlings, un wat funn s':
Dei Minsch ein Sünder, keinen Deut nich wirt,

¹⁾ Zwischenhändler.

Schelmstück un Undæg, wat hei lihr un lihrt. — —
Un den Erfolg fühst du an Hinz un Kunz.

Perfessers fangen jüst so an upstunns:
Dei Minsch ein Sort von Ap, ein utort't Diert,
Dat sin Anwalschigkeit un Lüst utbrus't un biert,
Sast seihn, sei bringen uck nich höger uns. — —

Dat is kein Kunst, dei annern sicht tau malen
Un sik as Mittler un Erlöser ruttastraken,
Wur sovel Dummheit in dei Welt rümtrekt.

Dei Kef' is: saten an din eigen Näsen,
Bi sik in iherlich Mäuh up Posten wesen
Un ruterhahn, wat Gauds in einen stedt.

As ik dei Kinner up dei Strat Himmel un Höll spelen seg'.

För wat wi leben un streben,
Uns' Hartblaut för versprigen un mal för starben,
Dormit spelen denn nahsten Kind un Kinneskinner. — —

Weit dat jo von mi.
Uck ik spel mit dat, wat dor mal west,
Wat dor buren, tagen un vergahn is
In all dei Milljonen Jöhrn, dei dei Welt bisteiht;
Mit all dei Helden un Hoheiten,
Dei dat Lis dor mal tucht hett,
Wenn dat so recht satt weer
Un vull Wöhldag, Kraft un Schönheit seet,
Wenn Knakenkraft un Blautbrusen ehren Zwickel spelten,
Sik dei Ird' un ehr Schätt un Schönheiten unnerdänig
malen wullen

Un eñren Namen mit Brand un Blaut in't Weltenbauk
schreben.

Mægen sei nu worden sin, wat sei willen

Un heiten as sei heiten:

Achilles obder Alexander, Karl obder Otto,

Djchingischan obder Napoleon. — — — — —

Un ik spel uck mit all dei Götters,

Dei dei Minschenkinner utbräud't hebb'en,

Dei nich dat bunte Leben, dei Irdensaken un -seligkeiten
leif haddn,

Dei ehr Seel up'n Bott bröchten, ehrn Lif lasteiten,

In dei stille Einsamkeit güng'en un in den Himmel segen
Un deip Gottes Geist in sil rimmersögen

Un as Gesichter un Geschichten von sil geben:

Zeus, Buddha, Jehovah, Allah, Buzlipugli, Swantewit. —

Un ik spel nich minner mit all dei Formen,

Mit all dei Stänn'n un Scheidünners,

Dei dei Tit in Staat un Karl, Handwark un Kunst,

Dag un Daun rutslagen un rutmeizelt hett,

Mit all dei Entdeckungen un Erfinnungen,

Dei dor makt un utflüstert sünd

Tau Bäcken un Brugen, Seiden un Meiden,

Gesundwarden un Dot'scheiten. — — — — —

Allerhand Achtung! Hemm'n vel för uns dan, uns' Börwesers!

Hemm'n Milljonen Steine ut'n Beg, Milljonen Twifels ut'n
Brégen russ't,

Dat Leben in busend Lagen lichter malt,

Hemm'n uns wi'st, wurvel wi gripen willn

Un mit wat för wenig wi utkamen kenen,

Dat Tit un Taulkunst wider kein Notiz nehmen

Bon den, bei blot lewt, woll ewerst von den, bei dor strewt.

Un dat Leben is jo, Gott sei Dank, so gnädig,
 Dat stiggt alle Morgen von frischen ut dei Düpden
 Un smitt ni Probleme un Upgaben an't Land.
 Dei lat uns saten un fastholen mit Hand un Faut,
 Brügen un Blaut, Seel un Sinn'n.
 Junge, dat makt Spaß, doræwer tau sinnen un tau drömen, —
 Dat gift Kraft, sin Sehnen un Muskels,
 Sin Gedanken un Gedauh doran tau äuwen un tau präuwen,
 Hitt un Küll, Hunger un Wollust dorüm tau drügen. —
 Dat is Leben, nige Salen dormit tau malen,
 Nige Sagen un Erfinnungen, nige Minschen un Götters —

 Dormit uns' Kinner mal wat tau spelen hemm'n.

Wat jeder sin kann.

Wat Atheisten,
Wat Jud' un Christen:
In Gott sin Lästen
Dor stahn sei all as Minschen in.

Hemm'n Fleisch un Tähnen,
Hemm'n Adern, Venen,
Sehnsucht un Sehnen
Un möten all in'n Tod mal rin.

Milljonen Sünn'u
Lopen in dei Rünn'n,
Dau'n alln wat günn'n:
Ein iherlich Kirl kann jeder sin !

Aewerst ik glöw . . .

Ji heff mi as Kind al müsst rümmersechten
Un rümhaun mit allerhand böf' Saken,
Mit Lindwörm un Dùwels, mit Bulemanns un Späulen,
Indianers un Kaffern un Riesen un Draken:
Doch durt dat nich lang, nah ein poor Johr,
Holla, dor weer Hart un Kimming wedder Nor.

Ik möt uck as Mann nu noch Dag un Nachten
Mi rümmerstan mit allerlei Gesinnel,
Mit Truz un Dummheit, mit Hass un Giper,
Mit Häuhner- un Höllgloben un weit wat förn Swinnel:
Aewerst ik fühl't al, nah ein poor Johr,
Hallo, denn is Hart un Kimming wedder Nor.

Un dor bün ik nu hüt al hellischen nilich,
Wat denn anklamen för Gesellen,
Gegen dei ik möt den Säbel trecken,
Un wat s' sit in disse Welt noch mellen:
Aewerst ik glöw dat uck hüt al för wiss un wohr,
Dat uck bornah wedder Hart un Kimming ward Nor!

Trögstauen.

Ji mag nich rohren! — Will, smit di up!
Markst nich, wur't Water in mi kümmt rup!
Wur mi dat Leid mücht unnerkriegen.
Dei Tranen in mi tauhöchten stiegen,
An Dämm un Diken alschen un talschen,
Ut'e Ogenlüsen willn ruterpalschen
Un rinnerströmen in bei Welt,
Dei Trur wegswemmen, dei gefangn mi höllt.

Dat dat nich tau! — Will, stau di up!
 Gah gegen bei Tranen un bringn s' up'n Schub.
 Inne Welt kümmt al sov'l tausam,
 Hött jeder sinen eigen Backbeertram.
 Un weimert dorvon för dëgt un dull,
 Dat all bei Bëken un Seen al vull,
 Dei't Water œwre Frd' henjagen
 Un nahst in'n hogen Hëben dragen.

Wat nuž'l! Dat gift keinen Riesentæwer,
 Dei alls rinslückt un nich kriggt œwer.
 Dei Hëben hett uč mit sik tau schörn
 Un smitt't wedder trög in sinen Törn,
 Will uč frömm Leid un Tran nich hemm'n,
 Möst di woll sülfst dorgegen stemmen
 Un wedder von allein verdorn.¹⁾
 Will, bööm di up! It mag nich rohren!

Anstöten.

Dei Bëdlock stött! — Den harten ijern Klöppel
 Sleit Obrigkeit ehr him — ham in dei Flan!,
 Dat ehr — him — bum — het haben in den Töppel
 Ein Schudder löppt den krummen Rüggen lang.

Un argerlich wiwagt s', wenn ehr heit drapen
 So mir nicks, dir nicks vörfötsch weg bei Stot
 Un ehr ruttritt ut Drus' un Drom un Slaben,
 Ehr Seel un Sinn'n rutbringt ut Wag un Lot.

„Na nu, wat fall dat Schubsen hier un Duälen?
 Wer knussen will, dei säuk sik anner Flæg!

¹⁾ erholen.

Ik mag för frönde Lüd' nich Ambolt spelen,
Ik gew dat wider. Lust, dor hest dei Slæg'!"

Un fuc—fuc, bum—bam — stött sei nedder
Rin in bei Lust ehr weilet, widet Fleisch,
Un lisen löppt bei Fuc nu up un nedder
Dei Welt lang, øwer Dörp un Dann un Dreisch.

Un wur hei'n Hart dröppt, ward hei't still anstöten,
Dat dat vör Gott sik dalsmitt up dei Knei.
Un finnt uck mi. — Wat, is denn'n Dwang von Nöten,
Wat Mod' un wat Gebruk — dat's einerlei.

Blot, wat von binnen kümmt, blot dat soll gellen,
Wirt hett blot, wat in't Hart kümmt øwer Enn'n.
Ja, wenn sik dor uns' Herrgott sülfst deit nellen,
Denn hür ik uck un folg vör em bei Hänn'n.

Stur un Staffrecht.

Stur selt wi stahn
Un staffrecht gahn,
Sowit bröch uns bei Fohrt.
Grad'weg bei Näsen
Un Sinn un Wesen:
Denn hett dat Leben Ort.

Dei Wöttl in'n Ird'
Breckt dor un hier
Un hett son krummen Gang.
Wat ut ehr waist
An Bom un Bast,
Schütt upwärts, steil un rank.

Dat Diert üm uns
 Löfft noch upstunns
 Krummpuckelt un verschrat.
 Wi hemm'n uns rich't'i
 Nah Sünn un Licht
 Un wannern stur uns' Strat.

Wat, Bliz un Dunner!
 Nu sull ik runner
 Up Knei tau Böd' un Bich!
 Dat weer vör Gott
 Jo Höhn un Spott,
 Ein Slag in sin Gesicht!

Stur selt wi stahn
 Un staffrecht gahn,
 So heit hei uns dat lihrt.
 Grab'weg bei Näsen
 Un Sinn un Wesen:
 Denn winnt dat Leben Wirt!

Steil di!

Steil di! — Wat för ein schön un kräftig Wuri!
 As'n Bliz sleit't rin in't Dunst- un Newellaken,
 Dat üm dei Minschen rüm dei Alldag wewt,
 As'n Dunnenslag fohrt dat dörch Lis un Seel,
 Badschaft ut wide, wunnerliche Firn:
 Leiw Swesting un leiw Bräuding, wat staht ji
 Hier rüm krummpuckelt, duknackt un mäuhfelig
 Mit infölln Böst, mit krumme Knei un Rüggens
 As'n Frageteiken, windscheif un verschrat,
 Dat üm Bergbung bidd't, dat't mal geburen,
 Dat dor nich weit, wat'daun un laten fall,

Dat irst bisfragen un biachten möt,
 As habb't kein eigen Leben in sin Adern,
 An busende Geseze un Gebrüke,
 Dei herrsch- un ruhmgiersch Lüd' dor mal utsmed'ten,
 Dat sei dat ständig in'n Kandarr kunn'n hollen,
 Dat dat nich Knick un Knaaken recken füll.
 Steil di! — Kik ruhig Welt un Minschen an,
 Dennso erkennst du Gott in alln Dingn.
 Lichtfäutig flütt sin Aden dörch di hen,
 Dat hei kortfarig in di kann dörchdenken,
 Wat hei in di dorstellen, verkörpern will.
 Up bei Ort wardst bi lütten du denn farig,
 Dat Knick stüst sit, din Ogen bläuden up,
 Un Maut un Mischlichkeit fangn an tau wassen,
 Man Angst un Beden lopt up forte Hacken,
 Dei Uhrn tillräuten, Nerv un Muskels spannen,
 Din Knaaken richten sit, un ball steihst dor
 As'n Ultraupungsteiken, stolt un stis un stor,
 Dat jeden seggt: „So fast du sin!“ — — Steil di!

Standhollen.

Ja, Dirn, un höllst mi uck för'n snakşchen Gast;
 Dat makt mi als noch nich so recht tausreden,
 Dat du hest siden Kleder, Ringn un Keden,
 Dat du büst smuck un schir von Faut tau Fast.

Un dat din Öl von Drüttels binah hast' t,
 As'n lütten König sitt up sin Hoffsteden:
 Mücht üm ein ringe Kleinigkeit di beden,
 Dat ik rutfinn, wat du uck tau mi passt.

Steil di! — Kik her! Willn uns dei Ogen günn'n,
 Dat s' mal in'nanner brennen, fri untru,
 Wat din holln Stand! — Denn Ogen, dat sünd Sünn'n,

Dei dor uns' Hartenswelt, uns' Binnenbu
 Rupstigen lett ut Liwessbarg un -grün'n' — —
 Sei wiſt, wat du taur Magd böggst obder'n Fru.

Kein Angst!

Je heff hüt morrn bi'n Anarchisten ſetzen,
 Nahher wör'k mit einen Katholiken ſnacken,
 'S Nahmdags noch'n Philosophenbauk anpacken,
 Un 's Abends mi mit'n Atheisten mēten.

Taun Frühstück, ei, wat heff ik Swartbrot eten!
 Taun Middag wör'k ein Steak mit Sparf' iſſacken,
 Mit'n Zigarren un'n Taz Kaffee up dei Hacken,
 Taur Nacht heff'k noch in'n Appel rinnerbeten.

Kein Angst för mi, deit Lif un Seel dat ſmecken,
 Denn lad' ik ſ' gird tau gaud' un ſmackhaft köſt.
 Dor fall ſik alls woll hen taun rechten trecken,

Wenn ik man düchtig Hunger heff un Döſt.
 In Satt- un Fulheit alle Sülen hecken,
 Dei Wessel is bei Sm'er un beste Böſt.

Binnengymnastik.

Dei Bon trekt 's Sommers bunte Kleider an,
 Danzt mit ſin Twigen rinner in dei Luft,
 Makt in ſin bunten Bläuten ſchönen Duſt,
 Lockt Smetterlings un Biegel nah ſik ran.

Man wenn sin Eigenheit em nimmt in'u Vann,
 Wenn hei hett naug' in sik herinnermufft,
 Smitt als hei — wat hei nich tausamentknufft
 Tau nige Knuppens — harwstits furt as'n Mann.

Hal uck dei bunten Sakən mi an Burd,
 Dei Tit un Welt in'n Wessel mit sik führt,
 Un dau mi jede Freu un Mäuh anpassen.

Doch stöt if all den fluddrign Plunner furt,
 Wenn mines Wesens Eigenort sik röhrt,
 Un lisen mine Seel will widerwassen.

Immun.

Man sachte, sachte, Fründ, du deist losbreken,
 Dat di bei Backen vör Uprégung wackeln,
 Din Lippen fleigen as dei Fäut von Dackeln,
 Dei losgahn un mit ehren Find asreken.

Din rode Kopp wis't, wurüm du deist bleken,
 Büst frank von Arger, den du müsst insackeln,
 Un müchst em loswarrn, un ahn lang tau faceln,
 Wist mi nu mit din Wutbazilln anstekeln.

Ne, Leiwing, ne, dat ward di nich gelingn,
 In dei Sak, dor verlöfft du mi kein Brillen,
 Min Seel is noch gesund in allen Dingn.

Sei lacht sik ornlich eis — un as dei Willen,
 Dei lütten grisen Dinger denn wegspringn — —
 Un œwring's glöw if gor nich an Bazillen.

Dat elft Gebot.

Wat hal't dat ut, in'n Regen hüt tau stangeln
 Un morrn den höchsten Barg, üm Weltenvadern
 In'n Stuw tau sehn, dörch Sneis rup tau fladdern,
 Sik nahst taur Nacht ein lütte Dirn tau angeln.

Sik mal mit'n degten Boskirl rüm tau wrangeln,
 Mit hog' Gedanken in den Hében fladdern,
 Mit Nebbertracht un Hass sik rüm tau maddern,
 Dat ein'n bei Knei vör Mäudigkeit dor sangeln.

In alle Sadel's passen — dat's 'n Mann!
 Sik nümmer ducken, wat dor uck kümmt ran,
 Blot ein Gebot kenn'n: Dat di nich verblüffen!

Mit'n siwet Nack un Og' an alls rangahn,
 Un doch sin Leiw uck üm dat Ringste slan,
 Man wen mi fülfst will, kriggt weck up bei Nüssen.¹⁾

Seemann.

Swer liggt min Nam up mi, swer, zentnerswer — — —
 Hür ik em raupen, bitt hei mi as dei Kedentrel den Frömm,
 Steckt hei mi as dei Kummer dat Hart.
 Dat Blaut ward krähnsch un krandessig,
 Hängt an tau rumorn un tau rementen.
 Ut all dei Joahrhunnerte, dei vordissen øwert Tidenmeer
 segelt sünd,
 Stahn min Börwesers up, dei mal dei See pläugten,
 Un wankten un wurachen dor rüm.

¹⁾ Rase.

Jungedi, dat weern noch Minschen, Bostkirls ein bit anner,
 Dei wüffen sik tau helpen:
 Sei holsten den Bomstamm ut
 Un slögen mit ehr Reimens bei Welln upn Daß,
 Dat bei ehrn Stück widerdrögen,
 Sei richt'ten den Mast un sett'ten dei Seils
 Un spannen den Wind an, bei müß nahschuben.
 Sei spinnen bei Waterdruppen in'n Käfel
 Un hezen bei Fürhunn'n dorachter,
 Dat bei wildwarden Krüpers ehr dörch bei ganze Welt trecken.

Bur man jichtens wat los weer un vör sik güng,
 Dor hadden sei Füst un Näsen manl.
 Sei bröchten Alexandern nah Kleinasien,
 Paulussen nah Rom, Kolumbussen nah Amerika.
 Sei möken den Ingelsmann grot un Napoleon lütt,
 Sei verschacherten bei Indianers den Snaps un bei Swind-
 sucht
 Un Japaners un Chinesen bei Kanonen.
 Sei lieferten den Yankee bei Swarten tau sin Bomwuss.
 Un bei Witten tau sin Minschenplantagen.
 Un hüt gor smitens un bollwarkens alle Ding dörcheinanner,
 Dei Ird' un Minschen jichtens bugen. — — — — —

 Un sei gahn ran as bei Katt an bei Mus, bei Buck up bei
 Hawerlist,
 Un slan sik bei ganze Welt üm bei Uhrn.
 Tensköppen flammen ehr Nurdlicht un südlich Krüz,
 Isbarg buffen ehr in bei Spanten, Haifisch snappen ehr nah
 dei Vidmaaten,
 Monsuns nehmen ehrn Gunlang up ehr Flünken mit,
 Taifuns plußen ehr bei Hoorn un laten sei kopphester scheiten,
 Palmböm nicken ehr tau, düster Barg, gräune Wischen un
 wide Weitenfeller.
 Will Diere hürn sei b-üllen, will Lüd' snatern un swaltern.

Sei straken fil — as dat so kümmt — mit dei rankig
Malayendirn,

Un denn mal wedder mit'n flizögig Geisha.

Liggn hüt bi Mary in St. Frisco un öewern Mand bi Scorlin
up St. Pauli. —

Un alltit un öewerall stahn s' ehren Mann.

Dei Stormwind hett sei sögt un dei Regen wuschen,
Hitt un Küll un Hunger un Döst sei murt un meißelt,
Fröndlänisch Ort ehr eigen Wesen stenscht un siwt.
As Katten kladdern sei in dei Tatelasch rüm,
As'n Bornprank grippet ehr Göpps üm den Stürbom. —

Swer liggt min Nam up mi, swer, zentnerswer. —

Hür ik em raupen, hür ik em grummeln un schelln:

Du Seeverlöper, du Landrott, du Hasenfaut,
Schüffst un schregelst, slacterst un segelst öewern Damm
Roch jüst so as wi mal,

So wadlig un wiwagig, breitbeinig un dreihnorfig,
As löspt du noch hüt öewer dei Schippsplanken,
Wenn dei Nurdwest in dei Seils ballert,

Dei Raen krachen un dei Brékers öewer Deck schölpern.
Öwerst din Vost sad in, din Kopp hängt vörnauer,
Din Hart hewert di in dei Bügen

Un halst di al'n Snuppen, wenn di mal bei Bein natt warden.

Krummpuckelt schüffst du achter Plaug un Seizen,
Krüppst du rin un rüm in Höhlen, Hüser taubinennt,
Duknacht sitfst du in'n Karlstaahl, achter Bäuler un Tidingen,
Steihst du vörn Schulten un bei hogen Herren,
Gottergëben gapst du mank all dei velen Lüd' un ehrn Bad-beernkram,

Anlëdt as'n Hund in'n Hütt, inricht as'n Kauh in'n Koppel.

Swer liggt min Nam up mi — swer — zentnerswer.

Fiende hoch!

Hoch, dreimal hoch sehn all min Fiende Leben!
Et wull, dei Deusching hadd von disse Sort
Noch teihmal mihr vör mi tauhopen fort.
Weit nich, wat't up bei Ird kann bëtress geben.

Kil dor dei Sünn, wur f mit ehr blanken Lanzen
Steckt vörfötsch up mi in von Tit tau Tit.
Ehr Bräuding gor, dei Storm, fucht mi in'n Sit,
Dat ik möt ewern Stratendamm händan.

Min säuten Nahwers- un Mitminschentungn,
Wat biten sei doch düller as dei Snaaken,
As Rheumatismus dei wormmalig Knaken,
Dat ik hochgah as fungen Fisch in'n Bungn.

Un all dei leiwen velen Börgesegten,
Dei lopen dor as Löwen rüm un brülln,
Dat wi uns steideln, uns nich ducken willn,
Un frech un ruchlos ehren Hillegenschin tersegten.

Dei Hunger brummt un bullert oft in'n Magen,
Dei Leiw buriert un schörwarlt rüm in't Hart,
Un gor ein Süß mi männigmal inparrt,
Dat ik dor denk: „Nu geiht di dat an'n Krägen.“

Doch is't vörbi, denn bün ik ni gebureni,
Denn fäuhl ik mi as'n frischschürt Finsterrut,
Gla as ein junge Gott woll achter ut
Un dau up nige Heldendaden luren.

Denn wohrschgug ik, wenn ik dor sacht dau sinnen,
Dat all des Möl, des' Kiw- un Strideri,
Ein Raup is as den Hahn sin Kifiki,
Dat dor ein nige Morgen mücht beginnen.

Dat ik soll upstahn von dat olle Lager,
 Dat ik nich sett un ful ward, trag un stif,
 Dat smetsch un smidig mi blift Seel un Lif,
 Sehnig un stahlhart Hartslag mi un Mager. —

Hü hott! — So spann ik up dei Fohrt nah'n Hében
 Min Fiende as min Bird' vörn Wagen an.
 Kit blot, wur'l lustig mit ehr bædeln kann.
 Hoch, dreimal hoch seln sei dorüm ud' leben!

Uprichtig.

Uprichtig meerst, meinst du; ein iherlich Mann,
 Du güngst grad'ut din eigen Stig un Steg
 Un lebst vör auner Lüd' nie nümmer weg,
 Un Angst un Bang'n, dat slög di nie in'n Bann.

Un noch vel anner Dögden dichtst di an.
 Man schad', bi mi heft dormit eßlich Bech,
 It holl mi an dei Dat, nich an dei Segg,
 Un wur füh't mit di ut, kümmt du heran!

Duknacßt slicht her, as'n Bægel Knei un Nacken,
 Din Ogen lopen schulisch von Flach tau Flach,
 Mit lappig Muskels deist din Wark anpacken.

Din Aden rasselt rut, ball tegsch, ball jach;
 Wardst sharp anleken, deist tauhopen saden,
 Un nennst uprichtig di! — Dat ik nich lach!

Galant.

Galant! — Kik blot, wut hewelt dor un hüppt
Dei Kirl as son Hanswurst üm sine Dam.
Halt ranner all ehrn leiwen Bacbeertram,
Wenn s' blot ein heten mit dei Lippen schüppt.

Helpet ehr, wenn s' in den Mantel rimertrüppt,
Ward in't Vinēhmen as son Hirdhund fraim,
In Würd' un Birden höltern obder lahm,
Wenn hei nich gor in Smeicheli versüppt.

Galant? — Ne, ne, will juch wat hausten, Wiwer.
Will leiwier ketteln juch un tarrn un marn:
Ki preßt in'n Snürbost jo jug' smetschen Liver.

Un weer't sit öltlings för uns Puppen, Narrn.
Nu bögt un röhrt juch uck in hillig Iwer,
Dat mal dei Eierschalen affschüddt wardn.

Empfindlich.

Empfindlich! — Dat's son Kinnerkrankheit, Fründ!
Din Seel, dei argert sik an alle Salen,
Dei ehr dat Leben dor in'n Weg deit raken,
Un dei ehr in ehrn Kram nich paßrecht sünd.

Is as mit'n Lim, wenn em dor Sünn un Wind
Mal tau dull ewer Bac un Bussen stralen,
Deun ward dat binnen brusen uck un laken,
Bet dat in'n Krankheit nahst 'n Utweg finnt.

Weit uck nich anners, wat di dor kann nütten,
Dat dine Seel ward wedder still un hell:
Tred apen bi son Krisis dine Schütten,

Lat strikenstroms rutbrusen Schimp un Schell;
Un denn furier bi un mak hart bi lütten
Din Seel, dat s' sik anschafft ein dicke Fell.

Wohr wesen.

Vörwērs sünd in Höhlen rinnerrennt,
Wenn wille Diere ehr weern up bei Hacken,
Un mit bei Läzen slögen nah ehrn Nacken,
Dat Not un Dod wör von ehrn Lif afwennt.

Bi krupt in Höhlen, Hüser taubinennt,
Vull Angst vör Diere, dei uns' Seel anpaden,
Hass, Lüst un wat uns süß noch will pisaden,
Dat vör bei Lüd' uns keiner dorvon schännt.

Heig sünd wi all, un ihre ward't nich beder,
Ehr w' in uns' wunnerliche Eigenheit
Nich fri un fast dorstahn in Wind un Weder.

Denn'l Gaube wasst un wirt't an Slichtigkeit,
Süß wardn wi ut Peijagen, fluddrig Bläder
Nie Minschen, Rinner för bei Ewigkeit.

Sattheit is Sünn'n.

Wat snackst du dor von Sünn un Leid un Lüst,
Machtgierig Minschen sünd't, bei dormit häuden,
Wenn du an Lif un Seel man hungrig büst,
Denn sleit bi di ein jede Sak taum Gäuden.

Doch büsst du fass — gah in dei Ort tau Rüst,
 Süß deist du als dorvon as Gift rinfäuden,¹⁾
 Süßst wenn du stedig dinen Gott blot küsst,
 Wardst em as Düwel wedder ruterbräuden.

Sit Alln verwandt fäuhlen.

Wat loppet din Og', Minsch, as son bistrig Heufen,²⁾
 Dat dor rümsöcht un snüfft in Eck un Winkel
 Un sit verwais't vörkümmmt as'n Pott ahn Hinkel,
 Dor em sin Mudding noch bether ded' räulen.

Is doch vull Füer, glummt as Holt von Bäumen.
 Wat fall son Schulen, Gliden un Geplinkel?
 Wur Weiten wasst, bugt ein nich Spelt un Dinkel.
 Mag ruhig doch din Blick dei Dingn bisäuen.

As't bi Verwandte Mod' sit öllers her:
 Ein ladt sei in taun Sitten un halt Stäuhl
 Un kriggt wat up'n Disch, bütt Brot un Smer.

Un wißt bei Wirtschaft nahst, all dat Gewäuhl
 In Stall un Raben, dat man is in'n Wehr,
 Dat ein bi'n annern as tau Hus sit fäuhl.

Glück.

Jt heff kein Glück! — Den Dunner noch mal tau!
 Ein hürt dat Wurt allüni up alle Straten,
 Un alle Sorten Lüd' mit rümmerpraten,
 Wat sei nu gahn up Sharpen, wat up Schauh.

¹⁾ füttern, aufnehmen. ²⁾ Siegenlämmchen.

Dor jekt bei Finger mi ahn Rist un Rauh,
 Dat ik all disse ihrenwirten Maaten
 Den Stock up'n Buckel mücht rümdanzen laten,
 Wull s' up dei Söcken bringen girt un gau.

Ik heff kein Glück! — Weicht man nicks mit tau maken,
 Dat Glück seit as ein Hur jüms ewerstralen,
 Wahnt as bei läetrig Wind up jedet Flach.

Blot du büst von Kort Dummerjan sin Slag:
 As Bri dat regen ded' un hei wull eten —
 Dunn hadd den Lepel hei tau Hus vergeten.

Bed.

Wat fidsch mi unglöwisch an, as wenn ik lög!
 Ja, Fründ, bün ik ut anner Holt uch sueden,
 Kann ik doch jüst so gaut as einer beden,
 Wenn ik dorbi uch Knei un Hand nich bög',

Dei Ogen uch nich dalgahn lat, as slög'
 Ein unbikanter Herrscher mi in Keden
 Un leet mi plappern allerhand snalisch Keden. —
 Ne, 'n anner Ort ik ut mi rutersög'.

Will grad dorstahn, bei Ogen richt nah vörn,
 Dat s' licht dörch Tit un Welt sik dörchesinnen,
 Dei Hänn'n vonein tau Schaffen un tau Schörn.

Un liggn fall ewer all min Daun un Sinnen
 Blot mine Bed as Andrist un as Törn,¹⁾)
 As ewre Ird woll Wulken, Sünn un Winnen.

¹⁾ Bügel.

Sünn'.

Schw bi min Rgeb', wat du uch gegen seggst:
Dat is kein Sünn', wenn du ein smude Dirn
In'n Arm rinnimmst, so oft du sei hest girt,
Un in ehren Lif taur stillen Nacht rinleggst

Un sei'st den Samen, den du bi di dreggst,
As Plant un Diert dat daun up nah un firn,
Wenn Drift un ewerschüssig Kraft ward swiern
In ehr tauhöchten un nah Arbeit lechzt.

Doch deist du blot ut Geilheit un Bergnäugen
Din beste Kraft verasen un versludern,
Wist mit kein Kinner in dei Welt rinrudern:

Denn is't bei höchste Sünn', dei Sünn' ant Leben,
Dei kann di sülfst uns' Herrgott nich vergeben,
Denn möst an Lif un Seel langsam verschreugen.¹⁾

Hunger.

Jit et, an düchtig Husmannskost mi labend,
Wenn 'l Hunger heff, un frag nich nah dei Tit. —
Ji spis't nah'n Klockenslag, oft ahn Apptit,
An'n frühen Morgen un an'n späden Abend.

Un twischendörch gewt ji, dat Lif vullslagend,
Zug' düglich Arbeit noch poormal Respit.
Dor ward ji dick un fett, dor kümmt' s sowit,
Dat Blaut un Lüst ward hittlich, waug un wagend.

Bedd steiht bi Bedd, dor krupt bi'r Ölisch ji rinner
All Abend, wenn dei Schummervagel treckt,
Un blift, bet 's Morris dei junge Dag juch weckt.

¹⁾ vertrocknen, eingehen.

Utschettert¹⁾) so, wat dor malt düchtig Skinner.
 Zug' maun as Katten, lelern nahst as Wind.
 It gah taun Wif, wenn 't Hunger heff nah'n Kind.

Verhagelt.

Du dreggst up dinen Lin blot frönde Sak'en:
 Schauh, Strümp, Büg, West, Jacket un Hemd un Haut;
 Dei drücken di tausamen Fleisch un Blaut,
 Un Sünn un Wind mücht doch tau girt di stralen!

Un ud nah binn'n künft du blot rinnerraken,
 Wat di vörkaugt hett bei Gelirtenlaut,
 In di rinnertagelt wör, zweibröl den Maut.
 Nu heft in di nich eigen Stütt un Staken.

Dor lannst di wunnern nich, wenn nu frömm Lüd'
 Di willn regiern un führen mit Bark un Bürd,
 Di willn unreigen in ehr Haud' un Mass',

Di dor daun bruken as dat ehr taupass.
 Dat Kurn, dat mal bei Hagel hett dalßlan,
 Dat blift för ümmer in dei Lehn bistahn.

Ut Eigenheit.

It heff dei Weg' nich girn, dei breiden, dämmten, graden,
 Dei Stadt un Holt un Feld upsnidn in lütte Fizen,
 Ilp dei in'n endlos Fohrt, as güngt an'n isern Faden,
 Ein hinnert anner Minschen, Wagens, Bahnen flügen,
 Wur Stoff un Schimp un Larm upstiggt in dichten Swaden

¹⁾ vergeuden.

Un kum ein Grashalin steckt den Kopp dörch Steineriken. —
 Bi'n stillen Holtweg dau ik girt tau Gast mi laden,
 Wur unner uroll Eilen düster Seeen blizen
 Un unbesneden Busch un krüdrig Mæsch ward baden.
 Un brecht bei Storm uck ost in olmig Dannenspizen,
 Un fängt dei Boss sik Matten Haf tauin Sünndagsbraden,
 Draugt unnert Krut bei Abber mit ehr bunten Lizen:
 Glöw, wur dei Dod nich rümgeheht mit finen bætschen Aten,
 Dor is noch nie nich frischet, reinet Leben flaten.

Ik heff nich Minschen girt, in Uniform inslagen,
 Dei nie kein Handbreit wiken von dei Middelstraten,
 Dei as'n uptreckt Klockwickeln af ehr tautells Dagen
 Un blot in'n Tasch ehr bewrig Hand taur Fust daun saten,
 As Ledder lopen, wur't gahn kann an Kopp un Krägen,
 Blot dat, wat hunnert anner sädien al, nahpraten.¹⁾ —
 Law mi dei Seel, dei Vost un Fust in'n frischet Wagen
 Den Find entgegenstemmt un finen stickig Braten,²⁾
 Dei sik nich schugt, in Wurt un Wark vör Lüd' tau dragen,
 Wat ehr in selig Stunn'n in Kopp un Hart is spraten,
 Un dei irst gift sik, wenn sei liggt taulegt uppen Schrägen,
 Un sülßst dei Dod nich mihr kann dalpeddn, dei s' hett sei't,
 dei Saaten:
 Glöw, wur kein iherlich Hass nich kint, in so 'nen Bussen
 Is uck noch nie ein iherlich, reinet Leiven wussen.

Ik heff bei Leiw nich girt, dei swunkt as'n Halm inne
 Winn'n
 Un in sik sülwst nich fast is as anne Sünn bei Bodder,
 Dei alles geben mücht un kann den Maut nich finn'n,
 Jankt s' uck nah Sünnschin, Friheit, as int Ei dei Dotter;
 Un doch irst dor hecht, wur dei Pap deit segen un binn'n
 Un irst bi annern anfröggt nah dat „Hü“ un „Hotte.“

¹⁾ reden, schwächen. ²⁾ Braten, Auskunftung.

Sön Leiw mücht hemm'n il, dei fri schütt tauhöcht as'n
Linn'n,

Dei in ehr eigen Hart utbrött för sik dat Odder,
Dei als ahn Lohn gisf, wat sei hett an Seel un Sinn'n,
Nich blot 'nen Knust, as ein em tauschtekt woll 'nen Snorrer. —
Wat dor uck tujscheln, snacken daun dei gauden Frünn'n,
Sön Leiw blift rein, möt s' staffen uck dörch Mull un Modder:
Glöw, in dat Hart, dörch dat dei Sünn'n nich mal deit brusen,
Dor kann uck nie kein echte, reine Dugend husen.

Gelöwnis.

Un wedder güng ein Dag dorhen,
Leep in dat oll Geleis' as sin velen Börwesers:
Upstahn un eten un drinken —
Un schuften, dat einen bei Sweit von'n Buckel lopppt
Un 's Abends bei Hänn'n an'n Liw dalsacken,
Un dat, dormit man blot sin heten Leben hett. — —
Un dusend Schönheiten un Brächtigkeiten,
Dusend Wunner sünd üm einen rümmer,
Un schimmern un flimmern in dusend Farben un Formen.
Dei Hoffnung, dor mal achter tau kamen,
Dei güng bi mi al lang tau Grunn'n un tau Graw.
Ik weit un säuhl, all min Dag' hier up dei Ird',
Dei warden deisülwig eintonig Melodie singen,
In'n Klappertakt, den dei Flægels up dei Del döschen,
Bet mi dei Dod mal dei Fidel intweisleit.
Un doch, halli un hallo! will ik uthollen
Un nich nah Reip un Revolver gripen,
Will mi steideln un sturmaken as bei ollen Nibelungen,
As Hagen un Boller vör dei Heunen,
Will kämpfen un striden un singen un spelen,
Solang noch ein Blautsdruppen in mi is;

Will dorstahn im olle dütsche Tru,
 In Tru — nich tau dei irdschen Herren,
 Dei kenn ik — den Schöpfer sei Dan! — nich mihr,
 Un min Fell is bi lütten uch so dicke worden,
 Dat mi dei Nadeln nich mihr prickeln un prækeln,
 Mit bei Minscheneitelkeit un Hochmautdümwel
 Einen tau girt pisaden un pinigen mögen. —
 Ne, in Tru tau mi sülben, tau bei Macht,
 Dei lisen in mi tauhöchten wasft
 Un mi widerbringen un högerheben will
 Tau den Gott in mi — bei Persönlichkeit.
 Em heff ik mi verschreben bet in den Dod!

Verpoppen.

Dat Leben buten hätt plizwenzig mi
 Mit all sin Fludderkramp, Wollust un Schinnen.
 Ik dahu dorüm girt annerwegt anbinnen
 Min Denken, Lengen, Daun un Twifeli.

Dei stigen rup tauh heben froh un fri,
 Daun dor bi Gott licht einen Haken finnen,
 Daun tau em rup ein dichtel Rett sik spinnen,
 Dat leggt sik üm mi as son warme Bi.

Ward' as bei Rup, bei sik dor still verpopp,
 In sik rintröp, nicks mihr will seihn von buten,
 Bon binn'n sik bugt, sik wannelt nah ehren Kopp.

Un langsam rutsleit nige Bot un Snuten,
 Dat sei is prat, wenn lisen mal anlopp
 Dei sei hett wünscht, dei Tit, an ehre Ruten.

Sin Dingn daun.

Mit irdisch Dingn wring un wräus' il mi nich mihe.

Minen Lif heff il, Gott sei Dank, so in bei Gewalt,
 Dei möt daun, wur hei Odder tau kriggt,
 Hett Spisen un Gedränk uptaunehmen,
 Dei mi sneeden, un von bei il annéhm,
 Dat sei mi Kraft un Gesundheit spenn'u wardn,
 Hett sei sig un vörfötsch tau verdaugen
 Un den Affall astausköten. — — — — —

Min Mitmenschen øwer un all dei annern Geschöpfe,
 Dei sünd Swestern un Bräuder för mi;
 Stahn all an ehr Stell un wassen un bläuden,
 Ripen un warden øwerhappst as il.
 Wurtau Krieg mit ehr, wurtau mautwillig dalslan,
 Wat Gott so schön un mäuhselig upbugt hett.
 Freu mi ümmer, wenn sei so recht verschieden sünd,
 Ein so utsüht, dei anner so,
 Ein dit glöwt, dei anner dat,
 Ein dor 'n König vörstellt, bei anner 'n Katenmann.
 Je bunter, je beter, je smucker, je schöner.
 Wenn't man iehrlich Kirls sünd't.
 Un Licht un Lust, Nahrung un Kleidung
 Is jo naug dor
 För bei ringsten Sorten un för hoge un höchste Herrschaften.
 För mi ud.
 Nehm von dat, wat il kriegen kann,
 Wat mi am deinlichsten för mi schint,
 Min Wesen un Eigenort hochtaubringen.
 Un arger mi nie nich øwer dat,
 Wat mi ut Kraß un Kihr geiht.
 Becker mi nich achten un anlikeln,
 Nich mit mi verlöhren will,

Dei lett' t bliben,
Dei kann mi den Buckel vierlantig runrutsch'en.
Kann einen doch kein anner glücklich maken,
Kein anner dei Seligkeit geben
Als jeder sit sülben.
Un so lat ik kein irdisch Macht Gewalt ewer mi gewinnen.
Wat ik nich daun will, dat dau ik nich,
Dor trecken mi kein teihn Bird' nah hen.
Un dörch innerlich Tausamenriten un Trainieren
Is min Hell dicke, min Nervensystem isern,
Min Mett hart, min Hartslag dörchpresst un inölt worden,
Dat kein frömm Will dat mihr dwingt un depp't,
Dat blot dei Dod dat mal intweislan kriggt. — — — — —

Üwerst mit all dei höllischen un himmlischen Heerschauwen,
Dei dor üm uns rümregiern un rajolen,
Dor strid' ik mi noch Dag un Nacht mit,
Mit all dei Driften un Dröm, Ideen un Gedanken.
Dat sünd dusle Weisters un kein Bangbügen nich,
Dei Uncle sünd mit alle Hunn'n hizt, mit alle Däuler drög't,
Sünd up beide Backen brennt un nich so licht uttaukennen.
Du fühst sei nich — un in'n Ogenblick al spelen s' Kusseg
mit di,
Du hürst sei nich — dor brust' uck al ehr wille Jagd di
dörch Bregen un Blaut.
Du büsst di nicks Böses vermauden — dor hemm' s' di uck
al bi'n Ranthalen,
Jagen un schüchtern, stækern un stelen, pisacken un pinigen di.
Ehr Spione sliken allerwègt rüm un baldowern alle Heim-
lichkeiten ut.
Ehr Geschüze sünd up dat beste un modernste inricht't,
Ehr Soldaten kennen alle Künft un alle Glüterweg,
Un sünd tag un tapfer, wenn't losgeht.
Dor möt einer ümmer büchtig up'n Posten wesen,
Dat s' einen nich in Bruddeli bringen un unnerkriegen,

Dor möt ein den kloren Verstand bi vihollen
 Un grad' up dal gahn
 Mit apen Visier, wacht Ogen un'n grundgaud' Gesinnung,
 Dein lihrst bi lütten ehr Spillmark fennen
 Un verlüst dei Angst vör ehr.
 Un ik glöw, sei fäuhlen un finn'n mit dei Tit,
 Dat du ein iherlich Gegner un Kämpfer hüst,
 Dei wider will, un deit, wat in sin Kräften steiht,
 Un sei lihren di bi lütten achten un iheren.
 Un wenn din Tit un Stunn denn mal her is
 Un dei Dod di astroppt taun groten Appell,
 Denn nhmen sei di up as'n oll Vilannten
 Un fleden di ni in un laten di an ehr Dischen fitten
 Un reigen di in unner ehr eigen Hierhupen,
 Iz unsen Herrgott sin Regimenter.

Wist mi den Weg.

Ji Doden, einerwegt in'n Weltentrum,
 Wur ji as grise, läuhle Schatten swében,
 Von jeden Bust so licht as Seipenschum
 Von Kinnerlippen uteinannerdrében.
 Ahn Hollung, Saft un Kraft, ahn Wehl un Dual,
 Rinbannt in wunschlos, nattkoll, stummstill Nächte,
 Nie hellt un warmt von'n ringsten Sünnenstrahl,
 Ji flockig, flirrig, holln un holln Gemächte:
 Wist mi den Weg, dat as ein Mann
 Ji hier noch widerleben mag un kann.

Ji Léwign hier upt wide Ir drebeit,
 Dei sik an't rode, bunte Lében liwen,
 Dei, stentscht von Leiw un Hunger, Lust un Leid,
 Mit Macht un Maut vörfötschen widerdriben;

Mit sprett'e Arms nah'n Hében rupperspaddeln
 Un sit nich schugen, Gott den Text tau lesen,
 Mag dei uck langsam Líf un Seel termaddeln. —
 Ji waltig, wirrig, wunnerliche Wesen:
 Wist mi den Weg, dat as ein Mann
 Ik hier mal ruhig starben mag un kann.

Isern Tit.

Wurans wörn uns' Börwësers Hüser bugen?
 Einfach un slicht, ut Holt un Leim hochtreckt,
 Mit Schinnel, Roggstroh odder Reithalms deckt,
 Dat Wind un Wéd' kunn dörch bei Rizen bugen.¹⁾

Hüt leggn sei Stein up Stein, daun s' fein utsuguen,
 Dat alle Wänn'n schier sünd as licht un lecht;
 Nehmt gor Beton un Izen, dat't nich brect,
 Wenn noch soviele leime Sohr an sugen.

So mal ik't uck mit minen Líf sin Hus.
 Will, nimm di vör un bug' un sméd' dor mal
 Hartslag, Hut, Fleisch — dat Wablig's un dat Krus' —

In Hitt un Küll, Sünn, Water, Lust un Dual
 Mit stierstark Hänn'n, dat't Hoor up Höwen suß,
 Dat fast ik ward as Izen un as Stahl!

Fríwillig.

Du, Wif, dei wi uns' Liwer selig ming'en,
 Du, Fründ, dei wi uns' Seelen sachten mischen,

¹⁾ wüden.

Et bidd juch nich: Blint sitten an min Dischen
Mag keinen Minschen tau dat Ringste dwingen.

Wat wi dalwanschen möten irst, dalwringen,
Dat drögt tausam as Gras up frischmeiht Wischen
Or ward tau Wülv, dei nahst in'n Trüwen fischen,
Un säulen, wur s' i tau Hus uns wedder bringen.

Friwillig willn wi uns an'nanner laben,
Friwillig geben, wat in uns tauhöchten wasst
An Liwes Schönheit, Seelen Glaut un Glast.

As Gott dat malt mit all sin riken Gaben,
Mit dei hei däglich alle Welt deit spisen,
Dat w' uns as echte Kinner von em wisen.

Schöndaun.

Dei Maide brust dor buten rik un riw;
Dor daun woll all min Sinnen nah di stahn,
Dor mücht min beiden Arms il üm di slan,
Dor du mi grad' löppst in dei Möt rin, Wif.

Doch da 't mit Schöndaun irst, petünt¹⁾ un stis,
Un allerhand säut Würd' an di fall rannergahn
As'n Ratt üm'n heiten Bri, as in den Wind dei Fahn, —
Mit son Krimskram, dor blif mi ein von'n Liw.

Fri brek min Lust fil Bahnen, fri bug' s' fil Tramen,²⁾
Ahn uptaugeilen irst din Sinn'n, dei Lahmen.
Et fäuhl mi hüt as Gott, dei finen Arm

In öwerschüssig Kraft, ahn Emus' un Larm,
Drang üm dei Welt rümleggt, un finen Samen
Rinsei't in't All dor sündar Ja un Amen.

¹⁾ zimperlich. ²⁾ Leiterprossen.

Gegenwart un Tautkunst.

Dei Dag, dei hürt uns tau, Dirn, kumm mal her
 Un lat uns eten, drinnen, lachen, singen
 Un küssen, heweln, in dei Welt rümspringen
 As Fahlen up dei Weid', as Wellen in dat Meer.

Wi sünd jo jung un büchtig in dei Wehr,
 Noch lacht dat Og', noch daun dei Puls' uns flingen,
 Un Hand un Hart kann licht dat Dagwark dwingen —
 Bet wi nahst stigen heid' in't stille Bedd.

Dei Nacht, dei hürt uns nich — alls ward ein Leben —
 Wat is un weer, möt sine Buntheit geben
 Dei Ewigkeit trög', dei dat Tidenlaken

Ut widerwöwt — willn uck ein Masch mitmaaken,
 Un Kraft un Saft tausamenmingn un -rapen
 Un lütte Skinner för dei Tautkunst schapen.

Kleden.

Dei Tit, dei wöwt ut Dag un Nacht Gewänner
 För alls, wat lewt in Sloter un in Kat.
 Dat Schicksal snitt sei tau mit Pli un Mat,
 Un't Leben wannert rauhlos dörch dei Männer.

Un passt tauhop bei Deile as ein Kenner,
 Un lett uns' Driften lopen denn ehr Strat
 As Nadelz up un dal, dat s' neihn bei Naht,
 Un smückt den Staat woll noch mit Vort un Bänner.

Lütt Dirn, kumm her, lat Hart an Harten stan,
 Dat wi zusanner dörch dat Leben gahn,
 Lat uns tauhopen smiten Kled un Kram.

In uns, dor neiht deisülmig Drift un Drim.
 Dei Leiw taunanner füllt uns Seel un Lif,
 Dor möt' uns heid' gaut kleeden jo tausam.

Kumm!

Kumm, Bis!

Uns' Ogen blügen sik zusanner an,
 Krüzen un kriegen sik as poor Swirter,
 Dei dei Weltenwill ut dei Scheid' rëten hett,
 Dat hei in jeden von uns dormit bei Persönlichkeit
 Dotsjeklen un daslan will
 Un sei as Dünger up'n Acker smiten kann,
 Wur nige Wesen wassen.
 O, hei geiht ran an'n Bass,
 Dei Kuppler un Kopmann un Skinnermaker,
 Un högt un bringt bei Liwer tau einanner
 As dei Hänn'n von'n poor Grünn'n,
 Dei sik drapen un bei Dagstut beiden
 Un sik dormit tau verstahn geben,
 Dat sei tau einanner hollen un härn willen
 In Hitt un Küll, Lust un Leid. —
 hei leidt un lotst dei Seelen nah einanner hen
 As poor Flüss',
 Dei wither von hoge Barg' kamen
 Un nu up dei eben Rüm tauhopfleiten
 Up ehr Wannerschaft nah bei grote Weltensee,
 Dei Taulkunft. — —
 Un taun legtenmal reckt uns' Eigenheit sik hoch
 Un steckt uns an as bei Jakobidag bei hei,
 Un strahlt in rodet, blautrodet Füer
 Bet daben rin in dei Föst.
 Un wi spörn, wur sei brust un brandt,

Wur sei von dei Ked' un æwert Krett will,
 Küszen un schörwarken, sik mischen un ming'en müch. — —
 Nun mit dei Kleber,
 Dei Säck,
 Dewer uns' Minschlichkeit, Schönheit, Kraft un Pracht ströpt.
 Fri lach uns' Huut, brünnlich as Hasselnæt,
 Fri danzen uns' Glieder, smidig as widen Weden,
 Fri brækken uns' Sinnen, stahlstarl as Ewersmuten.
 Nun mit dei Putthüllen, dei Isolierschicht.
 Fri strahl ut uns' Liwer —
 Dei Pols an zwei verschieden Elektromagneten —
 Strom, Kraft un Licht.
 Fri sleit uns' frischen, gesunken Minschendlaumen
 Ut alle Poren Aich un Rüchels,
 Dei Weltensehnsucht,
 Dei ehr Fäuhlers un Hürn tutsteckt
 Un ein nige Rass' schaffen will:
 Fri, stolt, kräftig, stisnacig, sturögig,
 Kirls un Kinner in ein Schal un Schell,
 Kirls för den Dag,
 Kinner för dei Ewigleit.
 Wif, kumm!

Schulen.

Du nennst dat Scham, Dirn, ne, il näum dat Schann'n,
 Dat du kilst schulsch un mulschken sitwarts weg,
 Wenn il di anseih as ein Mann un Kirl,
 Dei sik ein Wif söcht, dat dor tau em passt,
 Un dat ehr beider Best tausammenbrelln
 Un rinverwében will in Tit un Tautkunst. — — — — —
 — — — — —
 Büst noch ein Kib, so as bei meisten Lüd',
 Un makst dat so as du't bi annern fühst.

Dei Welt, dei tucht jo uck in Nacht un Nebel
 Un achter Mur un Wand, in Stuw un Kamern,
 Dat blot kein künig ward ehr Geilheit, Gier
 Un veihisch Wesen, dat noch in ehr lewt,
 Un sit nich kann in Tom un Tægel hollen,
 Upmittt von fette Spisen, würzig Drunk
 Un schandbor Würd'. — Man gelt för uns dat noch?
 Wi sünd doch Minschen, — Wesen, dei dor stahn
 Up eigen Bein, ein warmet Hart in'n Bussen,
 Un ut sit sülben ehr Moral utbräuden,
 Dei Gott ehr in dei Seel hett rinnerseit,
 Dor däglich sinen Geist, dei klare Lust,
 Un sin Gemäut, dat himmlisch ewig Licht,
 Dei unvermäudlich dörch dat Weltall strömen,
 Hei uns in Lung un Luf tippumpt un presst,
 Dat uns up dei Ort Fleisch un Huut un Knaken
 Bi lütten reinigt un dörchgeistigt warden,
 Un ut uns' Og' nahst strahlt as hillig Füer
 In gollen Glanz un wehlig Lebensorf.
 Hei! Un dat wulln verstecken un verbargen
 Wi voreinanner heid' as weern wi Sünners,
 As wulln wat Slichts wi, Gift un Unkut seiden.
 Ne, Dirn, buck an! Kumm, lat uns ironst un ruhig
 Un deip un sharp un lang int Og' rinseihn,
 Dat wi uns wohrschu'n bet int binnelst Wesen,
 Dat dor vörweg — as'n Grund för niget Leben —
 Uns' geistig Deil flütt völlig ineinanner,
 As unnen nahst uns' liflich Kraft un Stoff
 Sil mit einanner mischen un vermingen.
 Ein Herrscher haben un ein Herrscher unnen,
 Dat ut uns' Best dat nige Kind sit bugt,
 Ein Kirl uck ward an Brægen, Bost un Bein,
 Dei fri un fröhlich rinkicht in dei Welt
 Un sit nich fürcht vor Minschen, Dod un Dümvel.
 Wat kent wi mihr, as degt uns' Dingen daun;

Gott weer ein Hundsfott jo, wenn hei wull mihr
 Von uns verlangen as hei sülben deit,
 Ni Leben schaffen, so gaut ein dat kann. — — — — —

Un dorüm wenn' dat Og' nich weg, min Dirn, — —
 Dei Schulers, Mulerz soll dei Deuwel halen,
 Dei Vostkirls ewerst selen din un digen.
 Kumm, willn so einen in dei Welt rissetten!

Säulen.

Wat meinst, dei Blinnen kent nich sehn? — —
 Dei hemm'n einen ewigen Morgen,
 Dei brukt nich, as't bi uns möt schehn,
 Sil Licht von buten tau borgen.

Ehr eigen Seel steiht dorvon vull
 Un lücht't dörch Eiken un Bäuken,
 Un geiht dörch Dag un Tiden wull,
 Ehr Bräuder un Swestern tau säulen. — —

Un möl bei Leiw min Ogen blind,
 Min Seel deit dorför liken,
 Un üm di lisen as dei Wind
 Rümfliken un rümstrilen.

Un kennt kein Rast un kennt kein Rauh
 Un schugt nich Wind un Wéder,
 Un will nich Swögen un Gedau
 Un will nich bunte Kleider.

Ne, bringt dörch Kanalen, Fleisch un Fell,
 Andreben von innerlich Süchten,
 Wat nich doch noch unner bei schön Schell
 Ein lütt leiw Seel mag lüchten.

Schiern.¹⁾

I.

Dirn, sik nich weg, willn ein den annern schiern,
Von binn'n un buten nehmen up bei Sicht,
Un degten Lüf un Seel verhürrn bei Bicht,
Dat wi uns heid' von Grund ut kennen lihren.

Beg mit Begäuschen, Schulen, Tarrn un Tiern,
Wi willn doch weiten, wat wi heid' nich sicht,
Wenn wi uns ornlich hollen gegen't Sünnenlicht,
Dat wi uns nahst för ümmer hemm'n uck girn.

Wat nützt', wenn wi uns' Blünn tausamen smiten
Un möglicht rasch ein Nest tauhopen riten,
Dat wi dor Dag för Dag in Böf' un Gäuden

Ums' Schicksal mit einanner kënt utbräuden,
Um möten seihn — versigt, dat hal bei Geier! —
Dat nahsten ful sünd all uns' schönen Eier.

II.

Un höllst den Blick du ut, denn is dat gaut,
Denn seihn wi heid', dat wi nich mihr sünd kinnisch,
Dat jeder utwüss tau 'nen eigen Minsch,
Den't Leben smed an Seel un Sinn un Maut.

Dat dor ein Raß' rutklickt bi jeden Haut,
Dei sik gegen eigen Fehler nich stellt blinnisch,
Doch uck up dat, wat wider bringt, is finnisch,
Denn föllt als anner uns von sülfst vörn Faut:

Dei Kraft un Saft, uns Leiw un Lust tau geben
Un sunne Rinner in bei Welt tau setzen
Un Brot un Smer för uns un ehr taut Leben,

¹⁾ Die Eier gegen das Licht halten, ob sie gut sind.

Um'n Bregen so tau ölen un tau fetten,
 Dat hei mitkümmt, nich tau dull haugt dorñeben,
 Dat licht uns' Dagwark treckt as Sommermetten.

Spill un Ernst.

Wenn lis' bei Dag sin golle Brünn anlegt,
 Mit gele Hegenhoor dat Düster knébelt,
 Mit'n scharpet Swirt bei Dingn ut'nanner sábelt
 Un Licht un Buntheit in dei Welt rindreggt,

Denn mag ucl Spelkram kamen tau sin Recht.
 Lat't, wenn dei Fröhlichkeit in Küseln dréwelt
 Un Mien un Mund mit'nanner jucht un hewelt,
 Bet fri bei Nacht kümmt un bei Nach anseggt,

Dei Weltheit furtjagt, drift, tau Bedd tau gahn,
 Denn willn uns' Arm wi fast üm'nanner slan —
 Ein Wesen sin as dor bei ganze Welt.

Denn lat uns alle Kraft tausamenrapen,
 Dat wi in Ernst un Still wat Düchdig's schapen,
 Dat's Kíld ein Kíld ward un nich up uns schelt.

Wat mi leíwer.

Willkamen, Dag! Mit flinke Sünnenhänn'n
 Treckst du üm mi von all dei Dingn un Salen
 Dei düstern Börhäng weg, dat swarte Laken,
 Lettst mi, wat lewt un wewt, dütslich erkennen.

Maschinen, Autos hasten, Menschen rennen,
 Dei Blaum up'n Fellen is bi, sik schön tau malen,
 Min Blaut ward in dei Adern springn un laken,
 Dat Fleisch, dat Leben herrscht an allen Enn'n.

Dei Nacht heff 't lewer — denn regiert dei Geist,
 Schüfft all dei Kanten, Bunt- un Wildheit furt,
 Dat licht min Seel ward, all ehr Segels heißt

Un nich mihr länger in'n Bosthaben lurt,
 Nah'n Hében, nah ehr Heimat rupperreift. —
 Dei Stirns — Gottsogen — winken jo an Burd.

Slapen.

Wenn du mäud' büst von den Dag sin Driben,
 Sin Tummeln un Twifeln, Sorgen un Schubben,
 Wenn dat Leben di dalstan un baldükert,
 Di noch so gottserbärmlich bihannelt hett,
 Dat kein Hund ein Stück Brot mihr von di nehmen mag,
 Wenn du ganz un gor verzagt büst
 An di sülben un an dei Welt — — — — —

Denn gah still hen un legg di slapen
 Un slap, dat ein Og' dat anner nich führt,
 As hadd di bei Wind wegweicht.
 Denn wardst du wedder stark, borenstark,
 Denn wardst du wedder grot, riesengrot.
 Denn nimmt di uns' Mudder Ewigkeit up'n Schot
 Un weigt di un lett di uppe Knei danzen,
 Un büst wedder ehr Kind, büst Ur un Enn,
 Bergangenheit un Taukunst, Leben un Starben,
 Licht un Schatten, Wulln un Bullringen.

Un leggt di an ehr breiden, vullen Böst
Un gift di Titt.
Un du süggst den läuhlen, säuten Sogg,
Dat Bergeten — dat Bergeten. —
Drinkst dat in lange, deipe Tæg,
Bet du mummelmatt un sädigsatt büst.
Un Lust un Leid, Sünn un Schann, Wut un Wunn'n,
Alle Geseze un Scheidünners,
Dei Tit un Leben mölen un uns anmeten
Un dei uns drücken as ing Stewel un hoge Kragens,
As Formeln un Dogmen, Moden un Höflichkeiten — —
All dei sünd uphaben, versacken un swemmen weg,
Un blot innerliche, himmlische Freuden un Fierlichkeiten
füllen di.
Naft un blot liggst du dor as Adam in'n Paradies
In Kraft un Schönheit, Unschuld un Seligkeit.
Un dei wide Welt ward ein Märken
Mit fülmver- un goldbihangen Ridders, mit Feen un Nixen,
Dei in Säbenmilenswel ewer See un Sand lopen,
Sik dörch Pannkaukenbarg un Scholladenhäuser dörcheten,
Un mit ehr Wünschelauden alle Slater un Herrlichkeiten
sprengen.
Un du fühlst di ucf von ehr Fleisch un Fähigkeiten,
Makst mit un danzt ucf dorchen
Ewer Rum un Tit, Gözen un Götter. — — — — —
— — — — —
Gah slapen, wenn du mäub', terreten un tersleten büst,
Denn wardst du wedder stark, borenstark,
Denn wardst du wedder grot, riesengrot.

Mitleid — Achtung.

Minschen seilt wi warden, Minschen — — —

Kit, süh, dor kümmt ein Bettelmann,
 Scharwenzelt, deiner nah di ran,
 Verstellt Gesicht un Minschlichkeit,
 Makt flichter sik, as'e wesen deit,
 Um blot einen Happen Brot tau arben,
 Süß, mein hei, müss hei Hungers starben.
 Mitleid? — Ne, Arger fött mi an,
 Dat ein sik so wegsmiten kann,
 Gotts Ebenbild verschannt, schimfert
 Un sik vör annern bückt un birdt.
 Mücht em woll geben wat un weck
 Mit Reip un Rühr vör't Achterdeck.
 Not is dat würlich nich, kein Not,
 Wer ihrlich arbeit', finnt hüt Brot.
 Man dat Gelüß tauhopenstukt,
 Blizwenzig, wat dei Minsch so brult.
 Dat meist is Blünn'n- un Backbeernkram
 Un Ballast. — Kit di man tausam.
 Den Lis vel lewerst schinnt un schunn'n,
 As dat dei Seel geiht vör dei Hunn'n. —

Minschen selt wi warden, Minschen. —

Kit, Herr Direktor kümmt dor an,
 Dei Näs' int Enn'n as'n Zugelmann,
 Dei Post upblast as'n grotet Dier,
 As wenn hei'n lütten Herrgott wier.
 Um blot 'n Happen Ihr tau arben,
 Süß, mein hei, müss hei Hungers starben.
 Achtung! — Ne, Arger fött mi an,
 Dat ein sik so upsmiten kann,
 As brab' em Gott poor Extrawüst
 Un wi weern blot dor tau sin Lüst.
 Mücht em woll geben wat un weck
 Mit Reip un Rühr vör't Achterdeck.

Notsak is't nich, hört nich taun Glück.
 Wer strewt, hett uck sin Ihr in sil.
 Man dat Gelüß tauhopenstukt
 Blizwenig, wat son Minsch so brukt.
 Dat meist is Plünn'n- un Backbeernkram
 Un Ballast. — Rit di man tausam.
 Den Lif vel leiwerst schinnt un schunn'n,
 As dat bei Seel geiht vör bei Hunn'n.

Minschen selt wi warden, Minschen. — —

Kil, ein lütt Dirn, dei kümmt dor ran,
 Uptakelt, wat sei slépen kann.
 Korsett hochsnert, den Himmelsten rut,
 Un't Og' lurt gierig unnre Schut,
 Um heten Leiw un Lust tau arben,
 Süß, mein sei, müß sei Hungers starben.
 Mitleid! — Ne, Arger fött mi an,
 Dat ein sil so wegsmiten kann,
 Un dreggt in sil dat ni Geslecht,
 Dei Taulkunst, un geiht rüm un fecht.
 Mücht ehr woll geben wat un weck
 Mit Reip un Ruhr vör't Achterdeck.
 Notsak is't nich — deist wat entbehrn,
 Bringt di't up'n annier Rebeit tau Ehren.
 Man dat Gelüß tauhopenstukt
 Blizwenig, wat dei Minsch so brukt.
 Dat meist is Plünn'n- un Backbeernkram
 Un Ballast. — Rit di man tausam!
 Den Lif vel leiwerst schinnt un schunn'n,
 As dat bei Seel geiht vör bei Hunn'n.

Minschen selt wi warden, Minschen. — —

Kil, dor liggt ein vör Gott up Knei

Un jaumelt, günst, is ganz intwei,
 Un biddt un bedt, un wringt bei Hänn' n
 Un weit sines Barmens gor kein Enn,
 Um'n Happen Seligkeit tau arben,
 Süß, mein hei, müß hei Hungers starben.
 Achtung! — Ne, Arger fött mi an,
 Dat ein sit so upsmiten kann,
 Verlangt, Gott füll em mihere geben,
 As wat hei'n taudacht hett fört Leben.
 Mücht ein uptellen wat un weck
 Mit Reip un Ruhr vör't Achterdeck.
 Rotsal ist nich — 'n beten Eitelkeit,
 Dat hei bi Gott gaut anschreben steiht.
 Man dat Gelüß tauhopenstukt
 Blizwenig, wat dei Minsch so brukt.
 Dat meist is Plünn'n- un Backbeernkram
 Un Ballast. — Rit di man tausam!
 Den Lis vel leimerst schinnt un schunn'n,
 As dat bei Seel geiht vör dei Hunn'n. —
 — — — —
 Menschen selt wi warden, Menschen.

Leiw is Hass.

Kumm her, ik bün vör Kampf un Strit nich bangn,
 Mi is dat gliß, wat' geiht mit Vost or Bregen,
 Mit Gust or Fedder — dortau heff 'l f' jo kregen.
 Un wur ik drap up minen Lebensgangn
 Upspeleri un Dummheit, dau 'l f' mi langn —
 Un so in Hart un Weltrebeit rindregen
 Kampf un Biwegung mit ehren riken Segen,
 Schellt man mi uð förn rugen, willen Rangn.

Mi is't jo nich üm Schelln un Slan tau daun.
 Ne, is bei Hass, dat wi hier rümmerstaken
 In Neddertracht, in Stumpsinn, Sump un Grünn'n
 Un stinkig wardn in Fulheit, Röst un Rauhn.
 Son Hass is Leiw, dei uns will stärker maken,
 Un uns den Weg wiſt rup tau Licht un Sünn'n.

Freiheit.

Du rast bei Männer dörch in'n Isenbahn,
 In'n Auto un up Rad, Rullschauh un Skis,
 All Dag wat anners, jede Welt wat Müs,
 As hiß di rüm ein will un wäustig Wahn.

Un nu — wiſt gor noch rup nah Stern un Man!
 Lufschipper fitt an't Stür, bei Bagelris',
 Un singt in'n Hében rin sin lnarrig Wis',
 Un ängstlich daun dorbi jug' Harten slan.

Kannst anners sin? — Kilt, wur ji rümmerzuckelt,
 Hult dor, bei Vost inslemmt, duknacht, krummpuckelt
 Tausamensackt, as feet up juch ein Murb.

Dei Ogen sturr nah vörn rich't i ewer Burd,
 Wat buten, dat höllt juch allein gefangen,
 Dor leent ji bimm'n denn Freiheit nich erlangen.

Frei.

Fri büsst du nich, swemmst uck in Gaut un Geld,
 Daun Dusende bei Knei uck vör di bögen,
 In stiller Truer sik dei Tranen drögen,
 Röpft di dei Tod mal af von disse Welt.

Fri büst uč nich, wenn up din Bregenfeld
 Dei Geist dor noch so oft un deip deit plögen
 Un dorbi grot Ideen ward uprögen
 Un Kunſt un Weitenſchopp di fieri as'n Held.

Fri büst du blot, wenn all din Vinn'norgans
 Up Wurt un Wark di hürn as truge Hunn'n,
 Un unner ehre Hüun' un Schnenplans

Fri danzen kent nah haben un nah unn'n,
 As Bülgen in bei widen Ozeans,
 As Sünnenstrahlen dörch bei Hębenrunn'n.

Schell.

Wringst di in Arger un Verdrift un Grull,
 Dat di dat grimmt un kribbelt, lis' deit trecken
 In alle Spizen, Lehnen rin un Ecken,
 Denn schell man düchtig, wenn bei Täwer vull.

Denn lat bei Würd' man störten degt un dull
 Un freu di, wenn bei Sak deit düchtig flecken,
 Dat din Ilpręgung nimmt kein Enn mit Schreden.
 Denn fühlst du sacht, din Mund, dat is ein Prull,

Ein Endprull in bei wunnerbor Drainasch,
 Dei Gott anled, dormit din Bregen hett
 Uč ümmer Aflop, wenn in'n Weltenbraasch

Dei Ekel hochstiggt achtet Seelenkrett,
 Dat hei di nich din Kraft un din Kurasch
 Bi lütten gänzlich unner Water sett.

Düwel un Engel.

Du frettst un süppst all Dag för degt un dull,
Dat du di nahst kum rüppeln magst noch rögen,
Du wardst din Driw tau oft un tau fett fögen,
Ehr geiht' tau woll, stahn tau dic in dei Wull.

Dor warden sei denn krandessig as son Bull,
Ehr Stolt un Hochmaut deit sik stedig högen,
Dat's as din Düwel di bei Nack ball bögen,
Taur Höll di bringen, di bei Jack slan vull.

Ik gew min blot sovel, sovel s' verträgen.
Dor bliiben sei manierlich un bescheiden
Un laten sik ahn Tom un Tægel leiden.

Denn gaben sei mi ümmer ehren Segen
Un daun as leiwe Engel för mi leben,
Dei mi langsam rupführen in den Heden.

Sugmoter.

Sugmoters sünd wi all, wi Minschen. — — — — —

Ut min Ollern ehr Fleisch un Blaut, Sinnen un Seel
Hett bei Lebengott mi mal rutsagen an't Licht.
Als ein gaud' un gelihrig Sæhn folg ik sin Spor.
Tauirst gew mi Mudders Titt alls, wat ik nödig hadd.
Hüt stah ik up eigen Bein
Un heff mi ansagen an bei wide, munnerliche Welt.
Un ik holl fast un treck un todel
Düchtig, busenddüchtig! Ümmer deiper, ümmer düsser.
Sug' sovel dorvon rin as ik kann, as ik mag,
Sug' mit all min Kräft, mit all min Sinnen.

Bur glemern dei Ogen, flammen vör ehr dei Farben un
Formen, Biller un Schönheiten up,
Bur tillfauten dei Uhren, Klingen üm ehr dusend Lieder,
Nagen Weihdag un Wollust.
Bur giert dei Gumen, sünd dor dei schönsten Spisen un
dei finsten Gedränke updischt.
Bur danzt dei Lungen, kümmert ehr leiw Brut dorher, dei sei
frigen will, bei läuhle, klore Luft,
Bur emert dei Huut, drinkt sei dat würrig Rükels von all
dei Milljonen Geschöpfe,
Bur dugt dei Bregen, pläugt hei in Singen un Seggen
aller Tungen un Tiden,
Bur springt dat Hart, dröpft em bei Füerkuss von unser
aller Mudder, bei leiwe Sünnenschin.
Hei, un dat smedt! O, un dat sädigt!
Un dusend Duellen warden in mi lebennig,
Un dusend Blaumen sangen an tau bläuhn.
Dor brust dat Blaut, dor spelen dei Muskels,
Dor dullen dei Gedanken, dor riht dei Seel, dat leiwe Kind. —
Un dei Dodengott geiht woll mal vöræwer
Un führt sei, un sei geföllt em.
Un hei hett Apptit up ehr un führt s' sitk tau Gemäut
Un kriggt mi bi'n Kanthalen un süggt s' mi rut,
Rein rut. — — — — —
Will mi so hollen, dat hei 'n gauden Happen an mi hett.

Drinken.

Dat Leben is ein grot Ozean.
Dei Tit winnt dor Water rut.
Steis un stännig hett s' ehr Göpelwark in'n Gang.
Un an bei Red', bei æwer bei Wrang löppt,
Gahn zwei Emmers up un dal, — up un dal:

Dat sünd Dag un Nacht. — — — — —
 Wenn bei Dag nah haben kümmt,
 Denn leggt min Lief sik dorvör,
 Hastig un iwig.
 Drinkt mit all sin Sinnen,
 In vull Tæg, in sleigen Fohrt, ümmer vörfötschen weg.
 Un weit kein Ramat,
 Un pumpt sik bei Lünsen bet habenhen vull,
 As weer hei vör Döst rein machtlösig worden.
 Un lett nich nah,
 Bet nich bei letzte Druppen ruter is.
 Ward dat uč matt un mäud' dorbi,
 Smeckt uč bei Sog' männigmal gor nich mal mihr schön,
 Wenn bei presse Sünn dorcrever stahn
 Un em mit ehr spiken Nadeln prickelt un prækelt hett,
 Dat hei upgeregt un warm,
 Laumrig un labbrig worden is
 Un einen oft gor nich mal mihr gaut bikümmt. — — —
 Dennahsten øwer, wenn bei Nacht anleggt,
 Denn spikt min lütt Seel den Mund,
 Un bukt an, lisen un facht,
 Un függt un slört un slarwt,
 Langsam un still,
 Dat sei den Wollgesmacd orig utlosten kann,
 Dat bei Drunk ehr bet int drüdde Hart rinflütt,
 Dei Drunk,
 Klor as Krystall,
 Räuhlhaftig as oll Win.
 Denn bei Ewigkeit hett em ut'n Keller halt
 Un em dor 'n titlang up Is hadd,
 Dat hei bei richtig Temperatur kregen hett
 Un nich blot löschken, ne, uč smidigen un kräftigen deit,
 Dat einer sik dor gaut bi verhalt
 Un an't anner Emmer wedder frisch rangahn kann.

Gnashader.

Büst gnazig as son sülschen Kader,
 Bull Gift, as ein Bonist,
 Un wægliche as dei Sæg', wenn s' biern,
 Un weisst nich, wat du wist.

Min Fründ, will di dat seggn in Gäuden,
 Wat di so bringt in Wut:
 Fett fræten irst un nahst glatt spigen,
 Dat höllt kein ein lang ut.

Wenn du dor Dag för Dag so fauberst,
 Unrimisch un unreelsch,
 Denn müsst dat taugahn jo mit'n Deuwel,
 Wör nich din Mag rebellisch.

Wat kann ein anners uck verlangen?
 Kein Tuppen un kein Bütt,
 Dei nich, wenn alle Dag dat regent,
 Mal endlich øwerflütt.

Un glæst in di son bludig Füer,
 Denn lett' di ball kein Raug',
 Denn hett' i verqualmt ball Kœl un Stuben
 Un quellt dörch Rœt un Faug'.

Denn möst an anner Lüd' utlaten
 Din Ungedür un -duld,
 Denn wist mit frömdet Geld bitahlen
 Din eigen Straf un Schuld.

Ein Hübung, dei nich rein un sauber,
 Dor geiht bei Seel ball rut,
 Un ward sit denn tau annern flüchten
 Un bædt un bruf't dor ut.

Für.

Jit bün woll as ein Aben, wur stendig Für in brennt;
Dat Holt, dat is bei Nohrung, bei Mudder Frd' uns spennt.

Un böt is riw un rillich, denn bludt un girst dat up,
Denn sleit bei helle Läuchen in Rühr un Schostein rup.

Man dau is still nahleggen, wenn dalglæst is bei Schicht,
Denn glummt dat sachten wider, gift Warmnis lang un Licht.

Doch brennt' blot, wenn von buten Gotts Odem rinnerströmt,
Dei lütten roden Rides von frischēn di uptömt.

Dat's dörch bei Aldern jagen, dat Blaut di holln in Brand,
Bet du mal olt büst worden, ledweil in jede Kant.

Deist denn nich gaut mihr trecken, hier'n Rachel sicht, dor'n
Klut,
Denn schüttst in di tausamen — un lis' geiht' t Für denn ut.

Immen.

Wi Minschen summen rüm hier as bei Immen,
Uns' Flugfeld sünd bei widen Frdrebeiten.
Millionen Saken beiden Säutigkeiten
Un locken mit ehr Rükels un eht Stimmen.

Um alls un jedet daun wi rümmerstimmen
Un fugen, unner Sorgen oft un Sweiten,
Den leckern Honig rut — uns' heten Weiten —
Un daun in'n Brügen denn bei Ladung trimmen.

Lis' stiggt ehr Dust — Gedanken — in den Hében;
Un Geister kamen, tuschen mit ehr Grüß,
Un daun mit Smeichelen üm ehr swében,

Un leiden sei in Schün rin un Rabüs'
Un holln sei wiß un warden von ehr leben
Dor in ehr lustigen un lichten Hüſ'.

Erinnerungen.

Dei Dag', dei kamt un gahn, dei all sünd Riders
In blizblank, stahlhart Panzers, golle Brünn'n.
Ut Hæbenborg teihn ſ' run hier nah uns' Grünn'n
Un willn tau Kled uns as gor wehlig Striders.

Möt uſ dor gegen an as Schaufiers all un Sniders,
Möt jeder jo, dei rümlöppt unne Sünn'n.
Bün, Gott sei Dank, all, dei bethet henswünn'n,
Noch ewerwordn, wenn uſ nich so ahn widers.

Heff 't uſ bei meisten furtſ dal- un dothaugt,
Weck weern denn doch tau stark, dei kreeg 't blot bunn'n,
Dei liggn nu noch in'u Tidenkeller umn'n

Un böhrn den Kopp, ehr Og' bligt wild un draugt,
Sei stelen mi bei Tung rut, spucken tau,
Wenn 't mal stillstah un mi ümſiken dau.

Dressler un Dichter.

Dor buten brus't dei Tit in bunten Wessel
Un schält dei Dingit un Minschen krüz un quer.
Du ewerst kümmt niemals so recht in Gär,
Schugst di vör Wild- un Wirnis, Greſ' un Gräſſel.

Du sittst in din vier Wänn'n in'n weiken Sessel
 Un kriegst den öllsten Kram von frischen her
 Un knüterst, bastelst ein fein nah dei Sner. — —
 Dll Holt is jo dat best för sön Gebressel. —

Dei Dichter wahnt in aller Tiden Hüser
 As't mit sil bringt, Slahdot ball, ball Almüsler.
 Lett wassen, wat int Hart em deit hochlamen,

As Eilen, dei in Ewigkeiten wötteln,
 Sil ut den Dag sin Schalen degt upschötteln
 Un in dei Taukunst rinshüddn ehren Samen.

Dei Seelenslachter.

Lütt Seel ward allseindag in'n Harten hegt,
 Lewt still för sil dor up ehren warmen Raben
 Un brukt nich ruter ut ehren selern haben,
 Wenn Storm un Snel mal ewre Straten fegt.

Un ward uck gaut mit Melk un Schrot tauplegt
 Un stedig reinholen uck von unn'n bet haben,
 Dat Fell ward striegelt, wuschen eht dei Klaben,
 All Dingn woll an ehr dan för dull un degt.

Un nu steiht doch bei Slachter dor — dei Gier!
 Em bewern ornlich sine dicke Backen,
 Dor dat lütt Diert vör em so glatt un schier.

Bisäuhlt dat hier un dor, an Bul un Raden,
 Setzt in un bütt un hannels up för vier
 Un wardt för Geld un gaude Würd' insaden.

Welt un Seel.

Leben, wenn il mal so recht hungrig un böstig bün,
 Denn spring il rinner in din willsten Waggen,
 Düker unner un lat s' mi ewern Kopp tausamenflan
 Mit all ehr Wirtnis, Technik, Jagd, Geilheit, Kunst.
 Dau eten un drinken, küssen un leiben,
 Fohrt up dei wide See, fladder up dei höchsten Barg,
 Blück dei buntsten Blaumen un dei säutsten Dirnings, —
 Denn kam il tau di, wunnerliche Welt.

Leben, un wenn il denn satt un mäud' dorvon bün,
 Denn holl il an un besinn mi up mi fulben,
 Denn smit il all den Flidderkram furt,
 Stig dal in dei deipste Still, bei gröttste Einsamkeit,
 Wur Engels swaben un Stirnings lüchten,
 Wur uns' Herrgott geiht un Wunsch un Will swigen,
 Blot bei Borns von dei Ewigkeit ruschen — —
 Denn kam il tau di, du min lütt leiw Seel.

Stillswigen.

Stillswigen lihr, Stillswigen,
 Wenn du wat maken wilst.
 Mücht ud din Seel girt schrigen
 Dei Leiw un Lüst,
 Dei ehr all Stunn'n willn frigen
 Rin in dei Welt ahn Rast un Rüst.

Stillswigen lihr, Stillswigen.
 Sühst nich, wur jede Kraft,
 Dei in ein Sal will siegen,
 Still schört un schafft
 Un langsam irst rutfligen
 Sik deit ut ehr verborgen Haft?

Stillswigen lihr, Stillswigen,
 Un horch dor vörfötsch tau
 All Dag von frischen un nigen
 Un nipp un nau,
 Wat in di will hochstigen,
 Is't uč tauirst man mau un flau.

Stillswigen lihr, Stillswigen.
 Gast sehn, wur dat ward stark,
 Wur dor deit ruterdigen
 Tauleht ein Warl,
 Dat ganz un gor din igen,
 Un dat dei Welt wiſt, wat'n Harl.

Rin in dei Flammen.

Heff früst un frorn jo naug in minen L̄eben,
 In läuhlen Glanz un half verklamte Macht,
 Dei hüt tau Dag' jo hett dei Minschheit pacht,
 Un dei dei Seel kein Fauder nich deit geben.

Dor wör min Blick gor oft nah Süden swēben,
 Wur r̄ewerwink un lockte säut un facht
 Dei warme Sün̄n in all ehr gollen Bracht.
 Un bleuw jo firn un stünn so hoch an'n H̄eben.

Künn jo nich furt, müß schufften jo un sweiten,
 Dat ik tau drinken hadd un tau geneiten,
 Un ümmer löller wören Hart un Hänn'n.

Nu strakt bei Dod mi, un min Bis ward slingern
 Un schuddern unner sin iskollen Fingern: — —
 Rin in dei fürig Flammen! Lat' em brenn'n!

Entseggen.

Von all min Wihnachtsbōm kein mihr an'n Lēben,
Un all min Kinnerdrōm, wur sünd sei bleben?
Un all min Dräng'n un Leng'n, wur flög' dat hen? —
Entsegg'n, entsegg'n — — dat weer dat Enn.

Bur wör so witt un well dei rode Back,
Dat Og' ein stekert Elf — nu 's 't trüw un swad.
Gris' un witt Hoor in Meng'n un Lahm dei Lenn — —
Entsegg'n, entsegg'n — — dat weer dat Enn.

Bat weer bei Welt so grot, wur wör sei lütt,
Hölst in ein Hand, wenn't Not, all, wat sei bütt.
An wat du mal ded'st häng'n, deist di von wenn'n — —
Entsegg'n, entsegg'n — — dat weer dat Enn.

Bat schön schint un ahn Fehl, ward blinnisch un fos,
So löst sit din leiw Seel bi lütten los.
Bet du in't Graff deist legg'il di lisen hen — —
Entsegg'n, entsegg'n — — dat is dat Enn.

I^k weit . . .

Ik weit, dat is ein swor Geschicht,
Wenn'n lachen fall — un weinen mücht.
Wenn'n Lēben 'n fröhlich Gesicht verlangt
Un't Hart verzagt is, barmt un bangt
Un doch tau stolt un stor un tag,
Dei Lähn tausamenbitt ahn Klag'
Un blot nah binnen rinner rohrt
Sin bläudig Tran in vuller Fohrt — —
Ik weit, dat is ein swor Geschicht,
Wenn'n lachen fall un weinen mücht.

Weit uð, dat's ein heil swor Geschicht,
 Wenn'n leben soll un starben mücht.
 Dei Dag mit finen Badbeer'nkram
 Elög' Knid un Knaken mör un Lahm,
 Dorbi dei Seel ut'n Liw rutreet
 Un nich mal sovel Kraft mihr leet,
 Dat'n sit an'n icsten Bom upknüppt,
 Ne, duft un furlos widerküppt — —
 Et weit, dat's ein heil swor Geschicht,
 Wenn'n leben soll un starben mücht.

Wat il mi wünsch?

Wat il mi wünsch? — Dat wi' 't di seggen:
 Wenn't Leben lustig üm mi surrt,
 Bullfüstig mi in'n Schot heit leggen,
 Wat Schönet in dei Welt rümburrt,
 Wenn il in deipe Tæg' dau drinken,
 Wenn il mit beide Baden laug',
 Dat il lat Glas un Gawel sinken
 Un seggen dau: „Nu 's 't naug — genaug!“

Wat il mi wünsch? — Dat wi' 't di seggen:
 Wenn mi mal hier un dor wat fehlt,
 Wenn Sorg un Skummer, Drift un Drängen
 Bet in dei grawe Grund mi quält,
 Dat al bei Seel will unnerbüken
 In'n machtlos Maddeln un Gemaug',
 Dat il s' nich wider lat aspükern
 Un seggen dau: „Nu 's 't naug — genaug!“

Wat il mi wünsch? — Dat wi' 't di seggen:
 Wenn mal aslopen sind min Zohr
 Nah Gier un Gär, nah Lust un Lengen

Taulegt min Tit un Stunn is dor,
 Dat il kann ruhig Asschied nehmen
 Von'n Dag sin Bark, Gewäuhl un -wau,
 Dat il denn still mi mag hitehmen
 Un seggen dau: „Nu 's 't naug — genaug!“

Danz un Daun.

Danz üm mi, Welt, mit dinen bunten Wessel,
 Din leiwet Leben, din Ficksaderien,
 Wat dei Natur an Schöns un Bralligs bütt
 An Blaumi un Bægel, Eddelstein un Apen;
 Un wat dei Minsch an lütt un grot Maschinen,
 An Bauk un Biller, lustig Lieder schafft,
 In Spill un Spurt, Kunst un Technik deit austen.
 Danz üm mi, Welt, mit dinen bunten Wessel,
 Man lat mi nich vergeten, Gott, dat Brot,
 Dat allet spist, dat il ud dorvon et
 Un kräftig ward: — Arbeit un Ihrlichkeit.

Danz üm mi, Dag, mit dinen Stunnenkranz,
 Du snakhsche Tit mit all din wirr Gescheihn,
 Dei Stein un Plant un Dier un Minsch un Welten
 Kopfheister scheiten lett ein òwert anner,
 Sei in bei Griwwelgrawwel rimmersmitt,
 Dat s' sik ball bläudig slan un ball verdrägen,
 Dat sei wachn mahlt as Weiten up bei Mæhl.
 Danz üm mi, Dag, mit dinen Stunnenkranz,
 Man lat mi nich vergeten, Gott, den Duell,
 Dei allet hört, dat il ud dorut drink
 Un frisch un fröhlich bliw: — dei Ewigkeit.

Danz üm mi, Dirn, mit dine krusen Locken,
 Din silden Kleider un din smetschen Glieder,

Lat bei Trumpeiten un bei Geigen spēlen
 Tau Schottsch un Minewett un Figaro,
 Dei Bummelottschén, bei grell Ogen fleigen,
 Dei rode Back, bei gelen Schäuhlings glemern,
 Un lustig Lieder von bei Lippen springen.
 Danz üm mi, Dirn, mit dine krusen Locken,
 Man lat mi nich vergeten, Gott, den Bodden,
 Up den allein blot waßt, wat echt un gaut,
 Dat 'l dor min Hus dau bugen: — Leiw un Tru.

Gedichte.

Gedichte drünk il einst in jungen Welen,
 As Mudding, dine Küss. Ehr Rimelsenn'n,
 Dei leepen ewer't Hart mi as din Hänn'n,
 Wenn sei mal sächtig mi bei Backen streken.

Nahst stört il mi in annen Vers', bei keken
 So wild as Badbers Og', wenn il wör schänn'n
 Sin gaude Lihr un hei dorför leet brenn'n
 Den Stock mi rüm up Puckels breide Fleken.

Hüt Ief' il bei, bei still un stedig blicken
 As Sünn un Man, as bei ehren millen Schin
 Utgeiten ewer allens, groff un fin,

Un kräftig smeden as bei Würd' von'n Fründ,
 Bull Füer, as sin Seel un Ogen sünd,
 Un as sin Hänn, so warm un destig drücken.

Kattenogen — Kielsojen.

Din Ogen sünd as Katten — süh, wur s' flilen
Quanzwif' an all un jedet Ding sif ran.
Sei huschen lang — seihn weg — fangn wedder an,
Versäufen, mit ehr scharpen Krallen als tau pilen.

Un zoppen trög un wardn rasch widerkilen,
Wenn s' marken: „Süh, dor steiht 'n Mastigmann!“
Blot wat nich wussen ehr, dat falln sei an
Un nährn sif so von Swäkspön un von Liken.

Den Ogen ewerst, dei selt Sünnen sin,
Furchtlos un fri ant Gaud' un Slicht rangahn,
Fasshugen sif, mag't geben Lust or Pin.

Selt all dei Biller von tau Brügen slan,
Denn bei, dei sünd nah Gottes Willen din.
Dor herrsch mit, wardst as König denn dorstahn.

As ein Kind . . .

Gmeet all min Bangsin ewer Burd,
Min Sorgen rup nah'n Meiss.
Wat dat nu strömt un gütt un schurt — —
Freu, kumm in'n vullen Dress!

Wat seg' ik denn? — Ein lüttet Gör
Spelt dor in'n Sand so still,
Bugt Slæter sif mit Dack un Dör,
Bur dat in wahnen will.

Bacht Ridders sif, bacht sif'n Knech
Un freut sif, wenn't hett Ort —

Dei Regen kümmt un swemmt alls weg — —
Un meinst du, dat dat rohrt?

Still-sinnig fängt dat wedder an
Un arbeit' vörfötz' so — —
Nu, Welt un Leben, kamt man ran,
Nu mal il't ebenso!

Dei Oll.

Knei un knaken dualten dal,
Känt kum den Lüf noch drégen:
Soväl leive Lebensdag
Hemm'n dor jo al up legen.

Fleisch un Fett, dat schrumpel in,
Is dicht von Fol'n dörchreten:
Soväl leive Lebensdag
Hemm'n dor jo al rinbeten.

Mund un Ög' verschreugten ganz,
In sit tauhopen funken:
Soväl leive Lebensdag
Hemm'n dor jo al ut drunten.

As'n Dakdruppen.

Wenn's Morris bei Sünn fikt æwern Hébenwalm,
Wur schön un leislich lücht un lacht an'n Marl
Dei Dakdruppen denn, glummt as ein Parl
Un speigelt af den ganzen Weltensalm.

Doch hum is hei so recht up sinen Schalin
 Un glimmt un gläuh't von Faut bet rup taun Dwarl,
 Sluck s' æwer em as'n Bödding uns' lütt Karl,
 Un naht un drög steiht wedder dor bei Halm.

Du Leben, du min Sünn, ik mark din Gleßern,
 Du leitst mi still dor as son Dalkruppen schemern
 An'n Tidenhalm in Schönheit, Glaut un Glast.

Un büst dorbi ein untrisch, hartfretsch Gast,
 Deist ümmer düler nah mi ranner bucken
 Un wardst mi mit'n Mal denn ewerluden.

Likenschänners.

Vör Zohrn weer'n Pracht hier; hushog' Riesenwäller
 Dedn milenwit bei fruchtborn Länner smücken,
 Bet Riesenfürst sei ümstötzen, runnerdrücken,
 Deip unn'n bigraben in den Irdenkeller.

Un gierig Hänn'n dörchwäuhlen hüt bei Feller
 As bei Hjänen Gräwer — plünnern, plücken
 Dor Dorf un Kahlen rut. Rin mit bei Stüden
 In'n Aben nahst. — Wüß woll wat, dat reeller.

Warmst di an künstlich, sülig Butenhitt,
 Gestank von Lilien, kettelt Nerven blot,
 Verschreugt bei Glieder di as Badelbeern.

Un dei Natur gift als taun Inbötn mit:
 Dei smit di dusend Früchte in den Schot,
 Dei du mit Wollbihagen kannst verteihen.

Ebenso wichtig.

„Hest du al härt, Fründ, all dei Nihilkeiten,
Dei wedder in dei wide Welt passiert?
Dor's ein Kassier mit 'n half Milljon schappiert,
Ein Nihilist wör up den Zoren scheiten.

‘N Professor wör ein ni Idee utsweiten,
Wur ein den Krewt am besten operiert,
Herr gestern abend 'n Grand mit Biern tourniert
Un wünn doch nich, dei Düwel mag dat weiten.” —

Is all recht schön, wat di dor so makt Sorgen,
Doch ik verzichte giren up noch mihr Druppen;
Man wenn ik gah, treck nich den Mund in'e Brünt.

Müsich giren nah'n Brink mal lang, denn gestern morgen,
Dor stünn'n bei irsten Beilchen dor in Knuppen;
Bün nölich, wat sei al upbraken sünd.

Wat gef ik di?

Lében, bischenkst mi so rillich un riw,
Proppningen vull steckst du Seel mi un Líw.
Bullheit un Belheit an allen vier Enn'n:
Ogen tillfauten un Uhren un Hänn'n,
Gaut smedt bei Happen un läufig bei Drunt,
Schönheit treckt lang ewer Auwer un Lunk,
Bagel, dei singt un dat Bläuming, dat bläucht,
Börmorgensunn up bei Isbarge gläucht,
Wulkenschep seilen, dei Storm räst bei Böm,
Dag is vull Driben un Nacht sitt vull Dröm.
Ik blot allein stah so stis dor un still,
Weit nich, wat warden dat fall woll un will.
Hart, dat fragt vörfötsch ahn Rast un ahn Ruh: —
Lében, segg Lében, wat gef ik di nu? —

Hilligenšchin.

Hilligenſchin! — O, du deist lüchten
üm mi rüm von alle Dingn,
Steist üm ehr din Kringelflüchten,
Wat sei rik sünd odder ringn.

Längs wör jo vör mi verswinnen
Lüd' ehr Wirt- un Unwirtschin.
Wat ik in bei Welt dau finnen,
Deit jo alls Gotts Weſwark ſin.

Un so daun min Ogen maſen
Als ehr Mudder dat, dei Sünn'n,
Daun up alle Dingn taufaken,
Dei dor sünd up Barg un Grünn'n.

Jagen as poor ſlinke Riders
Kſch—kſch—kſch dor gegen an.
O, sünd äuwt, heil gaude Striders,
Gahn dor drift un vörſötsch ran.

Krüzen mit ehr ſcharp dei Lanzen
Truft un ſtill, dat't man ſo spillt.
Man wenn ſ' winn'n, daun ſ' ſit taufchanzen
Bon bei Dingn blot eins — dat Bild.

Dat nehmen ſ' mit, dat daun ſ' uphingen
Sil in't Hirn, den Ahnenſaal,
Wörn al riesenvöl iſſingen,
Bild an Bild ſicht dor al dal.

Un ehr fatten Farben lüchten,
Als feit ewig Jugend in
Un brecht rut in innerlich Süchten:
Hilligenſchin — Hilligenſchin!

Durndöschchen.

Ümmer wunnerlicher un wirriger ward bei Welt,
Je miht ik öllern un grisen daw,
Üwerst uch ümmer gröter un schöner.
Ümmer deiper dükert min Og', ümmer sehnshüchtiger söcht
min Seel.

All dei Saken un Dingn, dei üm mi rüm wesen,
Uch dei lürlürlüttsten un allerallerringsten,
Sei all sünd för mi bunte Borgen un smude Slæter,
Dei Gotts Meisterhänn'n bugt hemm'n,
Mit Mur un Wall, Heden un Hæw un Heimlichleiten. —

Sil, lädt dor nich ein blonn Königsjumfer ræwer,
Fluddern dor nich lange, helle Hoorn in'n Wind,
Winkt dor nich ein witte, sine Hand,
Dat ik neger kamen un intreden fall? — — — —

Dat Hart puckert, dat Blaut brennt,
Dei Brægen brust, dei Gissel stiggt.
Jl möt hen un sei störmen un innéhmen
Dei Borgen un Slæter dor vör mi,
Möt seihn, wat dor achter liggt, wén dor wahnt,
Wat ik dor nich 'n leiwe Brut winnen kann.
Ein waltig, bruddig Kraft wrangt sil in mi hoch,
Mücht den weiten, dei mi Gegenstand leisten wull.
Bün jo ein Minsch, ein Gottessohn,
Ein Königslind, ein Sünndagsjung.
Ran an'n Bass! Her mit Wehr un Waffen!
Brægen, daw din Rüstkamer apen!
Bernunft, legg din blanke Brünn un din Stahlshuw an!
Verstand, puç din Swirter un Lanzen!
Wiz, lat din spigen Pilers susen!
Gedanken, richt jug' Widders un Steinsmiters!
Un denn rut mit den Vossen ut den Stall.

Phantasie, wat büst för ein smuck un kræhnschet Diert,
 Wat wranschst un wieherst du!
 Steil stiggest du in bei Höchti, Schum seiwert üm din Bitt,
 Din Zell glimmt as Snaatenledder,
 Din Swanz wellt as Weitenhalms in'n Wind,
 Din Stigbægels blänkern, din Schabracken lüchten.
 Heidi, ik swing mi rup! Dei Sporn in bei Siden!
 Wur fust dat furt, wur föhrt dat up bei Dingen tau!
 Un wat möt ik künning warden, dor ik ran bün: — —
 Wall un Murn versacken,
 All bei Hecken ut Distel un Durn warden Tulp'en un Lilgen.
 Un ik rib' dörch, ahn mi den Dumen tau rizen,
 Ahn mi bei Kleder tau sitzen,
 Un binn min Vird an den Sootbalken an,
 Dei dor up'n Hoff steiht,
 Un gah nu dörch bei Saals un Kemnaten. —
 An bei Wänn'n gligern dei Schiller un Biller,
 An bei Dischen slapen dei Riders un Knappen,
 Up den Dack dei Duben un up'n Fürhird bei Muschekatten
 Un ik stig up den Turm bet rin in bei höchste Ramer.
 Dei Dör springt up. — Süh, wat liggt dor?
 Dei Königsdochter in ehr witt Kled,
 Ehr hellen Hoorn, ehr blagen Ogen,
 Ein stille Gesundheit up bei Backen,
 Ein heimlich Lachen up bei Lippen.
 Un ik bög mi dal un küß sei.
 Jungedi, dat smed! Jungedi, dat smidigt!
 Dat geiht bet in't bimmelst un büdelst Hart!
 Un o, dor springt sei up, schäming un blautrot,
 Noch rein verbast, noch half in'n Slap,
 Un föllt mi in bei Arm un kuschelt den Kopp an bei Bost:
 „Na, Durnrösch, du lütt leiw Idee,
 Kumm mit in min Brægenborg, in min Seelenslott,
 Dor will ik di irreigen in minen Hoffstaat,
 Un kannst för ümmer dor wahnen un wirken!""

Gedanken.

Dat sünd din Böm un Blaumen, Minschenkind,
Dei in dei Jöhrn¹⁾ von dinen Brügen wassen —
In ümmer frische Formen, nige Massen,
Wenn gaut dat Jöhr, taudräglich Sünn un Wind.

Un velgestaltig — männig Plant ein finnt,
Dei gaut in dine Seel deit rinnerpassen,
Doch ucf heil snalsch un wunnerliche Rassen
Bon wiher, dei sicht uitaurotten sünd.

Un als schütt hoch, sett't Bläuten an, kriggt Samen
Un ript, un unsichtbare Wesen kamen
Un lüdmünn'n al un wardn sik rannermaßen.

Un plücken Rosen, schütteln Plumm'n un Beeren
Un sammeln s' up un daun dorvon sik nähren,
Bet sei von'n högre Ort wardn ewerstaken.

Gedankendöschchen.

Ein Ruscheln, Tuscheln löppt lis' dörch den Brügen,
Gedanken weigen sik dor, Halm bi Halm,
Un Bläutenstoff stiggt up, ein orig Dualm,
Un Ohrn, dei setten an, swor, lum tau dręgen.

Verstand, dei hoort dei Geiß un meiht den Segen,
Wat s' sik ucf wehrn, wat s' malen ucf förn Salm.
Binnt tau Ideen, wat haugt up einen Schalm,
In Garben nahst tausamen, dat sei hęgen.

¹⁾ Zurchen.

Doch späder, wenn s' utsweilt' un orig drög',
 Wenn Winterküll dat legte Læben fög',
 Halt s' von dei Hill hei run un ward s' uplösen.

Un klipper, klapper dei Hartslægel sleit,
 Un as in'n Schün dor Schit un Kurn utgeiht,
 So springn dei Daten rut, dei gaudn un bösen.

Driftenschaul.

All uns' Driften un Lunen, uns' Seel ehr Jungs un Dirnings,
 Möten Dag för Dag nah bei Schaul.
 Dei Moral hett bei von Staatswegen inticht un steiht ehr vör.
 Is'n richtig Schaulmeistersch: ein lang, drög Rid,
 Mit'n Brill up dei Näs' un plusig Hoor up den Kopp,
 Mit'n sharp Tung un'n engn verschraten Brügenlasten:
 Un geföllt keinen von dei lütten Krüpers, sei nich un ehr
Unnerricht nich.
 Tau langwilig un tau læsig, kein Brand un Blaut dorachter.
 Un wat bei kwigsten un wehligsten sünd,
 Wat dor nahsten bei degsten Helden un bei gröttsten Ber-
Brækers warden,
 Dei knipen ball ut un gahn achtre Schaul,
 Smiten bei Bäuker int Gras un verlustiern sik up eigen Fust
 Dei annern æwerst, bei Ruhigen un Gautmädigen,
 Möten stütsitten un dörben sik nich rührn- un rüppeln,
 Sünd sei uck in bei Bänken rinpremst as Hierings int Fatt;
 Un dörben blot reden, wenn sei fragt warden,
 Un dörben blot daun, wat ehr heiten.
 Süß gift dat wat up dei Knäwel, kamen woll gor in'n
Karzer.
 Un ball innerlich braken, ducken sei sik
 Un hürn tau mit halben Uhr un lort vör't Inslapen,

Un freten tægsch un mudsch, un aberkaugen,
 Wat ehr dor an drög' Fauder up bei Röp steken ward,
 Un drömen in'n Stillen, wur dat schön un herrlich sin möt,
 Wenn sei Ferien kriegen un ewre Sträng flan
 Un up Ordnung un Geseze fläuten kent.

Schregeltuns.

Sei fallen nah einanner all von sülben -----

Maleins, dunn heff ik schimpt un schulln,
 Wuracht un wucht un wedert gegen all bei irdischen Geseze,
 Dei mi un alle Minschen hier inhegen,
 Un dei ik sülben uck bei Dirns un Jungens
 In Blaut un Brügen, Seel un Sinn'n
 Rinpreisen un rinprötteln, twingn un tageln möt.
 Hüt hass ik sei nich mihr,
 Ne, hæg mi innerlich doræwer as dei Zegen,
 Will s' mi den Weg versparren, den ik gah.
 Kik sei mi an as Knalen un Versteinerungen
 Von olle Sauriers dor int Museum,
 Von bei Natur in lange, lange Jöhrn upbugt
 Un wedder freten, dor eht Tit un Stunn'n dorthen. -----

Wat dor mal weer un wat dor worden is,
 Dat heff 't nich malt, dat gelt mi uck nicks an,
 Dor lett sif jo uck nicks nich mihr an ännern.
 Ik nehm dat hen, as ik mi sülben,
 Un Lis un Leben, Stand un Stellung
 Mank Welt un Minschen heff un hennähmen möt. —
 Dat ewerst, wat dor warden un rutbräuden will,
 Upstunns un städs, jigt bei Minut,
 Dei grad' bei Tidenstrom uke Ewigkeit ranspäult,

Dat lat il nich as'n Haf' upspringen un weglopen,
 Dat hal il mi mit allen Kräften ran, dat dörchtaulében.

Dor kann min heten Ding il ucl bi daun.

Wurmit ein dat utfüllt,

Wurans ein sil dorinnet fäuhlt,

As Knecht or König, Gaudeim odder Gott,

Dor kann ein seler, seler vel bi maken,

Sil langsam tau trainieren un utbillen,

As taun Athleten odder'n Mastigmann.

Hei ward dat tau wat bringen, mihr or minner,

Sofirn hei Globen hett un willens dortau is,

Irnsthaftig bornah stréwt.

Ucl il ströpt langsam af den Slawenslu,

Kam mi as'n Herrscher vör, as'n Ort von Gott.

Verstah mi recht, den Allgott mein il nich,

Bon den, dor snackt ein nich, ne, den verihrt ein blot,

Un fröggt em woll stillswigends mal för sil,

Wenn't Hart sil nich mihr anners helpen kann.

Ne, blot as sön Mitmäker un Mitstrider

An mi un an dei wide Welt — so fäuhl il mi.

Den Aden heff il mal mitgeben kregen,

Doch kann il dortau daun un'n Deil mithelpen,

Dat hei mi ümmer deiper, ümmer düller

In Lung un Lis, in Nett un Nier ringeihht,

Bon Schit un Drec mi süwert, nahst tau nige Daten reizt.

Dat Blaut löfft ucl ahn Willen dörch mi hen,

Doch kann il Stoff un Nahrung rutersäulen,

Dei nah min Meinen un Bilében dor dei besten sünd,

Dat rot tau farben un dat säut tau maken.

Ucl bei Geseze wüssen hoch, bei Herrschers, bei stahn dor.

An mi, dor liggt', sei hentaustelln un antauseiñ

As dat, wat sei för iherlich, frie Seelen sünd:

Scheid'pahls un Koppelrel un Schregeltun,
 Dei högre Geister in uns' Brüggen bugen,
 Dat wi as Räuh un Schap hier ruhig graßen
 Un dächtig Melk un Kef' un Bodder geben.
 Lat s' man noch stahn, sünd Sleit un Pöst
 Up männig Stelln uch bannig wadlich al un aßhürt,
 Sünd Kramp un Nagel uch al dull verrustert,
 Sei holln doch noch ehr Tit.
 Wurtau mit Äx un Bil doranner gahn
 Un mit Gewalt dalslan, wat noch nich störten will.
 Dat rächt s' ümmer, dredgt sin Straf in s'lit.
 Ein müßt jo nige Saken blot dorvör uprichten.
 Dei Tit besorgt vel heter un von sülben dat Geschäft.
 Sei malt sei mör un mulschig, dat s' dalscheiten,
 Un'n Ewigkeit ehr Geier, hartfretsch Tautkunst, slukt sei ewer.

It wör mi freun, weer dat al sowit tau.
 Kopphesterscheiten wull 'l, kann s' mit eigen Angesicht noch
 seih'n,
 Dat mank bei Minschen mal bei Geist wör fri
 Un ewerall bei Herrschaft kreg',
 Kein Scheid'pahl, Koppelrel un Schregeltun miht nödig
 weer —
 Süß lew il in bei stille, säute Hoffnung: — —
 Sei fallen nah einanner all von sülben.

Ein Atentog.

Dor hinn'n achtern Aulen in dei Ewigkeit,
 Mank all bei dusend Millonen Welten,
 Dor sitt uns' leiw Herrgott up sinen Thron
 Un sinnt un denkt nah.
 Un ut sin Riesenlung strömt sin Aden,

Stunn för Stunn'n, Dag för Dag,
 Un löppt dörch dat wide H̄benrebeit,
 Un uck dörch uns' oll Mudder Frd,
 Bet rin in dei lüttsten, Lürlüttsten Dingn.
 Un hett øwerall sin Wesen, sin Spill un Späukwarf. —

Tau Sommertiden, denn swellt hei an,
 Ward warm un uphijst un upgeregt,
 Un hängt dicl un bläufig un bruddig
 Øwer Barg un Auwer, Acker un Wischen
 As ein wirrig Wull, dei vull biladen is
 Mit allerhand säuten un smuddligen Kram,
 Den sei øwer ehr Geschöpfe utgeiten,
 Sei dormit bigaben un sädigen will.
 Dor ward uck bei ehr Lung un Hartslag fort un wild,
 Brusig un bunt gahn, warden lustern un snüffeln
 Von innerlich Warmnis un Satiheit.
 Un kanen den Rikdum, dei in ehr rinströmt,
 Rich all upfugen un verarbeiten
 Un setten Fett un Fleisch an,
 Leggen sik nige Kleider tau
 Un hihängn sik mit allerlei Bummelatschen,
 Smucksaken un Prächtigkeiten.
 Dei Böm un Blaumen mit Blatt un Bläut,
 Mit pußlustige Samen un Früchte,
 Un Blaut un Brügen mit Krus' Gefühlen,
 Mit wirr Gedanken un Ideen. —

Nahst øwer, wenn dei ganze Lust rutblast is,
 Möt Gott den Aden wedder rinnerhalen.
 Un süggt em wedder ut bei Welten rut,
 Ut alle Ecken un Winkels, un geiht dorbi,
 Sin Wahnung mal ornlich tau süwern un rein tau malen.
 Un ritt Wischen un Wäller dat olle Kled von'n Lim
 Un dei jungen Kinner von dei Post.

Un segt un ult ut Brægen un Blaut
 Brand un Bisterung, Wirnis un Wäustheit.
 Un läuhl un kolt ward bei Rüm, hufröstig Lium un Seel,
 Un ball steicht bei Welt naht un blot dor
 In Unschuld un Schamhaftigkeit.
 Un hei smitt ehr dat witte Brutkled æwer
 Un stiggt mit ehr int Chebedd rin.
 Un bei Wihnnachtslocken singn ehr dat Hochtitslied,
 Un bei Küll smëdt un bringt ehr Parlen un Diamanten,
 Un dat Kürdlicht sett' ehr bei gollen Kron up den Kopp.
 Geuerst all dei Demokraten un Anarchisten,
 Dei ümmer up dei Bein wesen un alltit untaufreden sünd,
 Dei ehr Næs' allerwègent mankstelen,
 Ehr Mul ständig apenriten un tau gira zaustern un zackerellen,
 All dei Seen un Bækken tensfauten un Wullen un Winn
 tensköppen,
 Dei kriggt dei Kunstabler bi'n Kraken, Herr Frost,
 Un sett' sei in'n Schatten¹⁾ un leggt sei in Keden,
 Dat sei bei Fierlichkeit nich stürn un verhohnepipeln können.
 Un irft nah Dag un Stunn ward bei Südwest henschickt,
 Dei möt sei loslaten,
 Wenn dei Festdag' vörbi sünd
 Un dat Leben wedder sinen ollen Gang widergeiht.

Inspunnt.

Min Vost is ein Burkens.
 Badding un Radding hemm'n em mal bugt
 Vær Jøhrn al in selig säute Stunn'n.
 Un uns' Herrgott hett dor einen Bagel rissett',
 Min lütt leiw Seel.
 Dei fladdert un flüggt dor hen un her, up un dal,

¹⁾ Gefängnis.

Fläut' un singt denn un wenn mal'n Stremel,
 Steckt nu mal den Snabel in den Kurn- un Waternapp,
 Überst so recht fed un krell kreicht ehr Kehl nie,
 Un so recht smedt ehr ud nie nich Eten un Drinken.
 Meisttit fitt sei up dei Stang in ein Ed
 Un ficht ängstlich un kurlos nah buten,
 Mücht woll rut ut den ingen Käfig,
 Rin in bei wide, wunnerliche Welt,
 Wur sei herklamen is.
 Müch dor ehr Heimat säulen, Anverwandte un Maaten,
 Müch sik liwen an Lust un Licht, Storm un Sünnschin,
 Warmnis un Küll, Rükels un Rosen. . .
 Un fählt al lang, ehr Sehnsucht ward nie nich stillt.
 Sei böhr jo al tau oft vergebens ehr Fitten,
 Brensch un brüsch sik blot den Brügen,
 Slög sik blot Fäut un Flunken intwei.
 Huut un Sehnen, Knaken un Knurpel bögen sik woll mal,
 Überst riten un brélen nich so licht.
 Un dei Dör is tau un kümmmt keiner,
 Dei sei apen makt un ehr erlöst. — —
 Weß still, dor 's doch noch einer barmhartiger as Gott un
 Minschen,
 Dei Dod ward di mal lisen dei Dör upplinken,
 Un felig kannst du denn in den Himmel di rimmerswingen.

Wolleben.

Jn alle Weltendingn, dor lurt ein Tiger,
 Dei Lebenskraft, un täuwt mit anspannt Krallen,
 Wur s' rannerlann, wen sei kunn überfallen
 As ut'n Berhau ein hinnerlistig Krieger.

Holl di nu, Minsch, dat du in son Sak Sieger!
 Bigras' un -row solln Blauts bei Weltenhallen.

Gott gift nahts Nigs; — ja, et un drint von allen,
Wat di man jichtens sinecht; denn büst du Diger.¹⁾

Doch, stopp, hest naug taun Augen un Verdaugen.
Freu di ant annier, man lat't liggn un rauen,
Süß kannst inbrochen di ein schöne Supp.

Wat du blot inspunnst, in di spilerst up,
Dat deit sil gegen di tauhopen geben,
Rächt sil, steiht up'n Sprung stets nah din Leben.

Min inzigst Bidd.

Un schælt einen uck dat Leben dörch Dag un Dingen furt
Gift æwerall Eten un Drinken, gaud' Lüd' un'n fründlich
Wurt.

Wat Asien, Europa — morrn dor un hüt noch hier,
Dei Fäut gahn allerwægent up uns' oll Mudder Ird'.

Man dei oln velen Gedanken, so tüdrig un so krus:
Gott, dei lat nich verbistern, bring s' ümmer wedder ant
Hus!

¹⁾ Gediehender.

Inholt.

Bewernadeln.	Eid'	Eid	
Taur Döp	3		
I. Hus un heimat.			
Slap in	5	Wörhang	80
Dei leddig Weig'	6	Inne Schuppstunn'n	81
Verstummt	7	Wohr dil	83
Quellborn	7	Trögddenken	83
Dei Born	8	Dor freut sik keiner tau	84
Holl fast	9	Ein Lied	84
Blif tau Hus!	9	Lat't riten	85
Abendläddden	10	Ihrlich	86
Oll Mann seggt	11	Sei kennt dat	87
Braf	11	Hei weit Bischeid	88
Bur	12	Sachte!	88
Kultur	18	Flinkfläuters	89
As dei Bur dei Seiß an'n Nagel häng	13	Nich so ängstlich	46
Blinn'n Schulternmudder	15	Gah man!	47
Laterning, Laterning	16	Sei dankt	47
König Bull	18	Nir tauverdeint	48
Dei Grotknecht an't Danzen	21	Wat dor tau härt	49
Dat Best	22	Draugen	50
Wat, Korl?	24	Achtern anner	50
Achter unsen Gorn	25	Jumfern	51
Dirnsdanz	25	As'n Sew	58
Braken	27	's Abends	54
Späd' Blaut	28	Rod' Däker	54
Du	28	Binn'n- un Butenkultur	55
Vull Vermanden	29	Dokter Reuter	56
Aftäuwen	29	Seelenbrot	57
		Sünnenbad	57
		Dodengräwers	58
		Jan Hinnerk Fehrs	59
		Ik dräg' din leiwen Farben	59
		Lew woll	60
		Afsschiedskuß	62

Sib'		Sib'	
II. Tit un Welt.			
Dei Handwiser	68	Wellen	100
Edern	64	Gedankenball	102
Wöttellos	66	Stüermann Slap	101
Kampen	67	Inslapen	102
Moloß	67	Dröm	103
Togvægel	68	Abend un Morgen	105
Meiheen	69	Blind	106
Dei böhmischen Musikanten .	70	Dei Nacht	106
Dei Fränd	71	Humor	107
Urgwahn	72	Imfen	108
Windhund	78	Utslag	108
Katten	74	Wörn	109
Trummel un Pipen	75	Giftbeeren	109
Dei Riesenlang	76	Slikers	110
Upspeleri is Mogeli	76	Smeichelien	111
Upenborung	77	Dei Minschenwagen	111
Michal	78	Schugels	112
Sännenschein	80	Gedächtnis	112
Us'n Mutt	84	Vergeten	113
Gothil	85	Dei Twölf	113
Dei Brand von Moskau .	86	Johrsmoden	114
Dat Hemd	88	April	116
Crappisten	90	Schudder	116
Bedlock	91	Sommermetten	117
Gebet	92	Horken	117
Minschengott	98	Heibldut	118
Däwel	98	Harwstblaumen	119
Licht	94	Harwstmelandholei	120
Säcktorms	95	Nahdenlich Tit	120
Dat rod' Krljz	95	Kahl	121
Bregen	96	Dodenflocken	122
Seelenfetels	97	Dafig Dag	122
Smarozer	98	Dei Breker	123
Wünsch un Winn'n	98	Dodenfünndag	124
Warme Quellen	99	Doden	128
Sehnsucht	99	Sänn'nwenn'n	129

	Sib'		Sib'
Schad'	188	Swögen	157
Verwussen	188	Swalterjochens	158
Schelmenog'	184	Kluchenn	159
Forscherogen	184	Wannern	159
Dat Sonett	185	Verspelten Dag	161
Höger rupi	185	Blaum „Minschlichkeit“	161
Minschenstaat	186	Drömers un Slömers	162
Pessimist	187	Daglöhners — Daglewers	163
Swermaut	187	Ein Daunt	163
Handslag	188	Deppt	164
Hulhans	189	Dat inzigt Mittel	164
Leckerbrot	189	Na ja!	166
Lüchtfür	140	Grinen Pird'	168
Stille Leiw	140	Boddensdännig	168
Mann un Wif	141		
Rot warden	141		
In'n Vörbigahn	142		
Dor böm ein Wand sit up	148		
Wenn du snacken wardst	148		
Verlaten	144		
Kropel	144		
Blaumensprak	144		
Danke!	145		
Koll Schin	145		
Weißt noch?	148		
Drift	149		
Bastal	150		
Up dei Wei jagen	151		
Dat Lied is ut	151		
Maff' un Raff'	152		
Weg taur Kunst	158		
Dichteramt	154		
Unführkers	155		
Middagsdäfch	155		
Unnersüm	155		
Dekorierter Dichter	156		
Schönsänger	156		
Oll Sawwerjochen	156		

III. Achtern Auken.

Up dei Scheid'	171
Je un du	172
Wünsch	173
Din	173
Pott	175
Gotts Meihel	175
Saft leben!	176
Öpper is Leben	177
Gottesdeinst	177
Dei beiden Minschenslipsteins	178
Sülfst is dei Mann!	179
Maut	179
Dremmlers	180
Religion un Weitenschopp	180
As ik dei Kinner up dei Strat Himmel un Höll spelen seg'	181
Wat jeder sin kann	183
Œwerst ik glöw	184
Trögstauen	184
Anftöten	185
Stur un stassrecht	186
Steil dil	187

	Eib'		Eib'
Standhollen	188	Friheit	222
Kein Angst!	189	fri	222
Binnengymnastik	189	Schell	228
Immun	190	Düwel un Engel	224
Dat elst Gebot	191	Sugmoter	224
Seemann	191	Drinken	225
Fiende hof!	194	Gnatzkader	227
Uprichtig	195	für	228
Galant	196	Immen	228
Empfindlich	196	Erinnerungen	229
Wohr wesen	197	Dreßler un Dichter	229
Sattheit is Sänn'n	197	Dei Seelenslachter	280
Sif Alln verwandt fühl'en	198	Welt un Seel	281
Gläck	198	Stillswigen	281
Bed	199	Rin in dei Flammen	282
Sänn'	200	Entsegg'en	288
Hunger	200	Ja weit	288
Verhagelt	291	Wat ik mi wünsch?	284
Ut Eigenheit	201	Danz un Daun	285
Geldwnis	203	Gedichte	286
Verpoppen	204	Kattenogen — Kirlsogen	287
Sin Dingn daun	205	Us ein Kind	287
Wif't mi den Weg	207	Dei Oll	288
Isfern Tit	208	Us'n Daßdruppen	288
Frivillig	208	Likenſchänners	289
Schöndaun	209	Ebenso wichtig	240
Gegenwart un Taukunft	210	Wat gef ic di?	240
Kleden	210	Hilfengschin	241
Kumm!.	211	Durnröschen	242
Schulen	212	Gedanken	244
Säufen	214	Gedankendösch'en	244
Schiern	215	Driftenschaul	245
Spill un Irnst	216	Schregeltuns	246
Wat mi leitwer	216	Ein Utentog	248
Slapen	217	Insprunnt	250
Mitleid — Achtung	218	Wolleben	251
Leiw is Haßs	221	Min inzigt Bidd	252

Drückt bi B. Römer, Berlin N., Eisäffer Strat 5.

M122080

M122080

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

